Poštnina plačana v gotovini

Leto VIII, št. 263

Ljubljana, nedelja 6. novembra 1927

Cena 3 Din

Izhaja ob 4. zjutraj.

Stane mesečno Din 25·—; za inozemstvo Din 40·— neobvezno.

Oglasi po tarifu.

Uredništvo: Ljubljana, Knaflova ulica štev. 5/I. Telefon št. 2072 in 2804; ponoči tudi št. 2034.

Rokopisi se ne vračajo.

JUTRO

Dnevnik za gospodarstvo, prosveto in politiko

Upravništvo: Ljubljana, Prešernova ulica št. 54. — Telefon št. 2036.

Inseratni oddelek: Ljubljana, Prešernova ulica št. 4. — Telefon št. 2499

Podružnici: Maribor, Aleksandrova št. 13 — Celje, Aleksandrova cesta

Račun pri poštnem ček. zavodu: Ljubljana št. 11.842 - Praha číslo 78.180. Wien, Nr. 105.241.

Ljubljana, 5. novembra.

Senzacijonalna razkritja o zvezah avstrijskih ekstremnih nacijonalistov s fašistično Italijo, ki jih je najprej objavil nemški publicist Stolper v časopisu «Der deutsche Volkswirt» in so jih za njim povzeli tudi drugi resni in ugledni nemški listi, zaslužijo vso pozornost, čeprav jih je avstrijsko poslaništvo v Berlinu dementiralo. Stolper trdi, da dobijo avstrijske fašistične organizacije svoja denarna sredstva kakor tudi orožje iz Italije, da nameravajo izzvati nov levičarski puč, nakar bi same nastopile in proglasile hakenkreuzlersko diktaturo. V zahvalo za italijansko pomoč bi se bodoči avstrijski fašistični režim definitivno odpovedal južnemu Tirolu.

Avstrijski uradni demanti naglaša, da je izključena ponovitev dogodkov krvavega 15. julija in se pri tem sklicuje na sklepe pravkar minulega kongresa avstrijske socijalne demokracije. Ti sklepi so zares pomirljivi. Socijalna demokracija izjavlja, da ne mara državljanske vojne, da hoče doseči svoj cilj z demokratičnimi sredstvi in da bi posegla po sili le tedaj, če bi reakcija skušala strmoglaviti demokratično republiko. Avstrijsko delavstvo mora v dobi fašističnega oboroževanja voditi svoj razredni boj z najstrožjo politično in strokovno disciplino. Zato se delavci pozivajo, da se strogo drže sledečih pravil: nobene demonstracije brez sklepa celote, nobene stavke v življenskovažnih podjetjih brez pritrdila celotne strokovne organizacije. Avstrijska socijalna demokracija hoče z uvedbo striktne discipline preprečiti ponovitev julijskih dogodkov, ko je peščica ekstremistov proti volji vodstva potegnila v stavko in politične boje celotno delavstvo. Izogniti se hoče sleherni provokaciji, ki bi služila kot povod za nastop avstrijskega fašizma.

V kolikor se avstrijski demanti sklicuje na miroljubne namene socijalne demokracije, ima gotovo prav. Nevarnost pa tiči drugod. Dejstvo, ki — demanti ne omenja, je, da se avstrijski fašisti po julijskih dogodkih mrzlično oborožujejo in da njihove vrste naraščajo. Socijalisti obtožujejo Seipelovo vlado, da se vse to vrši pod njeno patronanco. Avstrijski reakcijonarni nacijonalizem postaja vedno večja opasnost za mir in red v sosedni republiki. Ta proces zasleduje fašistična Italija z največjo pozornostjo in bo gotovo storila vse, da ga izrabi za svoje cilje.

Kakšni so načrti rimske diktature, o tem pač ni treba kdove kaj ugibati. Dogodki zadnjih mesecev so morali odpreti oči najzakrnjenejšim skeptikom. Italija skuša obkrožiti Jugoslavijo z vseh strani. Začela je z Albanijo, nadaljevala z Madžarsko, nato je posegla v Bolgarijo — nameravana ženitev kralja Borisa z italijansko kraljičino je simptomatična — ruje v Grčiji in Rumuniji. Sedaj prihaja na vrsto Avstrija. Če bi pridobila tudi to za svojo obkroževalno politiko, bi bila s tem pretrgana edina kontinentalna zveza Jugoslavije z zapadno in srednjo Evropo.

K sreči ni imela Italija povsod enakega uspeha s svojimi spletkami. Železni obroč okrog Jugoslavije še ni skovan. Sklep trgovinske pogodbe je zboljšal naše odnošaje z Grčijo. Navzlic pojačani aktivnosti makedonskega komiteta in nameravani dinastični zvezi z Italijo je še vedno upravičeno upanje, da Bolgarija še ni pridobljena za rimske naklepe. Italijanske spletke v Rumuniji so za sedaj le poizkusi. Tudi ni verjetno, da bi se fašistično snubljenje obneslo v Avstriji. Italija pač lahko pridobi z denarjem razne skrahirane eksistence, resni avstrijski politiki pa ne bodo vezali usode Avstrije z imperijalističnim Rimom.

Najboljše potrditev, da je izolacija in obkroženje Jugoslavije za enkrat le pobožna želja fašistične Italije, pa prinašajo razveseljive vesti z zapada. Dočim skrbi fašizem neprestano, da se hladno razmerje med Italijo in Francijo stopnjuje — italijanska demonstracija v Tangerju! —, dobe naše prijateljske zveze s Francijo novo ojačanje z bližnjim podpisom prijateljske pogodbe. Ta pogodba nima ofenzivne osti proti Italiji, kakor sumničijo v razumljivem razburjenju fašistični časopisi, vsekakor pa bo izvrsten instrument miru in reda v Evropi in blagodejen, hladen obliž za razgrete vojne hujskače v fašistični Italiji.

Madžarsko-albanska trgovinska pogodba

Budimpešta, 5. novembra. h. Madžarski poslanik pri Kvirinalu je skupno z zunanjim ministrom albanske republike podpisal trgovinsko pogodbo med Albanijo in Madžarsko, po kateri bo uživalo madžarsko blago največje ugodnosti. Istočasno je bil albanski poslanik v Rimu imenovan tudi za albanskega poslanika v Budimpešti.

Povratek bolgarskega carja

Sofija, 5. novembra. h. Car Boris se je ponoči preko rumunskega ozemlja vrnil v Sofijo. Kralj je potoval incognito.

Začetek dela v zakonodajnem odboru

Vlada je predložila deset zakonskih načrtov, med njimi pa niti enega novega, ampak vse stare. — Predložila tudi ni zakona o centralni upravi, ki naj bi znižal število ministrov

Beograd, 5. novembra p. Danes popoldne se je sestal plenum zakonodajnega odbora k svoji prvi seji. Predsednik Kosta Timotijević je poročal o zakonskih predlogih, ki so bili od vlade predloženi odboru: zakon o čekih, o menicah, o odvetnikih, o državnih pravdnikih, kazenski zakon, zakon o prestopkih, o izvrševanju kazni in omejitvi osebne svobode, o ureditvi rednih sodišč, o kazenskem postopku.

Svetozar Pribićević je pripomnil, da so bili ti zakonski predlogi že prej izdelani in da je bila stara Narodna skupščina samo zaradi tega razpuščena, da se niso mogli uveljaviti. Predlagal je, naj se k sejam vseh skupščinskih odborov pripuščajo tudi novinarji, da bo javnost obveščena o njihovem delu. Za predložene zakonske predloge bi bilo potrebno v prejšnji Narodni skupščini samo par sej da bi stopili v veljavo. Z razpustom pa se je zavleklo vse zakonodajno delo. Sedanja vlada je ob razpustu Narodne skupščine nastopila z devizo dela, prinesla pa je samo brezdelje.

Svetozar Pribićević je dalje protestiral, ker vlada ni predložila enega najvažnejših zakonov, to je zakona o centralni upravi. Pavdarjal je, da je za našo državo luksus, ako imamo 18 do 19 ministrstev. Francija, ki ima okoli 70 milijonov prebivalcev, ima samo 12 ministrstev, naša država pa za 13 milijonov prebivalcev 18 ministrstev. Na ta način se povsem nepotrebno razsipava ljudski denar.

V imenu zemljoradnikov je poslanec Lazić zahteval predložitev zakona o menicah za seljake. Minister pravde dr. Subotić je dokazoval, da vlada posveča pozornost vprašanjem seljakov, nakar je St. Radić zahteval, naj se predloži zakon o javnih beležnikih, ki naj se ukinejo. Minister pravde je izjavil svoje soglasje z njegovimi tozadevnimi nazori ter je izjavil, da bo vlada predložila zakonodajnemu odboru tozadevni zakon in da bo stvar v najkrajšem času urejena. Radićevec dr. Maček je govoril v istem smislu.

Odbor je nato določil tri sekcije za predložene zakonske predloge. Prva sekcija bo proučila zakone o ustroju sodišč, o sodnikih, odvetnikih in državnih pravdnikih, druga sekcija kazenski zakon, zakon o sodno kazenskem postopku, zakon o prestopkih in končno zakon o civilno-pravnem postopku, tretja sekcija pa menični zakon. Sekcije se bodo sestale prihodnjo sredo.

Stepan Radić o politični situaciji

Vlada ima v Narodni skupščini vedno manj glasov. — Z opozicijo glasujejo tudi člani vladne večine. — Vztrajno delo na koncentraciji. — Opozicija bo reakcijonarno spremembo poslovnika obstruirala

Beograd, 5. novembra p. Z ozirom na snočnje glasovanje v Narodni skupščini o obtožbi proti g. Velji Vukičeviću je danes Stepan Radić dal novinarjem naslednjo izjavo:

»Glasovanje je prineslo sijajen rezultat. Prosim vas, ko je bilo prvo glasovanje v skupščini, je prejel g. Vukičević 206 glasov. Takrat se je takoj požuril, da se je pohvalil, da ima za seboj dve tretjini parlamenta. Pri drugem glasovanju je prejel 188 glasov, snoči pa le še 168. Še eno tako glasovanje in ne bo imel več večine. Pri prvem glasovanju je dobila opozicija 52 glasov, pri drugem pa je prejela okoli 100 glasov. Torej je del vladnih poslancev glasoval z njo. Včeraj smo dobili v skupščini 84 glasov, treba pa je vedeti, da je 17 naših poslancev odpotovalo na zasedanje oblastnih skupščin, deloma pa po drugih nujnih opravkih. Od naše skupine jih je manjkalo 8, od samostojnih demokratov 6, od zemljoradnikov 3. Na ta način nas je ostalo samo 76 v Beogradu; kakor vidite, smo torej dobili še 8 glasov prirastka iz vladnih vrst. Razen tega je treba upoštevati, da je bila pri glasovanju velika abstinenca. Davidović ni hotel glasovati, enako tudi ne Pečić, Grol, Voja Veljković in Žika Rafajlović, ki so se vsi abstinirali. Pri tem glasovanju je glavno to, da je osnovna linija demokratskega bloka utrjena in da smo se približali koncentraciji.

Važno je dalje, da je postal gospodar položaja v radikalnem klubu radikalni centrum, ki je mnogo boljši od ljudi, ki so sedaj na vladi.

Ako bomo tako delali, kakor smo danes v finančnem odboru z našimi predlogi za ublažitev gospodarske krize, bo koncentracija gotova v 14. dneh, najkasneje pa za mesec dni.«

»Na kakšen način?« so vprašali novinarji g. Radića.

»Prav lahko. Muslimani se morajo umakniti. Ali ste čuli, da je snoči g. Behmen branil Veljo Vukičevića. Neki naš prijatelj nam je duhovito pojasnil, da se je to zgodilo zaradi tega, ker je Vukičević izdal carja Lazarja in ga je zato on kot Turčin moral braniti. Strašno je to, da nihče med onimi, ki so bili izvoljeni z Vukičevićevo pomočjo, ni branil njegovega dela razen Behmena. Mi smatramo, da muslimanov v novi vladi ne bo več; v naših vrstah so izgubili spoštovanje.«

O političnem položaju je g. Radić izjavil: »Situacija je zelo dobra; v parlamentu stojimo v pravem boju, toda v odborih delamo in pripravljamo koncentracijo. Parlament je zato tu, da ne pripustimo, da bi oni delali kakor hočejo. V odborih pa sedimo, delamo in sestavljamo koncentracije.«

Nato so novinarji opozorili Radića na predlog o izpremembi poslovnika. Stepan Radić je izjavil: »Ako bo predložen Narodni skupščini nov poslovnik, bomo pričeli izvajati obstrukcijo. Ne bomo dovolili, da se uzakoni tak reakcijonaren poslovnik. Napravili bomo tako obstrukcijo, kakršne ne pomnijo niti na Irskem. Ako bodo poskusili sprejeti ta poslovnik, potem tudi s koncentracijo ne bo ničesar.«

Kralj zopet v Beogradu

Beograd, 5. novembra. p. Danes ob 9. dopoldne se je kralj vrnil z Belja v Beograd. Na kolodvoru sta ga sprejela predsednik vlade Velja Vukičević in prometni minister Milosavljević.

Beograd, 5. novembra. p. Kakor izve vaš dopisnik iz notranjega ministrstva, se pripravljajo novi ukazi o imenovanju velikih županov.

Razgovori med opozicijo in demokrati

Beograd, 5. novembra p. Politični položaj se razvija v smeri nadaljnega zbliževanja opozicije z demokratsko zajednico. Danes so se vršili novi razgovori med zastopniki samostojnih demokratov, radićevcev in demokratov, ki so pokazali, da se akcija za osnovanje demokratskega bloka ugodno razvija. Razgovori se vrše v izredno prijateljskem tonu in dokazujejo, da se čim dalje bolj poglabljajo odnošaji med njimi.

Klub poslancev Sokolov

Beograd, 5. novembra r. Danes se je v Nar. skupščini ustanovil klub nar. poslancev Sokolov, z nalogo, da vedno zagovarja interese Sokolstva pri vladi in ob raznih drugih prilikah. Klub se je konstituiral ter je bil za načelnika izvoljen dr. Ivan Ribar. Njegov namestnik je dr. Srdjan Budisavljević, tajnik pa dr. Ljudevit Pivko. Razen teh so v klub že danes pristopili poslanci: dr. Gregor Žerjav, dr. Albert Kramer, dr. Svetislav Popović, dr. Milan Metikoš, dr Gjorgje Branković, dr. Voja Besarović, Veljko Gregurević in minister dr. Grga Angjelinović. Drugi poslanci Sokoli se bodo še javili.

Reakcijonarne nakane s spremembo poslovnika

Beograd, 5. novembra, p. Nameravana sprememba poslovnika Narodne skupščine je izzvala v političnih krogih veliko nezadovoljstvo, ker se smatra kot nova ataka na parlamentarizem, s katero se hoče zadušiti vsaka svoboda govora v skupščini. Svetozar Pribićević je o tem podal novinarjem naslednjo izjavo: «Ta sprememba pomeni, da tira sedanja večina reakcijo do konca. Mi smo nekdaj imeli poslovnik v hrvatskem saboru, ki je bil uveljavljen za Kuen-Hedervarija. Ta poslovnik se je smatral kot vzor nazadnjaškega poslovnika. Bil pa je vzor svobode napram nameravanim spremembam. Upam, da se bo prebudila zavest demokratske stranke in da ne bo dopustila tega atentata na svobodo Narodne skupščine. Za gotovo upam, da g. Ljuba Davidović kot človek svobodoumnega mišljenja ne bo dovolil, da se ta izprememba izvede in na ta način demokratska stranka do konca kompromitira.»

Proračun izgotovljen

Beograd, 5. novembra. p. Danes popoldne je finančni minister Bogdan Marković izjavil novinarjem, da so končana dela za predlog novega državnega proračuna. Izdelani so proračuni za vsa ministrstva, samo proračun prosvetnega ministrstva še ni končno redigiran, ker še niso rešene posamezne postavke za vseučilišča.

Marinković in Pribičević

Beograd, 5. novembra. p. Danes popoldne je zunanji minister dr. Marinković posetil Svetozarja Pribičevića v zadevi njegove interpelacije o zunanjem položaju ter se ž njim dalje časa razgovarjal.

Pred podpisom prijateljske pogodbe s Francijo

Po beograjskih vesteh bo pakt podpisan v najkrajšem času, dočim izjavljajo v Parizu, da za sedaj pakt še ne bo ratificiran. Razumljivo vznemirjenje v Italiji

Beograd, 5. novembra, p. V zunanjem ministrstvu je vaš dopisnik dobil zanimive informacije o podpisu prijateljskega pakta s Francijo. V zunanjem ministrstvu potrjujejo, da bo v najkrajšem času izvršen na svečan način podpis prijateljskega pakta med našo državo in Francijo. Prijateljski pakt bo sicer sličen enakim pogodbam, vendar pa bo vseboval specijalna določila, ki streme za tem, da se čimbolj učvrstijo važni skupni interesi Francije in Jugoslavije.

Danes opoldne je posetil zunanjega ministra dr. Marinkovića francoski poslanik Dard. Njun sestanek je v zvezi s poslednjimi pripravami za podpis prijateljskega pakta. Dr. Marinković bo bržkone odpotoval prihodnji petek v Pariz, kjer bo skupno z Briandom podpisal pakt. Z ozirom na verzije, da bi imel odpotovati v Pariz tudi kralj Aleksander, se izve, da ta vest ni utemeljena.

Danes se je vršila tudi daljša konferenca med francoskim poslanikom in češkoslovaškim poslanikom Šebo, ki je bil ob tej priliki obveščen o paktu.

Vesti o podpisu francosko-jugoslovenskega pakta, so v krogih italijanskega poslaništva vzbudile precej nervoznosti. Upravnik poslov italijanskega poslaništva Petruzzi je posetil francoskega poslanika Darda, da se informira od podpisu tega pakta. Italijanski poslanik Bodrero bo bržkone v ponedeljek odpotoval v Rim, da poroča svoji vladi o tej stvari.

Zunanji minister dr. Marinković se je danes sestal s predsednikom vlade Veljo Vukičevićem. Zvečer je odšel na dvor, kjer je ostal do 9. ure. Njegova avdijenca je v zvezi z njegovim potovanjem v Pariz.

Pariz, 5. novembra. Zunanje ministrstvo objavlja službeno, da ratifikacija prijateljskega pakta med Francijo in Jugoslavijo za sedaj še ne bo izvršena. V zvezi s to uradno izjavo piše »Petit Parisien«, da je došlo do tega pakta šele sedaj zaradi tega, ker je najprej hotel Mussolini skleniti prijateljski pakt z Jugoslavijo. Med tem je Mussolini sklenil tiranski pakt, vsled česar je došlo do napetosti med Italijo in Jugoslavijo. Dejstvo, da prijateljski pakt med Francijo in Jugoslavijo za sedaj ne bo ratificiran, v ničemer ne izpreminja prisrčnih odnošajev med obema državama, zlasti še zaradi tega ne, ker je zunanje ministrstvo v svoji izjavi naglasilo, da se bo ratifikacija pakta izvršila na svečan način ob priliki oficijelnega poseta jugoslovenske kraljevske dvojice v Parizu.

Mussolini na delu za popolno obkrožitev Jugoslavije

Italija finansira avstrijske fašiste in jih oborožuje. — Senzacijonalne vesti berlinskih listov, ki jih avstrijska vlada ni demantirala

Berlin, 5. novembra, d. Berlinski časopis «Der deutsche Volkswirt» je prinesel članek svojega izdajatelja Stolperja pod naslovom «Alarm iz Avstrije». Socijalno - demokratski «Vorwärts» citira ta članek z opombo, da njegovo vsebino potrjujejo tudi informacije, ki jih je list prejel od posebne strani. Znano je, da se je izza spopada na dunajski Ringstrasse julija meseca izvršila **močna pomnožitev fašističnih bojnih zvez, tako zvanih «Heimwehren», in sicer s sodelovanjem krščanskih socijalcev in velenemcev.** Voditelj tega organizatoričnega dela, navaja dalje «Vorwärts», je štajerski deželni glavar Rintelen. Čuditi se je, odkod prihaja toliki denar in predvsem orožje. Rintelen je kot voditelj podjetja «Steirische Wasserkraft-A. G.» že dolgo časa v intimnih odnošajih z Italijo. Bil je pa pred kratkim tudi v Berlinu, kjer je iskal stikov z narodnosocijalističnimi krogi. Po informacijah «Vorwärtsa» ni nobenega dvoma, da se **fašistične organizacije Avstrije financirajo z italijanskim denarjem in oborožujejo z italijanskimi puškami-manlihercami**, ki jih je dobila Italija po zlomu avstro-ogrske armade. Načrt fašistov gre za tem, da bi provocirali levičarski puč in nato sami udarili.

«Münchener Neueste Nachrichten» prinašajo vest, ki napoveduje nov puč **avstrijskih boljševikov sredi novembra.** List pristavlja k tej senzacijonalni vesti, ki jo avstrijsko poslanstvo demantira, nastopni komentar: Italiji je bila možnost socijalistično - boljševiškega razvoja v Avstriji vedno trn v očesu. Zato ni čuda, če **Italija dogodke, ki se danes odigravajo v Avstriji, opazuje ne samo z največjo pozornostjo,** ampak tudi iz sebe sili k rešitvi v svojem smislu. Pri tem se opira v Avstriji na tiste kroge, ki že dalje časa simpatizirajo s fašizmom in pravijo, da bi sedanja **pomoč Italije pri postavitvi fašistične diktature na Dunaju** ne bila predrago kupljena tudi za to ceno ne, da se Avstrija definitivno odpove Tirolski.

K tem poročilom pa pravi «Vorwärts»: **V resnici ni dvomiti o pobratenju avstrijskih fašistov z italijanskimi.** Voditelji avstrijskih fašistov so skoro vsi težko kompromitirani ljudje, ki se ne strašijo tudi veleizdaje. Osovražena socijalna demokracija se ima pobiti. Na drugi strani pa je

Mussolinijev interes

na stvari jasen. Njemu je manj ležeče na avstrijskem fašizmu, kot pa — kakor je Stolper popolnoma pravilno povdaril — za gospodstvom nad Štajersko. **Ker s tem bi dokončal obkrožitev Jugoslavije in bi spravil pod svojo kontrolo edino železniško progo, ki veže Jugoslavijo z zahodom.** «Vorwärts» ponavlja, da so avstrijske vladne stranke tiste, ki so organizirale «Heimwehren» in vprašuje v tej zvezi, kako daleč je Seipel sam pospeševal ta pokret, čigar namere mu ne morejo biti nobena tajnost.

«Berliner Tageblatt» se tudi bavi s poročili Stolperja v «Deutscher Volkswirt» in izjavlja, da so ta poročila v stanu širiti vznemirjenje. List ostro napada voditelja štajerskih krščanskih socijalcev profesorja Rintelena.

Naša gospodarska pogodba z Madžarsko

Budimpešta, 5. novembra. h. Po informacijah «Az Esta» so bila gospodarska pogajanja med Jugoslavijo in Madžarsko uspešno zaključena. Sklenjenih je bilo več pogodb, po katerih so vsa še viseča vprašanja med obema državama urejena. Razen tega je prišlo med obema državama do gospodarskega sodelovanja, v katerem naj bi obe državi enotno nastopali na srednjeevropskem gospodarskem trgu.

Pred odločitvijo v gibanju čsl. železničarjev

Praga, 5. novembra. h. Kakor se izve, bodo pogajanja glede železničarske stavke stopila v pondeljek v odločilen štadij. Medtem se na kolodvorih nadaljuje izvajanje pasivne rezistence. Listom je prepovedano poročati o železničarskem gibanju.

Berlin, 5. novembra. (be.) Kljub pasivni rezistenci češkoslovaških železničarjev vozijo potniški in brzi vlake brez zamud. Izjemo tvori lokalni in tovorni promet, ki beleži velike zamude.

Tudi dosmrtna ječa ostane v Nemčiji

Berlin, 5. novembra. (be.) Odsek za kazensko pravo državnega zbora je odklonil socijalistični predlog za odpravo dosmrtne ječe.

Zanimiva razprava v Ženevi

S konference za ukinitev izvoznih in uvoznih prepovedi.

Ženeva, 5. novembra. d. Konferenca za ukinitev uvoznih in izvoznih omejitev je razpravljala o predlogu Rumunije, da se ji dovoli prepoved izvoza sirovega petroleja. Sprejeta je bila formula, po kateri konferenca priznava Rumuniji za enkrat pravico obdržati to izvozno prepoved še nadalje v veljavi, pričakuje pa, da se bo Rumunija pri tem ozirala na interese sosednih držav in da bo ukinila to prepoved, čim bodo to dovoljevale okolnosti.

Zatem se je konferenca bavila s predlogi češkoslovaškega delegata, ki je želel, da obdrži Češkoslovaška številne uvozne in izvozne prepovedi. Te zahteve se nanašajo na premog, sladkorno repo, staro železje, avtomobile, kože in vžigalice.

Avstrijski delegat je stavil proti tem zahtevam razne ugovore.

Predsednik konference je pripomnil, da izgleda, kakor da so prišli delegati v Ženevo sklepat pogodbo o uvoznih in izvoznih omejitvah, ne pa da se zavzamejo za ukinitev istih.

Švicarski, francoski in italijanski delegat so istotako nastopili proti čekoslovaškim zahtevam.

Končno je konferenca sklenila sprejeti gotove zahteve, nanašajoče se na premog in staro železo, nakar je češkoslovaški delegat umaknil ostale zahteve, da jih njegova vlada vnovič pretrese.

Savojsko-burbonske zveze

c d. — V Italiji, 3. novembra.

Napoli s svojimi kraljevimi palačami in stotisoči svojih postopačev preživlja te dni čase, ki spominjajo tistih, ko je kraljevini obeh Sicilij še kraljeval Burbonec in je ljudstvo ob Partenopejskem zalivu veselo in zadovoljno živelo v svojem lazaronskem «dolce far niente», grejoč se na toplem južnem solncu in milosti, ki je v najobilnejši meri izžarevala iz napoljske kraljeve palače. Časi pred letom 1860., ko se pijemontiško-sardinski «uzurpator» še ni polastil s pomočjo «banditskih tolp» Garibaldijevih Sicilije in južne Italije in si še ni postavil na lastno glavo krone «katoliškega» kralja obeh Sicilij, on, «nevernik, pasji sin», ki naj mu sv. Gennaro izprosi kazen božjo, da ga bodo snedli črvi, kakor so snedli krutega trinoga Heroda! Od tedaj se je marsikaj izpremenilo v zemeljskem raju na podnožju Vezuva, samo ne mišljenje in čustvovanje domačega prebivalstva, in ko se te dni vrše v Napolju velike svečanosti ob priliki poroke princa italijanske kraljeve hiše s princezinjo burbonskega rodu, se vse, kar je pristno napolitanskega, uživija v one stare blažene čase, po katerih se jim toži, kakor Izraelcem v puščavi po polnih egiptovskih loncih. In sedanje poročne svečanosti v resnici spominjajo nekdanjih burbonskih časov!

Poroča se princ Amedej vojvoda Apulijski (duca delle Puglie), sin Emanuela Filiberta Savojskega, vojvode Aostskega (duca d'Aosta), prvega kraljevega bratranca, s princezinjo Ano Burbonsko, oziroma Francosko, kakor zelo pomembno povdarjajo laški listi, hčerjo francoskega pretendenta vojvode Guiškega (duc de Guise).

Danes zjutraj ob 7.10 je prispel v Napoli, da bo v svojem in kraljevem imenu prisostvoval vsem poročnim svečanostim, italijanski prestolonaslednik Umberto. Kralj in kraljica se zaradi žalovanja po kraljičini sestri Veri ne udeležita poroke. — Dasiravno je bil za Napoli čas zelo zgoden, je vendar pozdravljala prestolonaslednika, ko se je vozil s postaje v kraljevo palačo, ogromna množica prebivalstva in mu prirejala burne ovacije.

Ob 11. dopoldne je prispel v Napoli španski kralj Alfonz in ovacije so se ponavljale.

Zanimivo je, da je pri sprejemu španskega kralja poleg stotnije redne pehote in dveh stotnij mornarice vršila počastno službo tudi stotnija fašistične milice, dočim pa je opravljala to službo pri sprejemu prestolonaslednika Umberta samo vojaška godba.

Zvečer ob 20 je bil v kraljevi palači svečan obed v počast španskemu kralju, ki se ga je poleg princev in princezinj savojske in burbonske kraljeve rodbine udeležilo le njihovo najožje spremstvo ter španski in angleški veleposlanik. Ob 22. pa je bil potem velik oficijelni sprejem povabljencev.

Prisotni so bili: predstavništvo senata s predsednikom Tittonijem, predstavništvo poslanske zbornice: predsednik Casertano in oba podpredsednika Acerbo in požigalec Giunta, maršal Diaz, finančni minister Volpi, minister za kolonije Federzoni, minister pravde Rocco, državni podtajnik za zunanje stvari Grandi, za vojno Cavallero, za mornarico Sirianni, za zrakoplovbo Balbi, rimski guvernator, cela vrsta generalov, med njimi tudi za svoj junaški prekooceanski polet z generalskim činom nagrajeni letalec De Pinedo ter ogromno število predstavnikov vseh civilnih in vojaških oblasti.

Vsi so bili, samo nekoga ni bilo: ni bilo ministrskega predsednika Mussolinija!

Ni ga bilo pri sprejemanju španskega kralja, ni ga bilo pri svečanem obedu, dasiravno sta bila prisotna službena predstavnika dveh zunanjih držav, in ni ga bilo pri oficijelnem sprejemu povabljencev. Ali so morda zagrešili veliko pogreško, da ga niso povabili? Menda vendar ne! Saj so bili prisotni pri sprejemu ministri in državni podsekretarji; kako naj bi bili prezrli ministrskega predsednika?! Ali je bil morda tako zelo zaposlen, da se ni utegnil odzvati vabilu?

Vsa Italija se povprašuje tako in si obenem tudi odgovarja enoglasno in s polnim prepričanjem:

— Kjer je prestolonaslednik, ni prostora za «Duceja»!

Pa se zopet in zopet ponavljajo raznovrstne pripovedke o nepremostljivem nasprotju med dedičem italijanske kraljeve krone in njim, ki je ponižal ugled in vpliv vladarja do prazne sence, o pravi pravcati mržnji prestolonaslednika Umberta nasproti vodji fašizma, ki si očividno ustvarja pogoje za svojo lastno dinastijo, kakor se je lahko jasno posnemalo iz njegovega lastnega glasila, milanskega «Popolo d'Italia», in celo tudi o prestolonasledникovi dlani, ki je nemilo pobožala lice ministrskega predsednika. In s kakim veseljem, s kakim zadoščenjem se govori in pripoveduje vse to! Seveda potihoma, skrivaj, da bi ne slišali fašistični voluni in dvoušniki, ki jih je polno vsepovsod in še prav posebno v južni Italiji, zlasti pa v Napoliju, kjer je navdušenje za fašizem še veliko bolj umetno in le navidezno, ko povsod drugod v Italiji.

*

Rim, 5. novembra o. Danes dopoldne se je izredno slavnostno izvršila najprej civilna in nato cerkvena poroka vojvode Della Puglie, nečaka italijanskega kralja, s francosko princezinjo Ano, tretjo hčerko guiškega vojvode in sedanjega pretendenta na francoski prestol. Poroki so prisostvovali kralj Viktor Emanuel in italijanski prestolonaslednik, španski kralj Alfonz, bolgarski veliki knez Ciril, grški princ Pavel in razni drugi zastopniki evropskih vladarskih rodbin. Po cerkveni poroki se je vršila pojedina, katere se je udeležilo 136 oseb.

Rim, 5. novembra o. Ob 9.30 dopoldne se je kralj Viktor Emanuel peljal v hotel »Excelsior«, da vrne obisk španskemu kralju Alfonzu XIII. Vladarja sta se prijateljsko razgovarjala kakih 30 minut.

Pred latviško-rusko trgovinsko pogodbo

V Latviji se je razvila zadnje mesece živa kampanja za in proti trgovinski pogodbi s sovjetsko Rusijo. Vlada, ki je že sestavila s sovjetsko vlado osnovne določbe te pogodbe, je imela obilo posla, da je odbijala napade opozicijonalnih strank, ki so se z vso silo postavile zoper projektirani aranžma. Zato je nastala nevarnost, da dobi opozicija v zbornici večino in strmoglavi vlado. Seveda je morala pasti odločitev čim prej, da dobi s tem vlada proste roke za nadaljnje delo v navedeni smeri.

Pravkar je prišla vest, da je odločitev v zbornici Latvije že padla. Vladna politika je dobila v parlamentu zaupnico, 50 poslancev je glasovalo za njo, a 48 proti njej. Večina je tedaj neznatna; kabinet se more sicer skliceevati na fakt, da mu je večina potrdila smernice v odnošajih do sovjetske Rusije, ali ne bo mogla prikriti svoje slabosti, da se je le malo manj nego polovica poslancev izrekla zoper njene projekte. Za vlado je tedaj izid glasovanja sicer pozitiven, ali za nasprotnike je ipak vzpodbuda, da nadaljujejo s svojo kampanjo proti nameravanemu zbližanju s sovjetsko Rusijo.

Zadeva je faktično važnejša nego bi bilo misliti na prvi pogled. Ne gre namreč le za trgovinsko pogodbo med Latvijo in Rusijo, marveč gre sploh za novo vnanjepolitično smer te baltiške države in gre naposled za celotno politiko baltiških držav v odnošajih do obeh velikih držav, ki imata vpliv ob Baltiškem morju, do Rusije in Anglije.

Kakor znano, se je sovjetska Rusija že dolgo trudila, da doseže pakt o medsebojnem nenapadanju z baltiškimi državami. Te z ruskimi ponudbami niso bile v navskrižju, pač pa glede načina, kako naj se to doseže. Prevladovala je želja, da bi baltiške države, ki so se vse razvile iz obrobnih ruskih provinc, sklenile z Rusijo prijateljski pakt skupno, kot celota, kar bi seveda njihovo pozicijo izdatno ojačilo. Ali prav temu se je Moskva iz istih razlogov trdovratno upirala. Zato se pogajanja niso mogla približati cilju. Seveda je bila poglavitni faktor Anglija, ki je ostala v ozadju s svojim protisovjetskim prizadevanjem in ohranila zelo odločujoč vpliv na politiko baltiških držav. Te same pa si niso bile v zadevi enotnega naziranja, ker divergirajo v osnovnih političnih smernicah. Finska se želi oddaljiti od ostalih, stremeč po tem, da si zasigura samostojno vlogo, ki ne bi zavisela od bodočih političnih odnošajev v Baltiku; zanjo je bolj vabljivo mesto v krogu skandinavskih držav, katerim se izdatno približuje v zadnjih letih. Na skrajnem jugu ima slične ali vsaj paralelne težnje Litva, ki so ji za vnanjo politiko merodajni odnošaji do Poljske zaradi Litve in do Nemčije zaradi Klajpede. Še nedavno se je litavska vlada odločila za preorijentacijo v rusko smer, ali brž nato sledeči nacijonalistični prevrat je pokopal vse te projekte, ne da bi hkrati državo približal ostalim baltiškim republikam ali Poljski.

Preostali sta tedaj edinole Estonska in Latvija, ki ju že dalje časa veže carinska unija.

Sedaj pa se je Latvija odločila, da stopi iz baltiške rezerviranosti in se približa sovjetom. Dogovorila se je trgovinska pogodba, ki je očitno pokazala vnanjepolitično smer lige. Ali proti njej se je pojavil močan odpor iz razlogov, ki jasno rezultirajo iz vsega navedenega. Nasprotniki nove trgovinske pogodbe so se skliceevali na carinsko zvezo z Estijo, češ da pride ta lahko v krizo. In res je vprašanje, ali bi v tem slučaju Estija sledila latiškemu vzgledu in prav tako sklenila trgovinski aranžma s sovjeti, ali pa bi se morali njeni odnošaji z Latvijo ohladiti. Naposled je Anglija, kakor se poroča, zapretila s finančnim bojkotom, kar ni treba, da bi bila pretirana novica.

Ako bo latiška vlada kljub temu, da kaže majhna večina na labilnost situacije, vztrajala na svoji nameravani poti, se s tem izvrši osnovna sprememba ne le v latiški, marveč v celotni baltiški politiki.

Dolgovi bivše Avstro-Ogrske

Beograd, 5. novembra. p. Konferenca zastopnikov nasledstvenih držav Avstro-Ogrske, ki se je vršila v Parizu 24. oktobra, ni mogla izdelati načrta o razdelitvi predvojnih dolgov bivše Avstro-Ogrske. Nova konferenca zastopnikov nasledstvenih držav se bo vršila 27. novembra ter bodo do tega časa posamezne vlade določile svoje stališče z ozirom na to vprašanje.

Grozen zločin v Benetkah

Benetke, 5. novembra. d. Na Markovem trgu sta bila aretirana dva Američana, ker sta zagrešila grozen zločin. Ko je ravno korakala mimo vojaška četa z zastavo nista vstala, da bi pozdravila zastavo.

Iz letalskega sveta

Berlin, 5. novembra. (be.) Nemški hidroplan Heinkel je dospel v 7 in pol urah iz Lizbone v Horto na Azorih.

Velike proslave v Moskvi

Moskva, 5. novembra. hs. Priprave za jubilejne slavnosti so zaključene. Vsi trgi in ceste po mestu so slavnostno okrašene z rdečimi zastavami in plakati. Tudi trgovine so se odele slavnostno; po izložbah je videti slike revolucijonarnih voditeljev Lenina, Kalenina, Rykova, Čičerina, Vorošilova in drugih. Na dnevnem redu v nedeljo popoldne je slavnostna seja moskovskih sovjetov z udeležbo članov vlade, voditeljev strankinih organizacij, diplomatskega zbora in inozemskih gostov. V pondeljek dopoldne se vrši pod vrhovnim poveljstvom Vorošilova velika parada čet, po kateri bo prečitan jubilejni manifest vlade. Za zvečer je napovedan ogromen demonstracijski obhod do Lenjinovega mavzoleja, ki se ga bo baje udeležilo milijon ljudi.

Odlok vlade o amnestiji ob priliki 10 letnega obstoja sovjetske Unije pomilošča osebe, ki so bile obsojene na smrt, na kazen do 10 let ječe. Njihovo premoženje bo zaplenjeno. Osebe, ki so bile obsojene nad eno leto zapora, bodo izpuščene, če so že odsedele dve tretjini kazni. Kazni pod 6 meseci bodo oproščene. Vse osebe, ki jih je vlada obsodila radi revolucijonarnega udejstvovanja do 1. januarja 1923, bodo nuščene na svobodo. Amnestije ne bodo deležni aktivni člani političnih strank, ki hočejo podreti sovjetski red ali so bili obsojeni zaradi namerne poneverbe ali podkupovanja.

Ameriški interesi v Abesiniji

Alarm v Londonu

London, 5. novembra. s. Newyoriška vest o sklepu ameriške koncesijske pogodbe z Abesinijo glede zgraditve nekega jeza ob modrem Nilu je delovala v Londonu alarmantno. O tej zadevi se je svoječasno razpravljalo med Londonom in egiptskim ministrom Saswat-pašo. Po angleškem stališču, ki je določeno v pogodbi z Abesinijo iz leta 1902., je Abesiniji prepovedano graditi tak jez brez dovoljenja angleške ali sudanske vlade. Gotovo je, da bo Anglija opozorila washingtonsko vlado na to pogodbo.

Washington, 5. novembra. (be.) Ameriška vlada namerava ustanoviti v Abesiniji svoje poslaništvo.

Ameriško bogastvo

Washington, 5. novembra. d. Glasom številk, ki jih je objavil državni departement, so notranji dohodki ameriškega naroda v preteklem letu dosegli najvišji nivo blagostanja, kakor ga v zgodovini človeštva doslej še noben narod ni mogel pokazati. 117 milijonov znašajoče prebivalstvo Zedinjenih držav je imelo v letu 1926. 90.000 milijonov dolarjev dohodkov, to je za 43 % več kot leta 1921.

Pri tem je cena življenjskih potrebščin nižja kot leta 1921. Ameriška preobilica na denarju se izteka v druge države. Inozemska posojila, sklenjena v mesecu oktobru v višini 250 milijonov dolarjev, predstavljajo nov rekord. Skupna vrednost inozemskih vrednostnih papirjev, ki so jih sprejele Zedinjene države v prvih desetih mesecih tega leta, znašajo 1320 milijonov dolarjev.

Dvakrat na smrt obsojen morilec

Augsburg, 5. novembra. s. Danes je bil tukaj obsojen dvakrat na smrt 27letni delavec Rupert Ullmayer, ki je ubil svojo prijateljico, s katero je imel otroka. Zvabil je dekle v gozd ter ga ubil z lopato, nato pa dobesedno zdrobil tudi otroka. Poročiti se je hotel z neko bogato kmetico, pri čemer ga je nezakonska mati z detetom ovirala.

Kodifikacija mednarodnega prava

Ženeva, 5. novembra. (be.) Predsednik Društva narodov Villegas je imenoval odbor petih članov, ki bo vršil priprave za zasedanje konference za kodifikacijo mednarodnega prava. V odboru je zastopana Anglija, Francija, Italija, Nizozemska in Čile.

Noblova nagrada za literaturo

Stockholm, 5. novembra. (be.) Noblovo nagrado za literaturo bo baje prejela italijanska pisateljica Grazia Deledda.

Nezgoda nemškega poslanika v Beogradu

Berlin, 5. novembra. h. Nemški poslanik v Beogradu Olshausen je imel na poti iz Newyorka v Cherbourg nezgodo. Pri tenisu je padel in si zlomil roko.

Italija v Tangeru

Mussolini in Viljem II., njegov prednik v maroških avanturah. *(«Oeuvre»)*

Za izgon Jugoslovenov z Reke!

Na Reki so bile gospodarske razmere, odkar je pod Italijo, vedno slabe, toda danes ko je storila svojo dolžnost tudi lira revalorizacija lire, pa je položaj postal naravnost obupen. Fašizem, ki drugje igra ulogo vrhovnega urejevalca tudi vseh gospodarskih vprašanj, je v Reki brez moči in se v resnici nihče ne zmeni zanj: Ljudstvo, ki se bori z dan za dnevom večjo bedo, nima smisla za parade in pajacade. To je tudi vzrok, da je reški fašistični dnevnik »La Vedetta d'Italia« prav za prav zelo ponižen listič, ker ve, da bi rohnenje le škodovalo in v meščanstvu le še poglobilo njegove mržnjo, da, mržnjo proti fašizmu in vobče proti Italiji. Pravi Rečan namreč že naravnost sovraži Italijo, in z vso pravico: saj je ona s svojo aneksijo izkopala grob Reki. Kar je onih pristnih fašističnih rogoviležev, morajo dajati duška svoji rogobornosti izven Reke in se zatekajo v tržaško fašistično glasilo »Il Popolo di Trieste«, ki seveda z navdušenjem priobčuje njihove dopise, zlasti pa še, ako so naperjeni tudi proti Jugoslaviji.

Prav ob peti obletnici fašističnega pohoda na Rim je objavil ta list pod naslovom »Denarno vampirstvo« dopis z Reke, ki se glasi:

»To je vprašanje v katero bi se bilo treba poglobiti in ga uvaževati z vso fašistično energijo in metodami. »Il Popolo di Trieste« je bil morda edini list, ki se ga je dotaknil z ene njegove manj nevarne strani: izmašanja reškega denarja po mnogobrojnih jugoslovenskih delavcih in težakih, ki prebivajo s svojimi družinami na oni strani meje. Toda to zlo ima mnogo razburljivejši obseg. Ena tretjina denarja reške proizvodnje se troši v kraljevini SHS in tako, da Reka ne dobiva za to nikakršnih odgovarjajočih kompenzacij v obliki denarnih pošiljatev iz inozemstva ali izvoza. Je to pač neko počasno ali neprestano izkrvavevanje, ki zaradi izrednih razmer, v katerih se nahaja mesto, dela težko gospodarsko krizo mesta neznosno in nezdravljivo

V Reki so brezposelni v preveč omejenem številu, da bi se mogli smatrati za občuten vzrok splošnega slabega gospodarskega položaja. Mesto ima danes dvanajst tisoč prebivalcev manj kot jih je imelo pred vojno in je torej treba veliko tisoč ust manj prehranjevati. Tu v mestu, če se izvzamejo brezposelni, delajo vsi, tu več, oni manj, vsi proizvajajo obtok denarja, ki gotovo razmerama ni manjši kot pa je obtok denarja v gospodarskem življenju toliko drugih italijanskih mest, ki vendar izhajajo vkljub vsej povojni gospodarski krizi. Toda v Reki se gospodarska beda čuti le preveč in je preveč obupna, da bi se mogla pripisovati posebni krajevni trgovinski in industrijski krizi. Biti pač mora kak vzrok gospodarsko-denarnega neravnotežja izven takoimenovane reške krize.

Pravi vampirji, krvosesi Reke so vsi tujci, ki služijo v mestu, trošijo pa v inozemstvu: hišni posestniki, obrtovalci, trgovci, obrtniki, podjetniki, špediterji itd. itd., ki obenem z jugoslovenskimi delavci in težaki odvzemajo izkrvavelemu mestu najmanj tretjino denarja, ki je v obtoku in ga še proizvaja skrajno skrčeno gospodarsko življenje mesta. Gre za veliko število tujcev, večinoma Jugoslovenov, ki prebivajo z svojimi družinami na Sušaku ali drugih vasch v neposrednem SHS obmejnem področju.

Staviti bi se moglo, da bi se kriza in beda veliko manj čutili, če bi se ves po reškem gospodarskem življenju proizvajani denar trošil v Reki.

Poleg zgoraj omenjenih krvosesov so pa tudi še vsi ostali tujci, četudi v manjšem številu, ki tudi odnašajo reško zlato. So Madžari, Nemci, Avstrijci itd., ki sicer žive v Reki, pa imajo v svojih rodnih deželah mnogo gospodarskih koristi, ki jim jih je treba ščititi, in pošiljajo preveč lir domov. V Reki je zelo veliko število tujcev, ki se udeležujejo gospodarskega življenja mesta — neglede na največje zlo, ki so Jugoslovani — vse previsoko in neuravnovešeno z domačim prebivalstvom, da bi ne prihajalo v poštev v omenjenih neprilikah. Mnogobrojni brezposelni delavci in navveščenci sušaških in okoličanskih podjetij, ki so v celoti zaprti na vse strani, pritiskajo sedaj na Reko. Mnogo jih dobi tu stalno delo, mnogo pa jih prihaja na dnino. To Rečanu pa ni niti enemu dovoljeno, da bi trgoval na Sušaku ali hodil tjakaj na delo.

In Reka ne more skoraj čisto nič izvažati na jugoslovensko ozemlje. Politika vlade SHS je usmerjena na ubijanje Reke brez vsakega obzira in brez političnih pomislekov. Favorizuje se sušaška luka na škodo Reke. Izdajajo se kar najstrožje odredbe za preprečenje najskromnejšega tihotapstva z reškim blagom. Z vsemi mogočimi umetnimi sredstvi se favorizujejo trgovci na oni strani mosta. Sušaški Hrvatje prihajajo, neglede na vzroke, ki izvirajo iz revalorizacije lire, vedno bolj poredkoma kupovat v reške prodajalnice. Nasprotno pa sedaj, da je ironija še večja, Rečani hodijo na Sušak kupovat svoje vsakdanje potrebščine in take še sami prispevajo h gospodarsko-denarnemu neravnotežju, ki bije mesto.

Nekaj se bo na vsak način moralo storiti v obrambo reškega denarnega obtoka. Gre tudi za to, da se reši mučno vprašanje tujcev, ki prebivajo v Reki. Vzroki nadloge so torej gospodarskega in političnega izvora. Naj se misli na Rapallo, na S. Margerito, na Nettuno, nekoliko pa tudi na Vittorio Veneto (lažko »zmago« v svetovni vojni) in na pohod na Rim. Pogumno, na fašistični način se je treba lotiti korenite revizije naših najzapeljivejših in najprestodušnejših pomislekov.« — — —

Ali ni to pretresljiva slika gospodarske bede, v katero je Italija vrgla nekdaj tako lepo procvitajočo in napredujočo Reko! Seveda pa vsega tega ni kriva Italija, temveč Jugoslavija, ki »je« reški denar in povrhu vsega niti ne dopušča, da bi se brez carine tihotapilo iz Reke na Sušak, ker favorizuje svojo sušaško luko in svoje sušaške trgovce namesto laške reške luke in laških reških trgovcev! In lopovi sušaški Hrvatje nočejo kupovati v Reki, ko je na Sušaku vse ceneje, tako da Rečanje sedaj skoraj vse, kar potrebujejo, kupujejo na Sušaku. Res, tu je treba odpomoči in edina rešitev je pač: vse tujce z Reke, predvsem pa vse Jugoslovene! Potem bo dovolj denarja v Reki in Rečanje bodo še bolj pogostoma prihajali na Sušak in se vračali vsak s četrtinko kilograma belega našega pšeničnega kruha (toliko ga sme vsaka oseba prenesti čez most), ko jim gre italijanski iz fižola, soje in divjega kostanja vkljub vsej krizi prav toliko v slast, kakor sama — Italija!

Kolera v Mezopotamiji

Pariz, 5. novembra. (be.) V Mezopotamiji je izbruhnila kolera, ki se rapidno širi. Francoske oblasti so odredile najstrožje mere, da se ne zanese kolera v Sirijo.

Politične beležke

Poslanci SLS proti izenačenju davkov

Vladna večina je včeraj v Narodni skupščini odklonila nujnost zakona o izenačenju davkov. Proti izenačenju davkov in proti znižanju neznosnih bremen zlasti v prečanskih krajih so glasovali tudi poslanci SLS, torej poslanci tiste stranke, ki je tekom let stokrat povdarjala potrebo po izenačenju davkov. Tudi pred zadnjimi volitvami so klerikalci lovili volilce z obljubo, da bo prvi zakon, ki bo predložen sedanji Narodni skupščini, zakon o izenačenju davkov. Pri tem so se skliceevali celo na tozadevno izjavo svojega blejskega kompanijona gospoda Vukičevića. Sedaj je ta družba slovesno obljubo na neslovesen način požrla. «Slovenec» pa včeraj še iz svojih bralcev in pristašev norce brije; kajti v zagovor izdajstva nad gospodarskimi interesi Slovenije, ki so ga izvršili klerikalci z glasovanjem proti izenačenju davkov, piše «Slovenec», da tak «zakon potrebuje temeljito razpravo in se o tako važnem in velikem zakonu nikakor ne more razpravljati na brzo roko.» Izgovor je za klerikalce dober, če ga tudi pes na repu prinese. Mar bi raje «Slovenec» priznal, da so klerikalci za ceno enega ministrskega stolčka pozabili na gospodarske koristi cele Slovenije in prečanskih krajev sploh. «Slovenec», če bi bil pošten, bi moral povedati resnico, da klerikalni poslanci v zvezi s policajradikali pomagajo upropaščati gospodarstvo prečanskih krajev in da ministrirajo pri velesrbski maši proti inteersom slovenskega ljudstva. Kje so časi, ko so klerikalci hoteli biti tigri! Danes jih imajo v Beogradu samo še za «štifelpucarje».

Sebi groš — kmetu knof

Naši klerikalci se vesele, da so tudi v oblastnih skupščinah dobili sredstvo, s katerim bodo zadovoljevali pohlepe svojih po posvetnem bogastvu in uživanju hrepenečih pristašev. Najprvo so oblastnim poslancem in odbornikom priznali visoke dnevnice in mastne plače, potem so v vladi v Beogradu poskrbeli, da so njih kapitalistični prijatelji oproščeni raznih občinskih in samoupravnih doklad, nato so načelnikom okrajnih zastopov dovolili visoke prejemke za delo, katero so preje napredni načelniki v interesu splošnosti opravljali brezplačno, pri sedanjem zasedanju ljubljanske oblastne skupščine pa so prišli še s predlogom, da se bira «času primerno» zviša. Naš kmet se bori zato, da se ta nesocijalni davek zniža, ako ne odpravi, njihovi «prijatelji» pa se iz kmeta norčujejo in mu k že itak težkim davkom pritisnejo še zvišano biro. O tem ne razmišljajo, kako bo naš kmet to novo breme prenašal, ne razmišljajo, kako bi mu davke znižali — v Beogradu so klerikalci glasovali proti nujnemu predlogu za izenačenje davkov — njim je le zato, da zadovolje svoje politične agitatorje, ki bodo kmete »že skupaj držali«. Tako imajo klerikalci za sebe vedno srebrn groš, kmetu pa pomole umazan knof. Seveda, če se bi kmet upri, bo takoj «vera» v nevarnosti.

«Delavci dobro vedo . . .»

Včerajšnji «Slovenec» piše: «Delavci enega ali drugega velekapitalista pa dobro vedo, da so njihovi interesi z interesi njihovih delodajalcev v ravno takem soglasju kot pes in mačka.» Sedaj vemo, zakaj SLS dosledno v kot postavlja krščanske socijaliste in zakaj delavstvo klerikalnih velekapitalistov voli SLS samo pod pritiskom teh kapitalistov. Pes zagrabi mačko in konec..

Veliko navdušenje!

Potem, ko so klerikalci pomagali radikalom zakon o izenačenju davkov odložiti ad calendas graecas, je Narodna skupščina prešla na glasovanje o obtožnici HSK proti g. Vukičeviću zaradi volilnega nasilja. Obtožnica je bila zavrnjena in s tem «blagoslovljena» in «odpuščena» vsa volilna nasilja in vse goljufije. «Slovenec» nič ne pove, da bi bil zakon o izenačenju davkov z navdušenjem odklonjen, ker jih je njihovega hlapčevstva in izdajstva slovenskih gospodarskih interesov vendarle mogoče sram, pač pa povdari, da je zavrnitev obtožnice «večina sprejela z velikim navdušenjem». Razumemo, kajti radikali so vedno navdušeni, kadar jih klerikalci iz blata potegnejo, saj so bili tudi takrat navdušeni, ko so bili z enim klerikalnim glasom večine oproščeni očitka korupcijonistov, dasi so jih klerikalci sami še nekaj dni preje s tem nazivom obmetavali. Prav urnebesno navdušenje pa to tudi ni bilo, kajti za zavrnitev obtožnice je od 315 poslancev glasovalo le 168. Seveda so morali pri tej «večini» biti tudi klerikalci, drugi poslanci so se ustrašili svoje vesti in glasovali proti ali pa odšli. Klerikalci pa imajo v moralnem oziru pač trdo kožo. Klerikalci so padli tako daleč, da morajo danes biti celo navdušeni, ako se onim radikalom, katere so sami označevali za največje škodljivce države, za nekaj dni življenje še podaljša. Gotovo pa je, da bo klerikalce od tega «navdušenja» še glava bolela.

Skupščinsko predsedstvo v avdijenci

Beograd, 5. novembra. p. Danes popoldne je bilo sprejeto v svečani avdijenci pri kralju novo izvoljeno predsedstvo Narodne skupščine, in sicer predsednik, oba podpredsednika in štirje tajniki. Kralj se je ob tej priliki zanimal za skupščinsko delo, zlasti pa za razmere med narodoma.

Naši kraji in ljudje

Zgodovinsko društvo v Mariboru

Maribor, 5. novembra.

Sinoči se je v čitalnici Študijske knjižnice vršil 18. redni občni zbor «Zgodovinskega društva v Mariboru» žal ob zelo slabi udeležbi. Ker je potekla triletna funkcijska doba društvenemu odboru, je podal predsednik profesor dr Fran Kovačič pregledno poročilo o društvenem delovanju za zadnja tri leta ter posebej povdarjal velik pomen, ki ga ima «Zgodovinsko društvo v Mariboru» kot prvo in najdelavnejše kulturno društvo mariborske oblasti ob severni državni meji.

Zgodovinsko društvo je izdalo že 22 letnikov svojega znanstvenega glasila «Časopis za zgodovino in narodopisje», kateremu se število sotrudnikov in vsled tega tudi vsestranska aktualnost vsebine stalno veča. Razen tega je v zadnjih letih izdalo Kazalo za prvih dvajset letnikov «Časopisa», obsežno dr. Kovačičevo knjigo: «Ljutomer, zgodovina trga in sreza», dr. Dolenčevo «Kmečko dedno nasledstvo za časa veljavnosti gorskih bukev», Košir-Möderndorferjevo «Ljudsko medicino med koroškimi Slovenci». Vse publikacije je znanstvena kritika ugodno ocenila in so povzdignile ugled društva, ki je stopilo v stik z raznimi domačimi in inozemskim znanstvenimi organizacijami. Dasi vrši Zgodovinsko društvo važno kulturno misijo, vendar še vedno ne najde dovolj podpore in umevanja v naši javnosti, ki v lastno škodo ne zna dovolj ceniti naukov zgodovine.

Zgodovinsko društvo posveča posebno skrb svojemu arhivu, za katerega je pridobilo lani predvsem arhiv mestne občine mariborske. Zaradi nedostajanja gmotnih sredstev se društvo ne more lotiti svoje naloge tako velikopotezno, kakor jo je zamislilo na lanskem občnem zboru.

Tajnik knjižničar Janko Glaser je podal tajniško poročilo za celo trileto dobo, iz katerega posnemamo, da je Zgodovinsko društvo sodelovalo tudi pri postavitvi Miklošičevega spomenika v Ljutomeru in spominske plošče Božidarju Raiču pri Sv. Tomažu pri Ormožu. Krog društvenikov se je razširil v zadnjem letu za 72 novih članov, vendar še naša inteligenca ne kaže dovolj zanimanja, ker jih je še mnogo, ki jih ni najti med člani.

Blagajnik višji ravnatelj Vrabl je podal podroben pregled računov za tekoče računsko leto in je primerjal važnejše postavke z zadnjimi leti. Ugotovil je, da dobivajo člani Zgodovinskega društva «Časopis» za polovično ceno nabavnih stroškov, ker je članarina nizka in je zaradi gospodarske krize ne kaže zvišati. Drugi glavni vir dohodkov so podpore države, mestne občine mariborske (6000 Din), Posojilnice v Narodnem domu v Mariboru (3000 Din), Južnoštajerske hranilnice v Celju (250 Din), Ljudska posojilnica v Celju (240 Din), Posojilnice v Gornji Radgoni (200 Din) in posojilnic v Framu, Vuzenici, Žalcu ter Šmarju pri Jelšah. Volilo pok. Valentina Cajnka iz Varaždina 250 Din, darilo g. dr. Pipuša v Mariboru 1000 Din, notarja g. Jereba v Konjicah 100 Din. V splošnem so letos tudi člani točneje plačevali udnino nego zadnja leta.

Prihodnja številka novega letnika «Časopisa» izide takoj po Novem letu.

Ponovno je bil izvoljen ves dosedanji odbor za dobo treh let, za namestnike pa na novo gg. okrajni sodnik dr. Travner in prof. Franjo Baš iz Maribora ter prof. Janko Orožen iz Celja, za preglednike računov pa gg. I. drž. pravdnik dr. Jančič, realčni ravnatelj Zupančič in okrajni glavar dr. Alojzij Trstenjak.

Pri slučajnostih so dali navzoči novemu odboru razne nasvete, zlasti glede pridobitve podeželskih občinskih arhivov in preprečenja odnašanja naših starin po tujih agentih v inozemstvo.

Matija Prosekar †

Iz tužne Koroške je nenadoma došla žalostna vest, da je na Plešivcu nad Kotmarovo vasjo umrl minuli petek, 4. t. m. gospod **Matija Prosekar,** kmetovalec, posestnik in trgovec eden prvih narodnih bojevnikov in čuvarjev ob naši narodni meji.

Matija Prosekar je pred več kakor 30 leti ustanovil v Kotmari vasi podružnico sv. Cirila in Metoda, ki je lako plodonosno delovala do svetovne vojne. On sam ji je bil predsednik. Matija Prosekar se je udeleževal vseh narodnih prireditev, a predvsem redno je zahajal vsako leto na Ciril in Metodovo skupščino, bodi kjerkoli.

Kdo se ne spominja visokorastlega moža, ki je vzbujal pozornost po beli Ljubljani, kadar se je vršila kaka narodna prireditev. Bil je pravi, narodni tip koroškega zavednega in tudi naprednega Slovenca!

Med vojno je moral kot narodno-zavedni Slovenec mnogo pretrpeti. Zaprli so ga, postavili pred vojno sodišče — in že se je zanj tesala rakev . . . Propast Avstrije je tudi njemu rešila življenje A tudi po prevratu, spomladi leta 1919, so Prosekarja z drugimi koroškimi zavednimi Slovenci Nemci internirali na Zg. Koroškem Končno je sam ušel iz internacije v Trebesingu. Vojna in izguba Koroške sta ga telesno potrli, toda neustrašnega duha mu nista ukjonili. Spomladi in jesenl je še bil v Ljubljani na Velesejmu, odnosno na Jesenski razstavi in se veselil z nami napredka Slovencev

Padel je v grob mož dela, mož značaj, naprednjak skoz in skoz. Pogreb se bo vršil danes, v nedeljo, v njegovem domačem kraju v Kotmari vasi. — Naj bo blagemu pokojniku lahka iskreno ljubljena koroška zemlja. Med Slovenci bo Matiji Prosekarju ohranjen svetal spomin.

Vseuč. prof. Bilimovič o agrarnem ustroju in agrarni reformi v naši državi

Otvoritveno predavanje v ljubljanski »Soči«

Agilno ljubljansko društvo »Soča«, ki je dalo svojim predavateljskim večerom značaj prave ljudske univerze, je snoči otvorilo v prostorih restavracije »Ljubljanski dvor« svojo sedmo predavateljsko sezijo. Prostorna »klet« je bila polno zasedena. Vrle Sočane je uvodoma z iskrenimi besedami pozdravil predsednik društva g. dr. Dinko Puc, naglašajoč, da se je kakovost predavanj dvigala od leta do leta in da se letos obeta še posebno zanimiva sezona.

Na snočnjem sporedu je bilo predavanje velikega prijatelja »Soče«, univ. prof. dr. Bilimoviča. Ugledni znanstvenik je razpravljal o agrarnem ustroju in agrarni reformi naše države. V svojih temeljitih in široko zasnovanih izvajanjih, tičočih se teh omenjenih 2 problemov, je g. predavatelj očrtal vse prilike in podal splošno sliko agrarnega ustroja po pokrajinah, kakšne so te prilike in razmere bile in kakšne so v predvojnih srbskih krajih, v Južni Srbiji, Vojvodini, Hrvatski in Slavoniji, Dalmaciji ter v Sloveniji. Tu so v razmerah silne razlike, ki jih je treba upoštevati posebno pri izvedbi agrarne reforme.

V Srbiji je uveden v agrarstvu po večini še kolektivizem ter je zemlja last celih družinskih zadrug. Leta 1905 je v Srbiji izmed 353 tisoč skupnega števila posestev bilo 280 tisoč na zadružni podlagi, na katerih je živelo 2 milijona ljudi.

Na Hrvatskem in v Slavoniji je bilo leta 1915., torej že med vojno, še 112 tisoč zadrug z 1 milijonom 200 tisoč hektarji zemlje. V Sloveniji pa je bila zemljiška lastninska pravica individualistična.

Gosp. profesor je nato natančno orisal ter s številkami podprl razmere agrarnega ustroja tudi v vseh drugih pokrajinah naše države, kako v Bosni in Hercegovini, v Banatu itd., upoštevaje prilike pod tujim gospostvom in v sedanji dobi.

Kar se tiče agrarne reforme, je danes v naši državi 892 posestev, ki spadajo pod reformo s skupno ploskvijo ca 2 milijonov joboov, na katero odpade okroglo 900 tisoč oralov njiv in travnikov. Pri izvedbi reforme vlada politika veliko vlogo, mnogokrat pač v takem smislu, ki ni v interesu narodnega gospodarstva.

Gosp. predavatelj je končal s francoskim citatom, ki pravi: »Reven je kmet — revna je kraljevina, ali: Bogat je kmet — bogata je kraljevina!« . . . Dajte človeku v kratkoročni zakup vrt in napravi vam iz njega puščobo; dajte pa človeku skalo v last in napravil vam bo iz nje — vrt.

Za lepo predavanje se je zahvalil g. univ. prof. dr. Bilimoviču predsednik Kmetijske družbe g. Sancin, poslušalci pa so izkazali svoje zadovoljstvo nad predavanjem z živahnim aplavzom.

Grozna smrt železničarja

Včeraj je na postaji v Retečah na Gorenjskem povozil vlak, ki vozi ob 19.18 zvečer iz Ljubljane, železniškega sprevodnika Fr. Mihovca, ki stanuje na Trati v bližini kolodvora. Vlak ga je prerezal na dvoje. Ka ko se je zgodila nesreča, še ni ugotovljeno. Sprevodnik Mihovec ni bil v službi.

Slovenski krožek na Dunaju

je bil na ustanovnem občnem zboru v dvorani Slovanske besede končno pravilno ustanovljen. Dvorana je bila polna Slovencev z vsega Dunaja, iz vseh stanov in vse je navdajala misel, da jim je slovensko društvo neobhodno potrebno. Po raznih pozdravih so bila sprejeta pravila, nakar se je vršilo vpisovanje članov, ki jih je že nad sto. Nato je bil izvoljen naslednji odbor: predsednik Andrej Gabršček, podpredsednika Jožef Černelč in Adolf Dominkuš, tajnik Luka Sienčnik, namestnica Malči Volkova, blagajnik Fran Blazina, knjižničarka Franica Podlipnik, gospodarnik Vinko Krumpak, odborniki: dr. Friderik Babnik, Fran Hrovat, Anton Križnič, Rudolf Murko, dr. Anton Sarvicelj, Avgust Suligoj, Avgust Janša, ki je načelnik veseličnega odseka. — Revizorji: Širše Valentin, Volk Jakob in Želé Lovro.

Društveni prostori v Zallergasse so se pokazali takoj premajhni in odboru se je posrečilo, da je dobil prav primerne prostore v znani restavraciji Raimundhof tik gledališča enakega imena v VI. okraju, Stromayergasse 13. — Tu so vsako nedeljo redni sestanki od 8. ure zvečer dalje. Gostje iz domovine dobrodošli. — Vsako prvo nedeljo v mesecu pa je tu večji sestanek naše dunajske kolonije. Prirejale se bodo zabave, sprva bolj skromne, a polagoma se nadejamo v večjem obsegu in z dostojnim programom. Snuje se tudi mešani pevski zbor, za katerega se je oglasilo že nad 20 pevk in pevcev.

Prvi večji sestanek bo prihodnjo nedeljo 6. novembra, na katerem se razdele članske izkaznice. — Kdor prihaja iz domovine in se nastani na Dunaju, naj se vsekakor takoj pridruži našemu edinemu društvu. — Glasilo društva je «Koroški Slovenec». Pismene prijave je poslati na društvo ali predsednika, VII. okraj, Stiftgasse 21.

Sedemdesetletnica originalne starke v Novem mestu

Novo mesto, koncem oktobra

Alojzija Bojančeva, doma iz Slatinka pri Novem mestu, je praznovala te dni 70letnico svojega rojstva, in to kakor vedno ob

sličnih prilikah, pri »kobili« in žagi, ki jo še vedno zelo čvrsto vleče od jutra do poznega večera.

Bojančeva je znana po svojih originalnih navadah v Novem mestu in daleč naokrog. »Delo in zopet delo!« je njena prislovica, ki ni brez filozofskega ozadja. Zanimivo je, da je velika ljubiteljica tobaka, brez katerega nikdar ne more biti. V Novem mestu je razžagala Bojančeva na tisoče metrov drv. Pri rodbinah Andrijanič, Vojska, Toporiš itd. se počuti kakor doma. Lojzka pa ni le splošno znana kot dobra žagarica, temveč tudi kot spretna čuvarica mrličev.

Ko je obhajala svojo 70letnico, ni občutila nobenih potreb po kakšnem praznovanju. Zadovoljila se je z vivčkom, ki ga je vlekla z veliko strastjo in zadovoljstvom, kakor nam jo predstavlja pričujoča slika. Proslavljanje jubilejev pač tudi v Sloveniji ni vsakomur dano . . .

Ančka in kisle kumare

Ljubljana, 5. novembra

Anica je mlado dekle, tako rekoč še dekletce, ki je vzrastlo iz ljubljanskega dna. Že s petnajstimi leti je pričela zaradi različnih vzrokov uhajati od doma. Potikala se je vsepovsod po mestu; bilo jo je videti dopoldne na trgu, opoldne v Šiški ali na Tržaški cesti, zvečer pred kolodvorom, enkrat v zakotni gostilnici, drugič na »sprehodu« v Tivoliju ali na Gradu. Pravi otrok ulice je postala, ko je komaj dorastla. Poznala je vse izvoščke in vse avtotaksije, tikala se je s starimi in mladimi in znala je pogledavati pomenljivo iz kota oči . . .

Njena prva pot na policijo, ko so jo zalotili proti jutru v družbi pijanih tujcev, se ji je zdela kakor nerodno razodetje. Besede, ki jih je čula od uradnika, si ni vzela bogzna kaj k srcu. Ko je morala na Bleiweisovo cesto v drugo in tretje, je to že ni več ženiralo, in ko je prišla v zapor, je tam našla več svojih prijateljic, ki jih je poznala iz raznih druščin. Spoprijateljila se je z njimi še bolj. Izvedela je natančneje, kako žive na svobodi in vedela je za vsa njihova poznanstva, ki jih je sklenila, izrabiti pozneje na svobodi tudi sama.

To je zares storila ter je tako imela priliko ogledati si od znotraj marsikako tuje stanovanje. In to je bilo za njo posebne važnosti, kajti včasi, kadar se ji je zazdelo in se ji je nudila posebna prilika se je podala v eno ali drugo stanovanje. Najraje celo tedaj, kadar stanovalca ni bilo doma . . Z njo vred je ob takih obiskih izginilo marsikaj, od kosa obleke do primerne dragotine. Včasi so se taki obiski seveda tudi maščevali in je Ančka morala ponovno za rešetke.

Pred kratkim pa se je Ančka spokorila. Na policiji je lokaje zatrjevala, da se hoče poboljšati, ker je naveličana skitalskega življenja. Na priporočilo policije jo je mati vzela domov, v malo predmestno stanovanje v hišici tik loga. Tu je postala Anica vsa krotka in je pri delu pomagala doma in sosedom Naenkrat pa je Anici zmanjkalo perila. Ni imela ne srajčke, ne drugega. Pomagala si je na ta način, da je vzela doma posteljno rjuho ter si sešila »kombinežo«. Ta čudna reč je mater tako raztogotila, da je stegnila roko in hčerki pokazala — vrata.

Anica se temu skoro ni začudila, saj doma ji ni bilo nikdar postlano na rožicah. Bila je zopet na cesti ter je zopet pomežikovala moškim in jih gledala iz kota oči.

V Vodmatu je srečala na cesti prijateljico Pepco, ki ji je povedala svoje najnovejše zgodbe, pa ji je tudi Anica potožila svoje gorje.

Greli sta se nekaj časa na solncu za neko hišo na Selu in se menili o tem in onem. Kovali sta razne načrte, slednjič pa sta sklenili, da gresta iskat službe. Pepca je gostolela, da utegneta dobiti mesto pri oficirskih družinah v bivši artiljerijski vojašnici. Popoldne sta se napotili tja gori. Prekoračili sta dvorišče in se nasmihali vojakom, dokler se nista znašli v nekem privatnem stanovanju v glavnem objektu. Ko sta zaprli vrata za seboj, se jima je zdelo, da ni nobenega stanovalca doma. Tisti hip je že Pepca ugledala na bližnji omari v predsobi velik kozarec konserviranih kumaric. Anica jih je zapazila šele, ko jih je Pepca že imela v rokah. Tedaj sta obe pozabili na službo in vse dobre sklepe. Izginili sta, odkoder sta prišli, kakor kafra. Bili sta že popolnoma sigurni, da sta na varnem, kar je naenkrat prihitela za njima cela vrsta ljudi s stražnikom na čelu. Pepca je tedaj kozarec v hudem presenečenju spustila iz rok in so se široko naokrog razkotalile kisle kumare. Nekaj časa sta dekleti stali kakor okovani; ko pa sta se zopet zgenili, je bilo že prepozno. Vendar se je Anica še hitro zdrznila, preden jo je stražnik mogel prijeti trdneje in jo ucvrla čez travnike in v neko stransko ulico . . .

Pepca je morala nekaj časa z možem postave hoditi sama. V bližini stražnice pa jima je prišla iz neke sosednje ulice nasproti zopet — Anica. Pepca jo je opazila že na več metrov in je hladnokrvno dejala uniformiranemu možu:

»Vidite, tamle pa je Ančka!« . . .

Tedaj je mož postave ljuto zažvižgal. Prihitel je drugi stražnik, in preden je pretekla minuta, je korakala v spremstvu drugega uniformiranega moža tudi Ančka.

Tako je prišla izgubljena punčka, tip z ljubljanskega dna, zopet pod streho, tja, kjer se počuti skoraj bolje kakor doma.

Danes premijera
velikih manevrov
Harry Liedtke

„POROČNA NOČ“
(SVADBENO GNEZDO)

Odločilna bitka na manevrih! — Sodelujejo: *Iva Wanja, Livio Paranelli, Claire Lotto, Hanus Junkermann, Gritta Ley. Najboljše od najboljšega.* — Predno greste v kino, oglejte si naše prelepe fotografije v Šelenburgovi ulici (trgovina Stacul).

Danes ob pol 11., 3., pol 5. 6., pol 8. in 9. — Predprodaja vstopnic od 10. do 12. dopoldne in od 2. ure dalje.

Tel. 2730. **Kino «Dvor».**

Prosveta

Ljubljanska opera: G. Vičar kot gost v «Rigolettu»

Za Traviato in Trubadurjem še Rigoletto. V vsaki izmed oper ali debut ali gost. Končno je pa že čas, da se nam predstavijo stalni operni člani letošnje sezone.

G. Vičar je pevec simpatične zunanjosti in tudi precejšnje igre, kolikor je mogoče iz ne baš obsežne in priproste njegove vloge sklepati. Glasovna barva je nekako votla, kakor bi g. gost nastavljal ton preglobokо v ustni votlini. Zato tonu manjka tudi širke vznešenosti. Sicer pa poje vse registre, ki so čedno izenačeni, z lahkoto do najviših tonov. Ne morem mu odrekati precejšnje tehnike in resnične čustvenosti. Zdi se mi, da je še v začetku svoje umetniške delavnosti.

Ostale glavne partije so bile v posesti ge. Davidove, g. Holodkova, ge. Thierryjeve in g. Rumplja. Predstava je bila dovolj hladna in zelo slabo obiskana. —č.

Premijera slovenske novitete v ljubljanski drami

Snoči se je vprizorila v dramskem gledališču izvirna slovenska noviteta «Dva bregova», štiridejanska drama Antona Leskovca. Komad je zrežiral ravnatelj drame gospod Pavel Golia, v večjih vlogah pa so nastopili: ga. Danilova in Medvedova in gg.: Levar, Rogoz, Gregorin, Skrbinšek, Peček, Lipah, Smerkolj, Plut in Cesar.

Snov te zanimive, čeprav še problematične slovenske novitete je posneta iz dna našega življenja, iz sveta beračev. Dogodki se odigravajo med berači, na «tem» bregu; preko prepada vodi le malo mostov na «oni» breg — med gospodo. Avtor je zajel mnogo originalnega življenja (poleg čisto literarnih strani) in dosegel mestoma prav efektne prizore. Režija in igra sta bili na znatnem nivoju. Kakor nam je izjavil gospod avtor, je vprizoritev popolnoma zadovoljila njegove želje in zahteve ter ga je celo v marsičem presenetila.

Avtor je bil na koncu drugega dejanja klican pred zastor in živahno aklamiran, prav tako interpreti večjih vlog. Dobil je — enako kot nekateri sodelujoči — šopek cvetlic.

O drami bomo priobčili še podrobnejše poročilo. B.

Velikanski uspeh!

SALOIGRA.

Pat se zaljubi v kuharico, Patachon v sobarico, a usoda jima je namenila bogate neveste. — Krasni naravni posnetki z Dunaja in St. Moritza.

Predstave danes ob: 3., pol 5., 6., pol 8. in 9. — Predprodaja vstopnic od 11. do pol 1. ure.

Elitni Kino Matica.

Telefon 2124. Telefon 2124.

Ne kvarite oči

in zrak v sobi s primitivno petrolejko. — Pomislite že sedaj na dolge zimske večere in še danes zahtevajte spis s slikami o čudotvorni svetiljki

ALADDIN

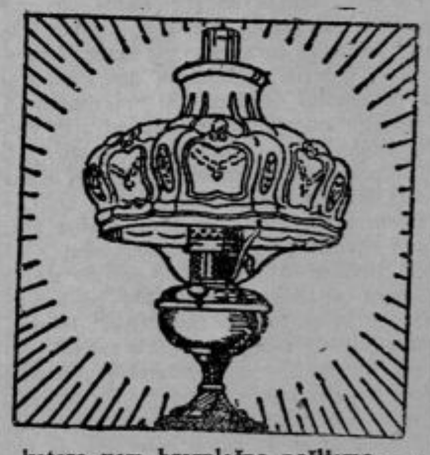

katero vam brezplačno pošljemo. — Svetiljka «ALLADIN» krasi sobo, širi solnčno svetlobo, poleg tega je poceni in štedljiva; kupno ceno hitro nadomestite, ker porabi neverjetno malo petroleja. Tako je sigurna, da jo lahko vporabljajo tudi otroci.

Generalno zastopstvo za Jugoslavijo

Barzel, d. d. Subotica.

NAJ REČE KDO KAR HOČE
KOLINSKA CIKORIJA
JE IZVRSTNA KAVINA PRIMESI.

Seja ljubljanske oblastne skupščine

Otvoritev rednega zasedanja. – Nerazveseljive gospodarske in socijalne razmere v ljubljanski oblasti. – Škandal v umobolnici na Studencu. – Neparlamentarno postopanje klerikalne večine. – Nov udarec ljubljanskemu prebivalstvu

Ljubljana, 5. novembra

Zakon o oblastni samoupravi določa, da se morajo 5. novembra vsakega leta sestati oblastne skupščine po vsej državi k svojemu rednemu zasedanju. Tako sta se po daljšem odmoru sestali danes tudi obe slovenski oblastni skupščini v Ljubljani in v Mariboru. Ljubljanska oblastna skupščina zboruje še vedno v posvetovalnici mestnega magistrata. Udeležba poslancev je bila skoro polnoštevilna, ker sta izostala samo dva.

Napredna delegacija je bila danes zelo spremenjena. Bivša oblastna poslanca dr. Kramer in g. Urek sta zaradi izvolitve za narodna poslanca odložila svoje oblastne mandate, odstopil pa je tudi posl. g. Zebal. Na njihova mesta so prišli kot novi napredni poslanci gg. Ivan Lončar, Karel Mayer in Ivan Bogovič. Zaradi tega se je tudi Napredni klub na novo konstituiral.

Ekspozeja, ki sta ju podala veliki župan dr. Vodopivec in oblastni predsednik dr. Natlačen, ne odpirata razveseljivih perspektiv. Na vseh področjih našega javnega življenja se silno občuti moreča gospodarska in socijalna kriza. Tožbe predstavnika državne oblasti o nezadostnih kreditih so obenem huda obtožba slabega državnega gospodarstva. Vso javnost pa mora dvigniti in pretresti poročilo, ki ga je podal oblastni predsednik o razmerah v naših bolnicah, zlasti o škandalu v domu najbednejših, v umobolnici na Studencu. Razmere v tem zavodu so tako neznosne, da nas mora biti pred svetom sram. Gotovo je, da pade mnogo krivde na vojno in na povojne razmere, ni pa dvoma, da leže pravi vzroki današnje katastrofe že dalje nazaj v gospodarstvu bivšega deželnega odbora, ki je bil lastnik tega zavoda.

Klerikalna večina oblastne skupščine je danes vnovič dokumentirala svojo »ljubezen« do mestnega prebivalstva. Že na prvem pomladnem zasedanju je oblastna skupščina udarila prebivalstvo naših mest in večjih podeželskih krajev z nesocijalnim davkom na kinovstopnice. To pot so se hoteli klerikalci še posebej znesti nad Ljubljano, ker ni hotela izvoliti več dr. Korošca za svojega poslanca in ne klerikalne večine v občinski svet. Zato so sklenili naložiti občuten davek na obisk gledališča. Napredna govornika g. Tavčar in dr. Puc sta zaman opozarjala, kako nesocijalna je ta namera in kako škodljiva za naš kulturni razvoj. Na način, ki je v kričečem nasprotstvu z vsemi parlamentarnimi načeli, je postavila klerikalna večina oblastne skupščine napredno opozicijo pred izvršeno dejstvo. Šla je preko vseh utemeljenih pomislekov, ignorirala umesten predlog opozicije in kar na brzo roko izvedla svoje namere.

Otvoritev rednega zasedanja

Sejo je otvoril ob 10.15 predsednik oblastne skupščine g. dr. Natlačen v dvorani mestnega magistrata. Sporočil je, da sta poslanca gg. Jarc in Rojina opravičila svojo odsotnost, ker sta zadržana kot člana volilne komisije za zbornico TOI. Podal je nato besedo velikemu županu dr. Vodopivcu, ki je v smislu zakonskih določil zaključil izredno zasedanje oblastne skupščine in prečital nato kraljev ukaz o otvoritvi rednega zasedanja. Ukaz se glasi:

Mi Aleksander I., po milosti božji in volji naroda Kralj Srbov, Hrvatov in Slovencev odrejamo na predlog našega predsednika ministrskega sveta, našega ministra za notranje posle, na podstavi člena 53. zakona o oblastni in sreski samoupravi: da se vse oblastne skupščine skličejo na redno zasedanje v glavno mesto oblasti na dan 5. novembra 1927. Predsednik našega ministrskega sveta, naš minister notranjih del, naj izvrši ta ukaz. — Aleksander s. r.

Novi oblastni poslanci

Po prečitanju kraljevega ukaza, ki so ga člani oblastne skupščine poslušali stoje, je sporočil predsednik, da sta oblastna poslanca dr. Albert Kramer in Ivan Urek odložila svoja mandata, ker sta bila 11. septembra izvoljena za narodna poslanca in kot taka v smislu zakona ne moreta biti več tudi oblastna poslanca. Mesto dr. Kramerja pride v oblastno skupščino g. Ivan Lončar, župan in posestnik v Tržiču, mesto g. Ureka pa g. Ivan Bogovič, posestnik in gostilničar v Brezičah. Svoj mandat je odložil tudi oblastni poslanec g. Fr. Zebal, mesto katerega je bil pozvan v oblastno skupščino g. Karel Mayer, posestnik in upokojeni poštni uradnik na Vrhniki.

Novi poslanci, ki so bili na današnji seji že navzoči, so položili v zakonu predpisano zaobljubo v roke predsednika. Vsi trije so stopili v Napredni klub, ki se je zaradi tega na novo konstituiral in si izbral za predsednika g. dr Dinka Puca, za tajnika pa g. Ivana Tavčarja. V finančni odsek oblastne skupščine sta bila delegirana od Naprednega kluba g. Ivan Tavčar kot član in g. Ivan Mohorič kot namestnik, v kmetijski odsek g. Valentin Poljanšek kot član in g. Ivan Bogovič kot namestnik, v odsek za javna dela g. Karel Mayer kot član in g. Ivan Mohorič kot namestnik, v trgovinski odsek pa g. Ivan Mohorič kot član in g. Ivan Lončar kot namestnik.

Veliki župan o položaju v ljubljanski oblasti

Predsednik je po teh uvodnih sporočilih podal besedo velikemu županu dr. Vodopivcu, ki je prečital svoj ekspozé o položaju in razmerah v ljubljanski oblasti.

Iz tega poročila posnemamo, da se je v organizaciji obče uprave v oblasti ustanovila v Škofji Loki 1. junija t. l. politična ekspozitura sreskega poglavarstva, za ustanovitev politične ekspoziture v Trbovljah za to in sosedno občino Dol pa se vrše še priprave.

Tekom letošnjega leta so se vršile v 255 občinah volitve v občinske zastope. Letos se bodo vršile volitve še v 55 občinah, v ostalih občinah pa poteče funkcijska doba občinskih odborov šele v prihodnjem letu.

Bivša kranjska deželna imovina

Samoupravni posli, ki se tičejo nadzorstva in disciplinskega gospodstva nad občinami in ki so jih svoječasno vršili deželni zbori ter so pozneje prešli na vlado, so bili s 1. junijem t. l. izročeni ljubljanskemu oblastnemu odboru. Imovina bivše dežele Kranjske je bila z odlokom od 16. marca t. l. izročena v začasno upravo oblastnemu odboru, ki je prevzel deželno registraturo, razne deželne zaklade, nekatera deželna zemljišča ter elektrarni v Završnici in v Bohinju. Po čl. 322 finanč. zakona za l. 1927/28. je bila končno vsa imovina bivših dežel priznana oblastnim samoupravam, s čimur je bilo rešeno načelno vprašanje lastnine te imovine. Po sanmargeritski konvenciji je treba urediti vprašanje kranjske deželne imovine še z Italijo, za kar je bila imenovana posebna komisija. Ta komisija je imela lani konferenco v Ljubljani, do odločitev pa ni došlo, ker so se določile samo smernice za drugo zasedanje, ki se doslej še ni vršilo. Komisija bo morala ugotoviti način razdelitve aktiv in pasiv po gotovem ključu ter urediti vprašanje imovinskih interesov cestnih okrajev, zdravstvenih okrožij, občin in šolskih okolišev, katerih ozemlje je bilo po novi državni meji prerezano. V tem pogledu je zlasti prizadet logaški okraj.

Cestni odbori

V smislu odlokov ministrov za javna dela in za notranje zadeve so prešli posli bivšega deželnega zbora glede volitev in konstituiranja okrajnih cestnih odborov na oblastni odbor, ki mu je bila priznana tudi pravica razpisov novih volitev v cestne okrajne odbore. Na predlog oblastn. odbora je veliki župan marca mesca razpustil vse cestne okrajne odbore razen litijskega in višnjegorskega, ki še nista bila na novo izvoljena.

Prosvetne institucije

V poročilu o prosvetni upravi se omenja konstituiranje oblastnega šolskega odbora, čigar velika naloga se naglaša zlasti v šolsko gradbeni akciji. Država je sicer dovolila v proračuna za l. 1927/28. ljubljanski oblasti 190.000 Din, za zgradbo šol, ker pa znašajo potrebe za najnujnejše šolske zgradbe v oblasti 900.000 Din, naglaša poročilo, da je dovoljena vsota pač veliko premajhna in da brez odločne akcije oblastnega šolskega odbora ne bo rešitve iz sedanjega žalostnega stanja šolskih zgradb. Poročilo omenja nadalje nameravano redukcijo osnovnega šolstva. V obče je ostalo število razredov in vzporednic ter učiteljstva na šolah neizpremenjeno, ker je ministrstvo v več slučajih ugodilo ugovorom krajevnih faktorjev. Veliki župan izraža upanje, da se bo posrečilo obvarovati srednje šole pred redukcijami, ki so bile odrejene v začetku šolskega leta. Veliki župan ugotavlja, da so bili krediti, dovoljeni v državnem proračunu za l. 1927/28., za kulturne institucije, kakor za Narodni muzej, Etnografski muzej, licejsko knjižnico, spomeniški urad, konservatorij, Narodno gledališče, državno zalogo šolskih knjig, nezadostni in da se mora zlasti Narodno gledališče neprestano boriti s težkočami. Narodno gledališče je moralo radi tega izvesti redukcijo plač in osobja.

Kmetijske zadeve

Poročilo omenja nadalje stanje agrarne reforme v ljubljanski oblasti, kjer pride faktično v poštev za agrarne svrhe samo 27 veleposestev, katerih poljedelska površina presega po zakonu določeni ožji maksimum 75 ha. Nadalje omenja stanje kmetijstva in njegovo pospeševanje v ljubljanski oblasti. Podpor za pospeševanje kmetijstva se je izdalo 670.000 Din. Mlekarska šola v Škofji Loki je že začela poslovati in se je začetkom septembra otvoril prvi šestmesečni tečaj z 18 učenci. Državni ekonomi so od začetka marca do konca oktobra priredili 140 predavanj, vršilo pa se je tudi 18 kmetijskih tečajev, 9 gospodinjskih tečajev in večje število predavanj in tečajev za čebelarstvo. Poročilo omenja nadalje stanje živinoreje ter naglaša, da je število državnih veterinarjev premajhno, vsled česar je nujno potrebno, da oblastni odbor namesti svoje veterinarje v krajih, ki so oddaljeni od sedežev sreskih veterinarjev.

Hidrotehnična služba ne zaznamuje nobenih izprememb, pač pa je bilo nekaj uradnikov in inženjerjev reduciranih in vpokojenih, ne da bi zanje dobili nadomestila. Ako bi se hotela vsa važnejša regulacijska dela na Savi, Kamniški Bistrici, Sori, Gradaščici in v Malem grabnu izvršiti ter hudourniki zagraditi, bi potrebovali 100 milijonov Din, v tekočem proračunu pa je bilo dovoljenih le 1,850.000 Din za regulacijo Save, 340.000 Din za melioracije, 484.000 Din za vodno preskrbo, 756.800 Din za zagradbo hudournikov. Končno navaja poročilo razna cestna dela.

Gospodarska kriza

Glede obrti, industrije in trgovine naglaša poročilo, da se splošno gospodarsko stanje ni dosti izpremenilo. Strokovno šolstvo je bilo z državnim proračunom za l. 1927/28. hudo prizadeto. Najhujše je zadela nova razpredelba v državnem proračunu Osrednji zavod za ženski domači obrt v Ljubljani in nekatere gospodinjske šole, kjer so bile učiteljice reducirane. Še težji pa je položaj obrtnih nadaljevalnih šol, ki se vsled premajhne državne subvencije morejo vzdrževati le s prispevki lokalnih faktorjev. Vsled premajhnih kreditov trpe tudi trgovske nadaljevalne šole.

Prevzem bolnic

V zdravstveni stroki se je od marca tl. izvršila ta izprememba, da je 1. novembra oblastni odbor prevzel v svojo upravo ljubljansko bolnico in umobolnico, otroško bolnico v Ljubljani, državno bolnico za ženske bolezni v Ljubljani in splošno javno bolnico v Brežicah. Obenem je prevzel nadzorstvo tudi nad samoupravno žensko bolnico v Novem mestu, ki je last tamošnjega zdravstvenega okrožja, in nad občinsko bolnico v Krškem. Poročilo naglaša, da je skrb za socijalne naloge v oblasti prevzelo s tem, da je reduciralo vse osobje odseka za socijalno politiko, ministrstvo za socijalno politiko samo. S prevzemom fonda za preskrbo vračajočih se vojakov je prešla pred kratkim tudi uprava državnega zdravilišča na Golniku kot sestavnega dela tega fonda v upravo oblastnega odbora. Poročilo ugotavlja, da so bile žal dotacije v svrho zaščite dece in mladine napram prejšnjim letom dokaj skrčene z ozirom na splošno štedenje v državni upravi.

Končno ugotavlja veliki župan, da bi bilo marsikaj nujno potrebno, toda z reduciranim osobjem in še bolj nedostatnimi krediti se je moralo vse omejiti na najpotrebnejše.

Poročilo predsedstva

Za velikim županom je podal svoj ekspoze v imenu oblastnega odbora predsednik dr. Natlačen, ki se je predvsem bavil s finančno situacijo oblastne samouprave. Naznanil je, da je oblastni odbor prevzel že precejšnji del kompetenc, ki jih zakon odkazuje oblastni samoupravi, vendar pa še dolgo ne vseh. More se smatrati, da gre še vedno samo za nekak poskus. Glavna ovira za prenos državnih poslov na oblastne samouprave je v tem, da zakon sicer točno določa, kateri posli naj preidejo na oblasti, nima pa nikakih jasnih določil o prenosu finančnih virov za opravljanje teh poslov. Zato je umevno, da oblasti ne morejo prevzemati poslov, za katerih potrebe nimajo finančnega kritja. Da se uredi to pereče vprašanje, so se že parkrat sestali zastopniki oblastnih samouprav v Beogradu, da se pogajajo z vlado. Pogajanja so doslej uspela le deloma.

Od finančnega ministra je treba zahtevati, da se vsaj z novim državnim proračunom, to je s 1. aprilom 1928, prepuste skupno s potrebnimi krediti oblastnim samoupravam zlasti nekateri kmetijski zavodi, kmetijske šole, drevesnice, trtnice itd. Za vzdrževanje teh institucij v območju ljubljanske oblasti je bil finančnemu ministrstvu predložen proračun v znesku 18 milijonov Din. Poljedelsko ministrstvo je že pristalo na odstop teh institucij oblastni samoupravi in je pridržalo nad njimi le nadzorstvo. Treba je sedaj urediti le še finančno stran.

Škandalozne razmere v umobolnici

Obširno se bavi predsednikovo poročilo z zdravstvenim stanjem ljubljanske oblasti. Od 1. novembra naprej so vse bolnice v upravi oblastnega odbora. Naravnost neznosne in sramotne so razmere v bolnici na Studencu. Prostora je v njej za okrog 200 bolnikov, ima jih pa faktično vedno preko 400, tako da morata po dva bolnika spati na eni postelji. Za potrebno razširjenje umobolnice bo treba 15 milijonov Din. Lepo pa se razvija zdravilišče za tuberkulozne na Golniku.

Predsednik je naposled sporočil, da je oblastni odbor prevzel Kranjsko hranilnico z namenom, da jo preuredi v Oblastni hipotekarni zavod. Zaradi raznih ovir tozadevna uredba, odobrena od oblastne skupščine, še ni mogla biti izvršena.

Predlogi oblastnega odbora

Predsednik je nato sporočil, da je pripravil oblastni odbor za plenum:

1.) Predlog glede izpremembe deželnega zakona o pobiranju občinskih taks. Takse so še vedno določene v kronski veljavi in naj bi še po reflaciji primerno zvišale.

2.) Predlog za ustanovitev izseljeniškega urada, ki naj bi ščitil naše izseljence ne toliko v prekomorskih državah, kakor v evropskih državah ter naj bi obenem pospeševal notranjo kolonizacijo.

3.) Predlog za uvedbo posebne gledališke takse za ložne in parterne sedeže. Takse bi se stekale v fond za vzdrževanje gledaliških zgradb.

4.) Predlog za noveliranje državnega cestnega zakona.

5.) Predlog, da se novelira deželni zakon o pobiranju bire in se naj bira sedanjim razmeram primerno zviša.

6.) Predlog, da se za celo Slovenijo izvede enoten občinski red, kakor tudi ubožni zakon.

7.) Predlog, da se izvoli za ljubljansko in mariborsko oblast skupen uredbodajni odbor, ki bi obravnaval uredbe glede skupnih interesov obeh oblasti.

8.) Predlog za ustanovitev Uradnega lista, ki naj bi bil skupen za obe slovenski oblasti.

9.) Predlog, da se odobri statut Zveze vseh oblastnih skupščin in da ljubljanska skupščina pristopi k tej zvezi.

10.) Predlog, da se osnuje občina Dobrepolje, pod katero naj bi spadale Kompolje, Podgora in Videm.

11. Predlog, da se jamstvo oblastnega odbora glede obnove električne centrale v Žireh zviša od 1 in pol milijona na 2 milijona.

Krediti ljubljanske občine

Predsednik je nato omenil, da je na prošnjo mestne občine ljubljanske predlagal oblastni odbor odobritev večmilijonskih kreditov in sicer: a) vsoto 6 milijonov Din za ureditev mestne klavnice, b) najetje posojila 6.500.000 Din za razne investicije, c) kredit 3 milijonov Din za kritje stroškov pri gradnji hiše na Ahacljevi cesti, in d) kredit 2,500.000 Din za odkup in razširjenje cestne železnice v Ljubljani. Vloženih je bilo več predlogov od posameznih klubov.

Skupni uredbodajni odsek obeh slovenskih oblasti

Predsednik je sporočil, da smatra oblastni odbor za posebno nujna predloga o izvolitvi petih članov v skupni uredbodajni odsek obeh slovenskih oblasti in o uvedbi takse na gledališke vstopnice v Ljubljani. Zato je prekinil opoldne sejo, da se morata sestati finančni uredbodajni odsek in razpravljati o teh dveh predlogih. Po končani pavzi in zopetni otvoritvi plenarne seje je poročal prof. Evgen Jarc, da je odsek za uredbe sprejel predlog oblastnega odbora o skupnem odseku ljubljanske in mariborske oblasti in da so se vsi trije skupščinski klubi zedinili o kandidaturah. Soglasno so bili izvoljeni za člane poslanci dr. Dinko Puc, dr Juro Adlešič, dr. Anton Milavec, Evgen Jarc in H. Lebinger, za njihove namestnike pa poslanci Janko Bukovec, dr. Ivo Česnik, Josip Erjavc, Ivan Mazovec in dr. Anton Brecelj.

Davek na gledališke vstopnice

V imenu fin. odseka je poročal g. Hinko Lebinger o predlogu, da se uvede posebna oblastna taksa na gledališke vstopnice. Oblastni odbor mora skrbeti za operno in dramsko poslopje, ki sta obe potrebni popravila, oblastni odbor pa nima denarja in v ta namen od države ne dobi ničesar. Navaja, kaj vse je treba v obeh gledališčih popraviti in modernizirati. Dela so nujna in preti nevarnost, da bo treba predstave ustaviti, ako se popravila ne izvrše takoj. Proračun za popravila znaša en milijon dinarjev. Da te izdatke krije, zahteva oblastni odbor, da se vpelje posebna oblastna taksa na gledališke vstopnice. Taksa naj znaša pri parternih in ložnih sedežih po 4 Din, pri balkonskih sedežih po 2 Din, pri galerijskih pa po 1 Din od vsake vstopnice. Stojišča so takse prosta. Takso, kateri so podvrženi tudi abonmani, naj pobira gledališka uprava, ki nabrane zneske mesečno izroča oblastnemu odboru. Uredba naj stopi takoj v veljavo.

Protest opozicije

Poročevalec manjšine g. Ivan Tavčar je podal oddvojeno mišljenje, ki odločno odklanja zahtevo oblastnega odbora kot nekulturno in nesocijalno. Povdarja med drugim: »Nedostatki pri ljubljanskem gledališču izvirajo večinoma že iz vojne dobe, ko je bil v operi nameščen kinematograf. Nepravilno je, da hoče sedaj oblastni odbor poškodbe, ki so nastale tekom dolgih let, popraviti s pomočjo visokega davka na obisk gledališča. Z nameravanimi taksami bodo v prvi vrsti obremenjeni gospodarsko šibki sloji. Tudi ne gre, da se uvaja taksa sredi sezone, ko so gledališki abonmani že oddani, saj pomenja to podražitev vsakega abonmana za 152 Din. Ne smemo pozabiti, da so stalni obiskovalci ljubljanskega gledališča v veliki meri nameščenci in delavci, ki takega poviška ne bi zmogli. Že sedaj toži gledališka uprava nad slabim obiskom; ako se res vpelje ta taksa, pa bo obisk še slabši, zlasti ker je treba računati, da bo odpadlo tudi večje število abonentov. Krivično je tudi, da se predpisuje enaka taksa za lože in parter brez razlike. Treba je samo pogledati obiskovalce lož in prvih parternih vrst ter obiskovalce zadnjih parternih vrst, pa je takoj jasno, kako velika je med njimi diferenca glede finančnega stanja. Zato nova taksa ne bo imela drugega efekta, kakor da se bo frekvenca gledališča še bolj znižala.«

Referent predlaga v imenu manjšine, naj se zadeva še točno prouči, nabavi potrebni številčni materijal in šele potem točno sklepa.

Živahna debata

O obeh predlogih finančnega odseka se je razvila tričetrturna, mestoma zelo burna debata, v kateri so govorili poslanci dr. Dinko Puc, inž. Zupančič in dr. Brecelj. V imenu Naprednega kluba je povdarjal *dr. Puc* med drugim:

«Protestirati moram proti načinu, kako se je predložila ta uredba. Nedopustno je, da se sredi seje predloži plenumu predlog, zborovanje nato za par minut prekine in naloži odsekom, da v tem kratkem času predloge prouče. Poslanci tako nimajo niti časa niti prilike, da pregledajo materijal. Oblastni odbor mora take in enake predloge predložiti pravočasno, da jih lahko kontroliramo.

Kar se tiče stvari same, si moramo biti na jasnem, ali smatra visoka zbornica ljubljansko gledališče za splošno kulturno ustanovo vsega slovenskega naroda ali ne. Žalostno bi bilo, ako bi še danes veljali nazori bivšega deželnega odbora, da je ljubljansko gledališče samo zadeva mesta Ljubljane. Glede potrebnih investicij je potrebno najprej razčistiti razmerje med gledališčem in državno upravo. (Posl. Mazovec: «Saj ga poznamo, centralistično je!» Hrup, nemir, prerekanje. Predsednik zvoni.) Država je dolžna plačevati najemnino za poslopje, ki ni njena last, da ga uporablja. Ako ne bomo zahtevali od države najemnine, režemo sami sebi tla pod seboj. (Poslanec Mazovec: «Ako bomo na to čakali, nam gledališče razpade.») G. profesor, če boste Vi v državni upravi, bo gledališče gotovo propadlo. (Hrušč in prerekanje.) Ljubljansko gledališče je pastorka državne uprave. Ze beograjsko gledališče in tudi za zagrebško je dovolj kreditov. Dosedaj jih moramo tudi za ljubljansko.

Napačno je mnenje, da ima od gledališča korist samo Ljubljana. Od gledališča ima kakor od vseh drugih velikih kulturnih ustanov korist ves narod. Ljubljansko gledališče je matica neštetim odrom po deželi, ki tvorijo danes važen faktor v našem kulturnem razvoju. Tega kulturnega pojava so deležni vsi stanovi, v prvi vrsti ravno kmetijski. Zato je treba gledališko vprašanje motriti z občenarodnega stališča. Krize ljubljanskega gledališča ni mogoče rešiti v kratki dobi petih minut, ki nam je bila danes odmerjena. Treba jo bo rešiti skupno z ljubljansko občino in centralno vlado v Beogradu. Predlog oblastnega odbora je le flikarija, ki bo mnogo škodovala, a nič koristila.

Pravno nemogoče je obdavčiti abonente, ki imajo z gledališko upravo že pravnoveljavno pogodbo, da bodo dobili toliko in toliko predstav po natančno določeni ceni. Teh pogodb ne more nihče več spreminjati. Pomislite dalje, da najdete danes v gledališču predvsem slabo situiranega inteligenta, uradnika, dijaka, privatnega nameščenca, obrtnika in delavca. In te ljudi hočete udariti še s posebnim davkom?

Problem je treba rešiti drugače. Najeti je treba posojilo, ki se naj amortizira s subvencijo ljubljanske občine in oblastnega odbora. Potrebna vsota vendar ni tako velika. Z zmernimi subvencijami jo bo mogoče amortizirati v par letih, odijozni davek pa bo gledališko krizo le še povečal. Brez dvoma je vsa stvar prenagljena in je potrebno, da jo podrobneje preštudiramo. Manjšina v naši zbornici ima resno voljo sodelovati pri ureditvi gledališkega vprašanja, ki je za Ljubljano izrednega pomena. Če preneha naše gledališče, preneha tudi Ljubljana biti tretja prestolica v naši državi. Samo način, kako hoče oblastna skupščina pomagati gledališču, se nam ne zdi pravi. Zato bomo jaz in moji tovariši glasovali proti predlogu.«

Zaključek seje

Posl. inž. Zupančič in dr. Brecelj sta v imenu svojih klubov zagovarjala predlog za uvedbo gledališče takse. Po kratkem zaključnem govoru poročevalca Lebingerja je oblastna skupščina predlog oblastnega odbora z večino glasov sprejela, nakar je predsednik dr. Natlačen ob 13.35 sejo zaključil in odgodil zasedanje na nedoločen čas. Prihodnjo sredo se sestane odsek za uredbe, prihodnji četrtek pa finančni odsek.

Naši onstran granic

p— Repentabor. List za listom odpada in naša mladina ostaja brez učitelja. Kje so oni mogočni stebri našega kraškega ljudstva, ki so vzgajali nekdaj našo mladino? Mnogi od njih so morali že takoj pri preobratu zapustiti rodno zemljo in oditi v Jugoslavijo, drugi, ki so dolgo kljubovali razmeram, morajo sedaj tja daleč v Spodnjo Italijo, tretji pa, ki niso več kos tej težki nalogi, ginejo pod krutimi udarci fašizma. Zamislim se v duševnost slovenskega učitelja, kateremu je šola vzor, v katero je posvetil vse svoje sile in ki mora sedaj gledati, kako se vse njegovo dosedanje delo ruši; da celo več, ki mora tudi sam pomagati uničevati slovensko šolo. Najprej je moral opustiti v šoli slovensko pesem in sedaj še milo materino govorico. Udarec je prihajal za udarcem, ponižanje za ponižanjem in nikako čudo, če se tudi kraški hrast zmaje in pade. Slovenskega kraškega učitelja Josipa Ravbarja ni več. Tudi on je eden izmed tistih, ki so dolgo kljubovali in trpeli, a končno vendarle podlegli. Danes leži na mrtvaškem odru v šoli pod Repentabrom. Josip Ravbar je bil vzor slovenskega učitelja, preveč hudo pa je občutil udarce, ki jih je dobivala slovenska šola na lastnem telesu. Po cele noči ni mogel zatisniti očesa, neprestano je mislil na Jugoslavijo, kamor so odšli skoraj vsi njegovi sovrstniki, sam pa se ni mogel ločiti od svojega dobrega kraškega ljudstva. Pogumno je vztrajal, dokler je mogel, čeravno se mu je večkrat med poukom v šoli zasolzilo oko in mu je padla kreda iz roke. Pred letom dni ga je zadel mrtvoud v levo stran telesa, v noči od 4. na 5. t. m. pa je izdihnil svojo blago dušo. Bodi mu lahka kraška zemlja!

p— František Koucký. Dne 11. maja 1918. je bil v Puli skupno z Jugoslovenom Ljubomirom Kravsem ustreljen Čeh František Koucký, pomočnik Italijana Nazarija Saura pri njegovih činih, naperjenih proti avstrijski mornarici. Koucký počiva blizu Saura in njegov grob je na dan 28. oktobra vsakega leta, to je na spominski dan češke osvoboditve izpod avstrijskega jarma, lepo okrašen z izbranim cvetjem.

p— Med italijanskimi železničarji je mnogo surovih ljudi, ki radi iščejo prepire s Slovenci. Na plesu v Kneži se je nahajal sredi slovenskih fantov neki italijanski železničar, ki se je kmalu opijanil in začel nadlegovati in izzivati domačine. Ker je bil italijanski možakar le preveč neznosen, so ga pahnili iz hiše. Hitro je stopil k orožnikom in jih nalagal, kako je bil napaden in kako grdo so ravnali ž njim. Orožniki so drugi dan aretirali dva fanta in ju gnali vklenjena kakor dva razbojnika v goriške zapore.

p— Drva poceni. Iz Cola vozijo na postajo v Ajdovščini drva, ki se prodajajo po 4 do 5 lir kvintal. Suha drva so dražja, in sicer 7 do 8 lir kvintal. Hlodi se prodajajo po 60 do 70 lir kub. meter.

p— Razpuščena knjižnica. Z odlokom tržaškega prefekta je razpuščena »Ljudska knjižnica« na Proseku. Njeno delovanje »ni bilo v skladu z nacijonalnim redom«.

Gospodje preglejte svoje kravate

in druge modne potrebščine, če so intaktne. Obnošene nadomestite iz krasne najmodernejše izbire kravat, ovratnikov, rokavic, usnjenih in trikot, dalje nogavic, najlepših in trpežnih, srajce in drugo perilo pri tvrdki

Fran LUKIČ, Ljubljana, Stritarjeva ulica 9.

Domače vesti

* **Izpremembe v naši vojski.** Imenovana sta: dosedanji načelnik sanitetnega oddelka komande Dravske divizijske oblasti sanitetni podpolkovnik dr. Dobrivoj Stojnić za upravnika Dravske stalne vojne bolnice in šefa veneričnega oddelka te bolnice, polkovnika Buda Prica, doslej pomočnika komandanta mariborskega vojnega okrožja pa za komandanta mostarskega vojnega okrožja. Upokojeni so: žandarmerijski kapetan 1. razreda Janko Bedenk in žandarmerijski poročnik Matija Volk — vsi trije obenem prevedeni v rezervo. V našo vojsko so sprejeti in sicer v pehoti: rezervni poročniki Ladislav Ropas, Peter Mayer, Lovro Žun, Božidar Romih, Albin Novak, Peter Jan in Ivan Bonča ter rezervni podporočniki Avgust Skabrne, Martin Košuta, Pavel Lenarčič, Joško Maček, dr. Fran Stele, Viktor Lužavec, Leopold Arko, Marijan Vajda, Metod Mayer in Ivan Pogačnik v artiljeriji: rezervni poročniki Fric Schmidinger, dr. Jože Zdolšek in Josip Berlizg ter rezervni podporočnik Stanislav Lapajne; v ekonomski stroki: rezervni podporočniki Silvin Pečenko, Maksimiljan Šnuderl in Miroslav Mažgon. Zrakoplovni poročnik Anton Pintar je podal ostavko na svojo službo ter je preveden v rezervo.

* **Redukcije v gradbenem ministrstvu.** Po vesteh iz Beograda je v gradbenem ministrstvu sestavljena komisija, ki bo izvršila redukcijo uradnikov tega resora. Reduciranih bo deset odstotkov višjih in nižjih uradnikov.

* **Nepretrgana brzojavna in telefonska služba v krajih, kjer se mudi kralj ali ministrski predsednik.** Po ministrskem nalogu je odredila poštna direkcija v Ljubljani, da mora pošta v kraju, v katerem bi se v kakršnemkoli poslu mudila kralj ali pa predsednik ministrskega sveta, ves čas njunega bivanja opravljati nepretrgano službo pri brzojavu in telefonu. Direkcija je zaprosila velikega župana v Ljubljani in Mariboru, da jo vselej nemudoma obvestita o prihodu kralja ali min. predsednika, da bo mogla dati ondotni pošti potrebna navodila glede brzojavne in telefonske službe.

* **Izpit za Licence es sciences politiques** je z dobrim uspehom napravil g. Lojze Franz iz Metlike na pravni fakulteti univerze v Lausanne. Čestitamo!

* **Konferenca odvetnikov iz nasledstvenih držav.** Na prvi konferenci odvetnikov iz nasledstvenih držav, ki se je dne 1. februarja letos vršila v Bratislavi, je bilo sklenjeno, da bo koncem tekočega leta sklicana druga konferenca v Varšavo. Pripravljalna dela za ta sestanek so dovršena. Za varšavsko konferenco je določen naslednji program: 1.) Medsebojna pravna zaščita. 2.) Medsebojna pomoč v rubežnem postopanju. 3.) Sporazum o zaslišavanju prič. Tretja konferenca bo prihodnje leto v Novem Sadu.

* **2000 predavanj proti alkoholizmu.** Nikola Gjurić, učitelj in delegat ministrstva za narodno zdravje, je od leta 1919. dalje križem prepotoval Jugoslavijo ter priredil nad dvatisoč predavanj proti alkoholizmu. Predavanja se se vršila večinoma v šolah in vojašnicah.

* **Penzijski fond za vdove in otroke umrlih državnih uradnikov.** Finančni minister je sestavil posebno komisijo, kateri je poverjena naloga, da izdela uredbo o penzijskem fondu za vdove in otroke umrlih državnih uradnikov in uslužbencev. S to uredbo se bo obnovilo obligatno vplačevanje prispevkov v fond. Prispevali bodo vsi državni uradniki in uslužbenci kakor v dobi do uveljavljenja uradniškega zakona iz leta 1923. S penzijskim fondom se razbremeni državni budžet za letnih trideset milijonov dinarjev.

* **Za oficirje, upokojence po starem zakonu.** Odbor za izvršitev zakona o narodnem priznanju zaslužnim za domovino razpravlja že nekoliko dni o predlogu ministra vojske in mornarice, naj bi se vsi oficirji, ki so se kot aktivni oficirji udeležili vojn od leta 1876. do ujedinjenja, a so bili upokojeni po starem zakonu, prevedli na penzije po novem zakonu, ki je leta 1923. stopil v veljavo.

* **Zakon o privatnih nameščencih.** Kongres Zveze privatnih nameščencev Jugoslavije, ki je prošlo nedeljo v Zagrebu razpravljal o zakonski zaščiti privatnih nameščencev, je sprejel resolucijo, s katero ugotavlja, da položaj priv. nameščencev v naših pokrajinah, izvzemši Slovenijo in Dalmacijo, ni jasno in dovoljno urejen; zato zahteva od vlade in narodne skupščine, da se zakon o privatnih nameščencih z dne 16. januarja 1910., drž. zak. št. 20. razširi na celo državo. Ta zakon je v veljavi samo za Slovenijo in Dalmacijo a je mnogo jasnejši in povoljnejši kakor tozadevni zakoni v ostalih pokrajinah. Kongres je novi centralni upravi poveril nalogo, da v tem vprašanju izvrši vsestransko obsežno akcijo.

* **Nov brzovlak Beograd-Zagreb.** Po vesteh iz Beograda je generalna direkcija državnih železnic ukrenila, da se z novim letom uvede nov direktni brzovlak na progi Zagreb-Beograd-Niš. Kakor zatrjujejo, bo to najhitrejši vlak v Jugoslaviji vozil bo s povprečno hitrostjo 80 km na uro. Med Zagrebom in Beogradom bo ta vlak postal samo na štirih postajah. Vozne cene bodo iste kakor na ostalih brzovlakih.

* **Halje za poštne uradnice in zvaničnice.** Ministrstvo je odredilo, da morajo vse uradnice in zvaničnice v poštni, brzojavni in telefonski službi nositi v službi črno haljo. Ta halja je lahko iz navadnega blaga in mora segati najmanj 20 cm čez kolena. Imeti mora dolge rokave in mora biti zaprta okoli vratu. Osebe, ki so dolžne nositi to haljo, si jo morajo nabaviti najpozneje do 10. t. m. in jo morajo od tega dne nositi vse brez izjeme.

* **Ameriški izletniki na povratku.** V petek, 4 t. m. zvečer je potovalo z brzovlakom preko Ljubljane 30 ameriških izletnikov Hrvatov, katerim se je na ljubljanskem kolodvoru pridružilo 30 ameriških povratnikov iz raznih krajev Slovenije, ki so se čez poletje mudili pri svojcih na obisku. Odpeljali so se skupno v posebnem vagonu preko Jesenic, Avstrije, Švice in Francije v Le Havre, kjer se bodo dne 9. t. m. vkrcali na sloveči novi brzoparnik francoske linije »Ile de France« (Otok Francije), last francoske paroplovne družbe »Cie Gle Transatlantique«. — Zavednim ameriškim Slovencem in bratom Hrvatom kličemo ob povratku: Srečno pot in na ponovno svidenje!

* **Dinarski dan.** Za trpeče brate se vrši v nedeljo 13. t. m. »dinarski dan«. Dogodki zadnjih mesecev so bolestno odjeknili v srcu našega naroda in ga ponovno spomnili na dolžnosti krvnega sorodstva do onih, po katerih neusmiljeno žvižga bič nekulturnega sovraga.. Kdor na ta dan ne žrtvuje vsaj en dinar za svoje brate, ne more imeti mirne vesti in si vreden svobode, ki jo uživa. — **Jugoslov. Matica.**

* **Pogozdovanje Črne gore.** Šumska sekcija za Črno goro je nabavila 350.000 smrekovih in borovih sadik, s katerimi bodo zasadili obsežne črnogorske goličave. V poštev pridejo za enkrat v prvi vrsti okraji. Podgorica, Crnojevići, Rijeka in Danilov grad.

* **Dražba lovov v litijskem srezu.** V ponedeljek, 7. t. m. ob pol 10. dop. se bo vršila pri sreskem poglavarstvu v Litiji dražba občinskih lovov Hotič, Konj in Šmartno, v ponedeljek 14. t. m. pa lovov Dole, Gradiše in Moravče. Dražba lovišč Vače, Litija, Polšnik in Temenica odpade, ker je bil medtem podaljšan zakup sedanjim zakupnikom.

Žrebanje loterije

društva »Trgovske akademije« v Ljubljani se je na željo številnih naročnikov srečk, ki so zamudili termin 27. oktobra

preložilo nepreklicno na 5. december.

Prodaja srečk v trafikah, trgovinah in zadnji rok za plačilo do 1. decembra.

Pri društvu naročene srečke se pošiljajo naročnikom samo proti plačilu.

Srečka 10.— Din, dobitkov 885 od 50.— do 100.000.— Din.

* **Zborovanje gorenjskega pasemskega okrožja** se zaradi nepričakovane ovire ne bo vršilo dne 8. t. m. temveč se je moralo za nekaj časa odložiti. — Tajništvo GPO.

* **Županstvo trga Jesenice** razpisuje na 15. novembra 1927. ofertalno licitacijo za dela pri delnem izkopu, polaganju in montiranju vodovodnih cevi v izmeri cca 2050 tek. m. — Tozadevni pogoji in načrti so na vpogled pri podpisanem županstvu trga Jesenice od 6. do 13. novembra 1927. Pismene oferte se sprejemajo do vštetega 15. novembra 1927. do 10. dopoldne pri navedenem županstvu. 1630

* **Uboj v Blagovici.** Dne 27. X. so dobili v Blagovici pri Lukovici novega župnika. Zvečer so se fantje Fran Štrukelj, Ferdinand Omahna in Filip Karnar v vinjenem stanju sprli pred gostilno pri Krvinu zaradi nekega starega sovraštva s 25 letnim Francem Novakom. Naganjali so ga domov. Novak je šel iskat tovarišev, da bi se mu proti napadalcem pridružili. Ker se mu ni nihče odzval, je sam odšel za napadalci po državni cesti. Ko je prišel kakih 400 korakov daleč, so napadalci planili nadenj, ter ga je eden zabodel z nožem v srce. Nesrečni Novak je v par minutah izdihnil. Napadalci so bili še isto noč aretirani in oddani sodišču na Brdu.

Vsem gospodom

ki žele obleko po najnovejšem kroju, se priporoča pravkar otvorjeni prvovrstni modni atelje JOSIP IVANČIČ, Ljubljana, Šelenburgova ulica št. 1. V zalogi največja izbira češkega in angleškega sukna.

* **Zoološki vrt v Skoplju.** Mestni zastop v Skoplju je v občinski proračun sprejel potrebni kredit za osnovanje zoološkega vrta. To bo tretji zoološki vrt v naši državi: en tak vrt že obstoji v Zagrebu, drugi pa v Splitu. Z gradnjo potrebnih poslopij za zoološki vrt so v Skoplju že pričeli. Tekom prihodnjega leta prispelo za ta vrt prve živali.

* **Potres v Mostarju.** V Mostarju so predvčerajšnjim čutili ob dveh zjutraj in ob pol 11. dva precej močna potresna sunka. Vsak je trajal približno trideset sekund. Znatne škode ni bilo.

* **Tatvine na naših železnicah.** Šele nedavno so bili na progi Zidani most-Zagreb izvršeni vlomi in ukradene iz vagonov številne blagovne pošiljke, sedaj pa se poroča iz Sušaka, da sta na progi Sušak-Lokve bili ukradeni dve vreči kave. Zanimivo je, da te »železniške podgane« najraje kradejo kavo. V zadnjih tednih je bilo ukradenih 12 vreč kave, najbrže zato, ker je kava v Italiji zelo draga, pa se iz Sušaka na debelo utihotaplja na Reko.

* **Oropana občinska blagajna v Banji.** V petek 4. t. m. so neznani vlomilci vlomili v občinsko poslopje v Banji pri Kuršumlji in popolnoma izropali občinsko blagajno. Pobrali so vso gotovino v znesku 135.000 dinarjev. O drznih vlomilcih zaenkrat ni sledu.

* **Ljudje, ki trpe na težkem telesnem odvajanju** in jih pri tem mučijo obolelosti debelega črevesa ter preobilica krvi v spodnjem delu telesa, pritisk krvi na možgane, glavobol in utripanje srca, naj popijejo zjutraj in zvečer po četrt kozarca prirodne grenčice »Franz Josef«. Vodilni zdravniki kirurgičnih zavodov izjavljajo, da se voda »Franz Josef« uporablja z najboljšim uspehom pred operacijami v trebuhu in za njimi.

OBLAČILA tvrdke I. Maček

LJUBLJANA. Aleksandrova 12 so najboljša in najcenejša.

* **Za slabotno deco** in odrasle priporoča emulzijo iz sveže dospelega riblega olja najboljše znamke: Lekarna Bahovec, Ljubljana, Kongresni trg. 1445

* **Velika izbira volnenih jopic, puloverjev vsakovrstnih bluz, perila, kravat, vezenin in nogavic, rokavic ter zimskega perila** priporoča po izredno nizkih cenah **Ignacij Žargi, Ljubljana, Sv. Petra cesta.** 207

* **Volno, bombaž za strojno** pletenje in ročna dela dobite po najnižjih cenah pri PRELOGU, Ljubljana, Stari trg 12. in Židovska ulica štev. 4.

ITO — zobna pasta najboljša!

* **Tkanina »Eternum«**, glavna zaloga za Jugoslavijo, pri J. Medved, manufaktura, Ljubljana, Tavčarjeva ulica št. 7.

* **Svila je prišla v modo.** Ako želite svoje svilene nogavice posebno negovati, jih perite v milnih luskah »Labod«. Najnežnejše tkanine, najfinejše čipke in perilo se perejo v raztopini »Laboda« brez vsake škode, ker ostanejo kakor nove. 212

* **V četrtek**, 10. novembra bo otvoritev novega salona za damsko friziranje. Engelbert Franchetti Ljubljana, Dunajska cesta 20. 1630

* **Opozarjamo** na današnji oglas mesarja Matevža Krušiča, ki je otvoril v Spodnji Šiški nasproti nove cerkve novo mesnico. 1633

* **Snežne čevlje in galoše** popravlja najbolje in najceneje tvrdka Nardin in drug Poljanska cesta 31. 1615

* **Avto-vožnje po Din 3.50 km** prevzema tvrdka Nardin in drug Poljanska cesta 31. 1616

* **Obleke** kemično čisti in plisira tovarna JOS. REICH.

Svilene nogavice

trajajo dvakrat tako dolgo

Zvečer ko jih slečete, perite svoje fine svilene nogavice v milnih luskah, pa bojo trajale dvakrat dalje kot navadno. — Ravnotako nogavice iz umetne svile in flora.

Navodilo za uporabo:

Raztopite »Labod« luske v vroči vodi, dodajte mrzle vode, pa tako namočite nogavice, a potem izplahnite nekolikokrat z mlačno vodo. — Previdno ožmite, obesite čez prt preko naslonjača in posušite. — Nič mencati, nič izžemati. — Tako se svilene nogavice perejo čisto navadno in brez vsake škode.

Labod

milo v luskah

za vse, kar ne zaupate nikomur, ampak perete sami.

24.

Fantje peli so hripavo,
na nabor so šli v Vipavo.
V gumbnici pa so pripete
vsi imeli

Pekatete

Iz Ljubljane

u— **Slavlje naših protestantov**, ki o njem obširno pišemo na 10. strani, je snoči ob 20 otvorila slovesna fanfara na zvoniku evangeljske cerkve na Gosposvetski cesti z dvema starodavnima koraloma. Velika množica ljudi je z občudovanjem spremljala častitljive glasove, ki so se po Trubarjevih časih prvič zopet razlegali nad Ljubljano in okolico. K slavnosti je še prispel najvišji prot. cerkveni dostojanstvenik g. dr. Filip Popp, pokrajinski predsednik iz Zagreba, pripeljala sta se bivša ljubljanska župnika gg. dr. Schneider z Dunaja in Kubaček iz Brucka n. Muri, udeleže pa se slavnosti še zastopniki protestantov iz Maribora in Celja, iz Ljubljane pa zastopniki tujih držav. cerkve in državnih oblasti ter mestne občine. Dopoldne se bo vršila svečana služba božja, pri kateri bodo sodelovali solisti in godba ljublj. drav. div. oblasti pod osebnim vodstvom majorja g. dr. Čerina. Vstop v cerkev je dovoljen samo povabljenim. Po svečanem opravilu okrog pol 13. se podajo udeleženci z g. dr. Poppom na čelu pred spomenik Primoža Trubarja, kjer polože venec. Ob 13. bo v hotelu »Union« banket, popoldne pa slavnostno zborovanje evang. podpornega društva.

u— **Ob odhodu iz bele Ljubljane** kličem vsem prijateljem in znancem, od katerih se nisem mogel osebno posloviti, prisrčni: Zbogom! — Inž. Matko Schneller, direktor drž. železnic v Sarajevu. — Kakor nam sporočajo, se g. direktor Schneller odpelje na novo službeno mesto jutri z brzovlakom ob 9. dopoldne. Nocoj se bo vršil poslovilni večer v prostorih kolodvorske restavracije.

u— **Klub Primork** ima jutri v pondeljek, ob 17. v damski sobi kavarne Emona žalno sejo za blagopokojno nepozabno go. Mileno dr Žerjavovo. K žalni seji so vabljene vse članice kluba, prijateljice, znanke in častilke preminule — Odbor.

u— **V počaščenje spomina pokojne gospe Milene Žerjavove** so darovali za Sokola I.: Joško Majaron, Borovnica Din 200. Rudolf Osvald, Jesenice Din 200, rodbine inž. Gulič inž. Mačkovšek in g. Viktor Rohrman po 100 Din. Obenem je g. Viktor Rohrman daroval dijaški kuhinji »Domovina« 100 Din.

u— **Združenje jugoslovenskih narodnih železničarjev in brodarjev**, podružnica Ljubljana II, je snoči priredilo svojim dolgoletnim članom, ki so bili tekom zadnjega časa po 40 letnem službovanju upokojeni, intimen, prisrčen poslovilni večer v kolodvorski restavraciji.

u— **Slovensko zdravniško društvo v Ljubljani**, vabi gg. zdravnike k predavanju gosp. dr Fr. Debevca asistenta sanatorija »Golnik« katero se bo vršilo v sredo, dne 9 novembra t. l. ob 6. zvečer, v predavalnici Ženske bolnice. Tema: Patološki vplivi na topografijo organov prsnega koša«. — Odbor.

u— **Koncert baritonista Nikole Cvejića**, ki bi se moral vršiti v pondeljek, dne 7. t. m. je preložen na december ker g. Cvejić ne more iz Zagreba zaradi glavnih vaj za premijero opere »André Chenier«, v kateri poje glavno vlogo. Natančni datum koncerta javimo pravočasno. Vstopnice ostanejo v veljavi.

u— **Odpiranje in zapiranje trgovskih obratov v Ljubljani.** Ker se mora v smislu oblastnega poziva to vprašanje čimpreje rešiti, sklicuje gremij trgovcev v Ljubljani sestanek trgovcev za torek dne 8. t. m. ob 8 uri zvečer v prostorih hotela »Union« (veranda). — Načelstvo.

Restavracija

Ljubljanski dvor

Vsak dan sveže morske ribe. — Najboljša letošnja portugalka in pristni kraški teran. — Vsak večer od pol 8. ure naprej igra salonski orkester. — Vstop prost. — Odprto do 1. ure ponoči.

Za obisk se priporoča

restavrater Pupovac.

u— **Ruska Matica.** Jutri v pondeljek se bo v prostorih ruske akademske menze (Št. Peterska vojašnica) vršil sestanek Ruske Matice, na katerem bo univ. profesor dr. Aleksander Bilimović predaval o predmetu »Deset let sovjetske vlade«. Začetek ob 20.

u— **Potovanje po Dalmaciji.** Danes ob 11. se bo vršilo v prostorih kina Matice filmsko predavanje ZKD o prelepi naši Dalmaciji. Predaval bo g. prof. R. Pavlič o zgodovini teh krajev in o naravnih krasotah tega dela naše domovine, ki je občudovan od tisočerih tujcev in letoviščarjev, ki obiskujejo leto za letom prelepo našo Adrijo. Vsakogar, ki ljubi naše morje in našo [illegible]čno Dalmacijo, vabimo, da si ogleda ta film. Ker mora zaradi policijske prepovedi prvo običajno predavanje ob 9.30 odpasti, se bo vršila danes le ena predstava (ob 11.) zato pa se prireditev ponovi jutri, v pondeljek ob 14.30 s posebno željo, da se je udeleže šolska vodstva z dija-

Največja izbera

močnih športnih in švedskih snežnih čevljev dobite po nizkih cenah pri

ŽIBERT

Prešernova ulica.

štvom, ki uživajo pri tej predstavi glede na nacijonalno in poučno vsebino filma še posebne olajšave in ugodnosti. Blagajna za današnjo prireditev se odpre ob 10. in opozarjamo občinstvo, da si vstopnice pravočasno preskrbi! Za dijaško predstavo v ponedeljek se dobe vstopnice in vsa pojasnila glede cen pri blagajni kina Matice v ponedeljek od 11. ure dalje. Šolska vodstva naj sporoče število udeležbe.

u— **Radio-klub Ljubljana** je moral zaradi izmenjave električnega toka na velesejmu kjer je njegov društveni lokal začasno prenehati s polnjenjem akumulatorjev svojih članov. Sedaj si je klub napravil po svojih strokovnjaških potreben usmerjevalec in bo odslej zopet vsak četrtek brezplačno polnil članom razne akumulatorje. Člani naj izvolijo akumulatorje izročiti g. oskrbniku velesejma. Nadalje sporoča Radio-klub, da ima v zalogi prvo slovensko strokovno knjigo o radiofoniji »Radio« g. prof. Andrčeja, katero oddaja svojim članom z 20% popustom. V sredo dne 9. t. m. ob 20. uri bo v restavraciji »Ljubljanski dvor« oficijelna izročitev zlate, srebrnih in bronastih kolajn odlikovancem letošnje radio-razstave. Vabimo članstvo, da se tega večera v čim večjem številu udeleži — Odbor.

u— **Hud pes.** Ko se je peljal delovodja Josip Ciglar iz Šiške v petek zjutraj s kolesom po Kolodvorski ulici, se je zagnal vanj iz veže hiše št. 3. velik pes, ki je pograbil z zobmi za njegov površnik in mu ga pošteno razmrcvaril. Ciglar trpi na raztrganem površniku do 300 Din škode, ki mu jo bo moral vsekakor povrniti lastnik psa.

u— **Lutkovo gledališče na Taboru.** Danes ob 16. bo otvoritvena predstava lutkovega gledališča na Taboru z igro: »Kralj Lavrin ali Gašperček med razbojniki«. — Pred igro prolog Mirana Jarca. Lutkovo gledališče je nameščeno v desni zgornji dvorani, vhod iz Vrhovčeve ulice pri glavnih vratih. Vstopnina prostovoljna.

u— **Kdor se hoče dobro zabavati,** naj pride dne 12. novembra na Martinov večer, ki ga priredi pevsko društvo »Krakovo-Trnovo« z bogatim sporedom (tudi s plesom) v hiši g. F. Derende na Aškerčevi cesti (blizu obrtne šole).

u— **Zdenka Zikova,** primadona zagrebške opere priredi v pondeljek 14. t. m. v veliki dvorani Uniona koncert. Predprodaja vstopnic v Matični knjigarni na Kogresnem trgu.

u— **Družabni večer s plesom** (brez vstopnine!) priredi nocoj v gostilni Stor v Vodmatu krajevna organizacija SDS Moste. Člani in somišljeniki vljudno vabljeni.

u— **Plesni krožek Tabor** vabi vse cenj. že rutinirane plesalke in plesalce, kakor tudi začetnike k svojim plesnim vajam, ki se vrše redno vsako nedeljo zvečer v dvorani Sokolskega doma na Taboru in sicer za začetnike točno ob pol 20. uri za ostale ob 20. Pouk vodi po priznani najboljši metodi g. plesovodja I. Košiček, ki bo seznanil cenj. plesalke in plesalce z vsemi izvirnimi plesnimi novostmi, kakor Fox-trott, Slow-Fox, Charleston-fiat, Tango 1928, Black-Botom, Valse-Boston, Bannas-Slide. Pouk traja od 20. do 22. ure. Poznejši ples se vrši v smislu proste zabave. Vsak gojenec, ki bo izšel iz te plesne šole, bo lahko plesal povsod, kjer se goji lep in estetičen ples mednarodnega stila. 1632

u— **Nedeljske popoldanske plesne vaje v veliki dvorani Kazine od 4. do 7. ure,** ki jih vodi priznani najboljši strokovnjak za moderne plese g. Jenko, so postale za vse plesaželjne Ljubljančane ena najpriljubljenejših plesnih zabav. Vsi začetniki se vabijo že ob 3. uri v svrho teoretičnega pouka. 1635

Za trajno kodranje in barvanje las ter električno masažo se priporoča
Česalni salon O. FETTICH-FRANKHEIM.

u— **Večerni plesni tečaj g. Jenka.** Vsako sredo, pričenši z 9. novembrom, se bodo vršile v levi spodnji dvorani hotela Union družabne plesne vaje pod vodstvom plesnega mojstra g. Jenka, ki bo nudil začetnikom kot spretnejšim temeljiti pouk v vseh letošnjih plesih. 1635

u— **Privatna plesna šola — Jenko** se nahaja v prvem nadstr. kavarne »Emona«. Pouk za posameznike in družbe. **Gospode začetnike poučuje poklicna plesalka — asistentinja g. Jenka.** Informacije vsak dan od 10. do 22. ure. 1635

u— **Plesna vaja obeh učiteljišč** se bo vršila v torek, dne 8. novembra v veliki dvorani Kazine. Začetek ob pol 20. uri. 1642

u— **Naslednja plesna vaja** slušateljev ljubljanske univerze bo v četrtek, 10. t. m. ob 20. v Kazini. 1629

u— **Drobna policijska kronika.** Od petka na soboto so bili prijavljeni policiji naslednji dogodki: 1 tatvina kokoši, 1 poneverba perila, 1 popadljiv pes, 2 prestopka kaljenja nočnega miru, 1 prestopek nedostojnega vedenja, 2 prestopka prekoračenja policijske ure, 1 prestopek obrtnega reda, 1 pobeg od doma in 6 prestopkov cestnega policijskega reda. Aretovane so bile 3 ženske in sicer: 1 zaradi suma izvrševanja tajne prostitucije in 2 zaradi tatvine.

Uljudno naznanjam cenj. odjemalcem, da sem preselil svojo
TAPETNIŠKO DELAVNICO
z Rimske ceste št. 21
na Sv Petra cesto št 5, dvorišče, v Ljubljani.
Pri tej priliki se še nadalje priporočam za izvršitev vseh v mojo stroko spadajočih del. P. n. odjemalce bom, kakor do sedaj, tudi v bodoče vselej najboljše in najtočneje postregel.
Z odličnim spoštovanjem
IOSIP SLUGA, tapetnik.

Baržun
v krasnih barvah in najnovejših vzorcih
priporoča tvrdka
A. & E. Skaberne
Ljubljana, Mestni trg št. 10.
Oglejte si naše izložbe. Oglejte si naše izložbe.

u— **Tečaj za krojaško damsko in moško prikrojevanje v Ljubljani.** Urad za pospeševanje obrti v Ljubljani priredi po Božiču tečaj za krojaško prikrojevanje v Ljubljani pod vodstvom g. Alojzija Knafija. Vsi interesenti in interesentinje naj prijavijo svojo udeležbo ustmeno ali pismeno v pisarni urada, Krekov trg št. 10-I. kjer dobe še nadaljne informacije.

u— **Stoječe ure za jedilnico** dobiš pri P. ČUDEN, Prešernova ulica 1. 225

u— **Nogavice najcenejše** pri Dobelcu, Pred škofijo 15. 188

Iz Maribora

a— **Kmet v tiskovni tožbi.** Minuli četrtek je razpravljal tiskovni senat mariborskega okrožnega sodišča o tožbi zdravnika iz ptujske okolice proti kmetu — klerikalcu, ki je poslal pred meseci v »Slovenskega gospodarja« lažniv dopis, da so zdravniku umirali pacienti — otroci vsled napačnega cepljenja. Zdravnik je imel vsled tega velikansko škodo in sramoto. Ko je nato vložil zdravnik tožbo proti uredniku »Slovenskega gospodarja« zaradi klevete po tiskovnem zakonu, je uredništvo izdalo ime pisca kmeta, nakar je tožil zdravnik slednjega. Tiskovno sodišče je kmeta obsodilo v večdnevno zaporno kazen, plačilo 3000 Din globe, 5000 Din odškodnine zdravniku in še stroške dveh advokatov bo moral plačati obsojeni kmet. Kakor je kmet zaslužil svojo kazen, tako so še bolj in pravi krivci oni, ki zavajajo neuko ljudstvo v sovraštvo proti inteligenci na deželi, zlasti proti učiteljstvu in zdravnikom in bi morali dejansko tisti hujskači sedeti na zatožni klopi. Gospodje okrog »Slovenskega gospodarja« pa bi morali kmeta tudi poprej opozoriti na posledice kaznivega dopisa po tiskovnem zakonu, ker bi se nevedni kmet sicer gotovo ne odločil za objavo. Tako pa gospodje klerikalci ljudstvo najprej hujskajo po deželi in potem še spravljajo v nesrečo z objavljenjem kaznivih dopisov. Ravno v ptujski okolici smo imeli zadnji čas že par težkih slučajev, ko so morali nahujskani klerikalni kmetje potem svoje strankarske nepremišljenosti drago plačati pred sodiščem, medtem ko so se voditelji lepo poskrili. Tudi kmetu T. bi priporočali, da gre po denar za naloženo kazen, odškodnino in stroške ter sramoto zaradi naloženega zapora v Cirilovo tiskarno. Potem si bodo gospodje že premislili, drugič objavljati podobne notice. Pravkar je bila zopet vložena nova tožba proti »Slovenskemu gospodarju«, ker so oblatili nekega obrtnika na deželi.

a— **Navdušen sprejem hrvatskih pevcev.** Včeraj popoldne so doživeli hrvatski pevci, včlanjeni v zagrebškem »Kolu«, upravi veličasten sprejem ob prihodu vlaka. Peron je bil nabito poln občinstva, zastopnikov kulturnih društev, dam in pevcev. V pozdrav je gostom zaigrala godba »Drave«, nakar je pozdravil »Kolaše« za velikega župana prosvetni inšpektor dr. Kotnik, za mestno občino župan dr. Leskovar, za Gl. Matico in ostala kulturna društva dr. Tominšek, za Hrvate v Mariboru dr. Kumbatović. Za nad vse prisrčen sprejem se je nato zahvalil predsednik »Kola«. Zatem so krenili »Kolaši« v mesto, spremljani od številnega občinstva in z godbo na čelu. Zvečer se je vršil koncert, ki je sijajno uspel.

a— **Priporoča se modni salon Elza Šerak in dr. Maribor, Trubarjeva ulica 7.** 1550

a— **Koncert v kazilnici.** Mariborsko podporno društvo za odpuščene kaznence priredi danes dopoldne v kazilniški centrali koncert s petjem, orkestrom in deklamacijami. Ves spored izvajajo kaznenci. Vstop je dovoljen društvenim članom in povabljenim gostom.

Muka vseh reumatičnih.
Po zimi postane vprašanje aktuelno, kaj napraviti, kadar se pojavi bolezen. Povoljne uspehe so dosegli s lečenjem doma s Pistyanskim vulkanskim naravnim muljem v obliki kocke „Pi Qa" ali „Gamakompress" gotovi mulini oblog. Zadostuje za vse lečenje. Dobite jih v vsih lekarnah. Informacije: **L. Schreiber, Zagreb**, Akademički trg br. 1, II. kat.

a— **Specijalist za ženske bolezni in porod dr. Benjamin Ipavic** v Mariboru, Gosposka ulica 46, zopet ordinira od pol 10. do pol 12. in od 15.—16. (3.—4.) 1625

a— **Požarno ogledovanje mesta.** V prihodnjih dneh začno poslovati komisije za požarno ogledovanje mesta, ki bodo tudi ugotovile, v koliko se je ugodilo raznim predpisom požarno policijskega in sanitarnega značaja, izdanim na podlagi ugotovitev lanskega ogleda. Hišni lastniki, oziroma njihovi namestniki morajo skrbeti, da bodo komisiji vsi v poštev prihajajoči prostori hiše (kakor podstrešje itd.) dostopni.

a— **Cercle français.** Francoski tečaji za odrasle se preselijo s prvim novembrom iz moškega učiteljišča na državno gimnazijo. Poučevalo se bo tudi tu ob torkih in petkih od 18. do 19., v prvem kurzu pa od 19. do 20. ure. Novi udeleženci se še lahko prijavijo v kurzih samih ob začetku vsake učne ure. 1420

Iz Celja

e— **Občinske volitve v celjski okoliški občini.** Za občinske volitve v občini Celje-okolica je bilo vloženih 7 kandidatnih list in sicer: lista Združene gospodarske stranke (demokratje, nar. socijalisti in radičevci) gosposka lista SLS, kmečka lista SLS ter liste socijalistov, komunistov, narodnih radikalov in Nemcev. Nosilec tako zvane nemške liste, okoli katere se zbirajo predvojni Štajercijanci, je iz dosedanjega občinskega odbora dobro znani Petschuch iz Gaberja. Klerikalci so že pili na medvedovo kožo ter trdno računali z dejstvom, da jim bodo že pri teh volitvah priskočili na pomoč klerikalni volilci iz Lopate. Veliki župan je na pritisk klerikalcev sicer akt o priključitvi katastralne občine Lopate k celjski okoliški občini nujno rešil, vendar še le v času, ko je teklo že reklamacijsko postopanje za občinske volitve. Za to številnim klerikalnim reklamacijam ni bilo mogoče ugoditi, ker bi z isto pravico pač smeli vreklamirati svoje ljudi tudi napredni volilci, ako bi bili o nameravani priključitvi te katastralne občine k celjski okoliški občini tako točno informirani, kakor so bili klerikalci. V klerikalnih listih čitamo, da se bo priključitev Lopate danes na slovesen način proslavila. Dovolimo si pristaviti, da bi prošnja in akt glede priključitve še danes ležal kje zaprašen pri velikem županu, ako ne bi bile pravkar razpisane občinske volitve v celjski okolici. Naj si klerikalni voditelji tozadevno ne lastijo bogve kakih zaslug. Saj jim je šlo samo za klerikalne glasove, ki pa so za enkrat splavali po vodi.

e— **Kaj bo s celjsko carinarnico?** Z 31. oktobrom je potekel rok, da likvidira celjska podružnica mariborske carinarnice in da se s tem prenese ves delokrog na centralo v Mariboru. Privredni krogi so gojili še do zadnjega trenotka iskrico upanja, da se bo slovenskim radikalnim in klerikalnim veljakom vendar le posrečilo prepričati svoje partijske ministre v Beogradu, kako velika škoda preti z ukinitvijo celjske podružnice vsem trgovskim in gospodarskim krogom širom celjskega okraja. Kakor pa smo informirani, že odhaja iz Celja v Maribor uradništvo, da nastopi tamkaj svoje službeno mesto. Ne moremo pri tej priliki pridržati trpkih občutkov in zaslužene kritike, da kleroradikalni režim tekom svojega obstoja po Sloveniji ni le ničesar ustvaril, ampak razdrl še to, kar so imeli doslej gospodarski krogi. Razpustil je vse okrajne zastope, ki so delali dobro in jim izvzemši dejstva, da niso bili sestavljeni po klerikalni volji, ni bilo ničesar očitati. Razpustu okrajnih zastopov je sledil razpust upravnih odborov številnih denarnih zavodov in nazadnje naravnost nasilno izvedene volitve v industrijsko, trgovsko in obrtno zbornico. Pričakovati pa moramo, da doživijo že itak popolnoma desolatne gospodarske razmere v Sloveniji že v bližnji bodočnosti še marsikatero neprijetno presenečenje. Celjski kleroradikali pa so doživeli z ukinitvijo celjske carinarnice prav posebno blamažo. Kljub številnim deputacijam, ki so jih zadnji čas poslali v Beograd, da bi rešili carinarnico, niso našli pri svojih partijskih prijateljih v Beogradu prav nobenega razumevanja. Kakor nekdaj, tako jih tudi še danes srbski radikali popolnoma ignorirajo ter jih poznajo le takrat, kadar jih izrabljajo v svoje politične namene.

e— **Koncert »Kola«.** Danes ob 15. se bo vršil v Celjskem domu veliki koncert hrv. pevskega društva »Kolo« iz Zagreba. Opozarjamo ponovno cenj. občinstvo na to veliko prireditev. Pri oratoriju »Život i spomen brače sv. Cirila i Metodija, apostola Slavenskih« sodeluje celokupni zbor omenjenega pevskega društva ter kot solisti gg. Jos. Križaj in Julij Betetto, člana državnih oper v Zagrebu oz. Ljubljani ter gg. dr. Benković in Klasić iz Zagreba. Ob 11.30 bo sprejem gostov na celjskem kolodvoru. Občinstvo se vabi da prisostvuje sprejemu v čim lepšem številu.

e— **Smrtna kosa.** Na zavratni bolezni je umrl dne 3. t. m. v celjski javni bolnici g. Vinko Zagoričnik, 33 letni posestnik iz Levca, občina Petrovče. N. v m. p.!

e— **Krajevni odbor Udruženja vojnih invalidov v Celju** priredi danes ob 16. v veliki dvorani Narodnega doma gledališko predstavo v prid revnih vojnih žrtev. Uprizori se pretresljiva vojna drama »Mrak«. Vabimo celjsko in okoliško članstvo, da poseti igro in pomaga koristnemu namenu.

Iz Kranja

r— *Voznikova nezgoda.* V četrtek je vozil Alojz K., hlapec pri neki tukajšnji veletrgovini, iz Kamnika dvovprežen voz, naložen s praznimi zaboji. Pot je bila dolga in je vodila mimo mnogih gostilen, pri katerih se je Alojz rad ustavil, tako da je stopilo vino malo v glavo. Proti večeru je vozil med Bivjem in Lahovčami nad Šenčurjem, ko se mu splašijo konji. Zaboji so se razletavali z voza, sam pa je padel na tla, da sta ga konja vlekla za vajeti kakih 30 m. Ko so se konji ustavili, je prišla neka deklica, ki je opozorila ljudi na nesrečo. Zanesli so ga v bližnjo hišo, kjer so mu oprali rane. Iz Šenčurja so poklicali rešilni avto kranjske požarne brambe, ki je okrog 21. ure dospel z zdravnikom dr. Globočnikom. Rane niso nevarnega značaja, ter je bil predan v domačo oskrbo v Lahovče, kjer je doma.

r— *Pomočniški zbor trgovskega gremija* namerava v letošni sezoni poživeti svoje delovanje. Novi odbor je vzel s potrebno agilnostjo delo v roke. Poleg svojega strokovnega udestvovanja nameravajo trgovski pomočniki prirediti plesno šolo. Jutri ob 20. bo v gostilni «Pri zlati ribi» prvi članski sestanek.

r— *Smrtna kosa.* Včeraj je preminula v Kranju gospa Ivana Vajt, soproga železniškega uradnika in mati tukajšnjega tovarnarja Cirila ter brivca Jeleta. Naše sožalje!

r— *Volitev županov.* Danes so sklicane v občinah Velesovo, Voglje in Smlednik seje občinskega odbora, na katerih bodo izvoljeni župani in občinska starejšinstva. Kakor izgleda, bodo ostali dosedanji župani, v prvih dveh naprednjaki, v slednji pa klerikalec.

r— *Kaj ni našim klerikalcem po pravici všeč?* Klerikalni petelin se je v včerajšnjem «Slovencu» močno razkokodakal in se potožil, kaj mu ni všeč po pravici v gorenjski napredni metropoli. Zaletava se v sokolsko organizacijo in blati napredne učitelje, ki nosijo sokolske znake. Že razumemo. Sedaj se je pripetilo, da nima tukajšnji Orel skoro nobene dece in mladine, ker gre vse le k Sokolu. To dejstvo jih boli in to jim ni všeč. Ubogi petelin!

r— *«Scapinove zvijače»* vprizore v Strižišču na sokolskem odru danes ob 4. pop. Sodeluje domači tamburaški zbor. Kostumi iz Ljubljane. Nova inscenacija.

r— *Članice Kola jugoslovenskih sester* v Kranju bodo prihodnji teden pobirale članarino za dobrotvorno svoje društvo. Apeliramo na radodarnost cenjenega občinstva, zlasti ker se bliža božični čas in je obdarovanje ubogih pred durmi! Odprite roke in srca!

Iz Ptuja

j— *Glasbena Matica v Ptuju.* Koncert god. kvarteta *«Zika»* se bo vršil v sredo 9. t. m. v dvorani Glasbene Matice. Zastopani bodo: Schumann, Škerjanc in Dvořak. Predprodaja vstopnic v glavni tobačni trafiki.

j— *Ptujska podružnica Jugoslovenske Matice* priredi za rapalsko obletnico 12. t. m. ob 20.30 uri v spodnji dvorani Narodnega doma spominski večer, na katerem bo predaval g. učitelj Šestan. Ob tej priliki se bodo pobirali prostovoljni prispevki. V nedeljo 13. t. m. pa je nabiralni dan po ulicah. Vnovič pozivamo in prosimo vse zavedne Slovence, da se včlanijo v Jugoslovenski Matici, ker je le na ta način zajamčeno uspešno delo za naše zasužnjene brate.

Tako se razstope prisne **Aspirin-tablete** lehko in hitro v kozarcu vode. Na ta način je tudi zajamčen priznani, izvrstni učinek. Kupujte samo prisne Aspirin-tablete v originalnem zavoju „Bayer" z modro-belo-rdečo zaščitno znamko.

Iz Novega mesta

n— *Nevaren vlomilec prijet.* V Kandiji so aretirali nevarnega vlomilca Franca Rataja, ki so ga že dolj časa zasledovale vse orožniške postaje na Dolenjskem. Rataj je po poklicu čevljarski pomočnik, rojen leta 1900 v Gornjem Suhadolu, pristojen pa v občino Št. Peter. Vse številne vlome na Dolenjskem ima večinoma Rataj na vesti. Pred dnevi se je prikradel v Kandijo k Štembur ju in se splazil v spalnico, kjer je upal na izdaten plen. K sreči pa ga je zapazila domača hčerka Valerija, ki je poklicala očeta na pomoč. Tako je bil Rataj aretiran in odveden v zapore novomeškega okrožnega sodišča. Sprva ga niti niso spoznali, ker se je izdajal za Franca Vidmarja in kasneje, ko so ugotovili, da ni Vidmar, temveč nekdo drugi, za Novaka. V teku zaslišavanja pa se je zapletal vedno bolj v protisiovja, dokler niso ugotovili njegove identitete. Kljub svoji mladosti je bil Rataj že enkrat obsojen na 9 let težke ječe.

n— *Škrlatinka v Novem mestu.* V Novem mestu, Mirni peči in v Št. Petru se je pojavila škrlatinka. Zdravstvena oblast je sporazumno s šolsko oblastjo odredila, da se v vseh teh krajih ukine ljudskošolski pouk do 15. t. m. V Novem mestu je poleg tega ukinjen pouk v I. gimnazijskem razredu.

n— *Pasji kontumac v novomeškem okraju,* ki je trajal že več mesecev, so 4. t. m. ukinili.

Iz Litije

i— *Radi podoknice živčni pretres.* V Gradcu pri Litiji stanujoča prediliška uslužbenka P. B. igra prav rada harmoniji. To pa ni všeč okoliškim fantom, ki so ji te dni priredili podoknico s piščalkami, lonci in renami, in to o polnoči. P. B. je dobila radi strahu težak živčni napad. Z zadevo se bo bavilo sodišče.

i— *Pretep pri Malem vrhu.* Ko sta kmečka fanta Jakob Berčon in Josip Kozlevčar okoli 22. na poti proti Malemu Vrhu prepevala pesem «Kaj nam pa morejo», ju je napadel Anton Cekar p. d. Čožov iz Trebeljevega. Berčona je zabodel z vojaškim bodalom v roko, Kozlevčarja pa prav tako občutno ranil. Proti Cekarju je uvedeno postopanje.

Iz Zagorja

z— *Nekaj odgovora.* Zagorski dopisnik «Slovenca» se v četrtkovi številki huduje, ker so bili na zadnji gerentski seji izvoljeni v krajne šolske svete za Zagorje in Toplice sami demokrati in socijalisti. In večina je le osvojila prakticiranje, kakršnega izvajajo klerikalci v vseh korporacijah, kjer imajo večino. Neumesten je tudi izpad na g. V.; smatramo ga za zavidanje, ker se v njihovih vrstah ne nahajajo tako ugledne in priljubljene osebe. Poroča tudi, da je gerentski sosvet soglasno sklenil ukrepe radi primanjkljaja. Poučeni smo, da se je prvotni predlog odklonil, kar gotovim osebam ni bilo po volji. Čudno se nam pa zdi, da se je pečal gerentski sosvet z zadevo, preden je došlo uradno poročilo o reviziji.

Vremensko poročilo

Meteorološki zavod v Ljubljani, 5. novembra 1927. Višina barometra 308.8 m

Kraj (nazovan)	Čas	Barom.	Temper.	Rel. vlaga %	Smer vetra in brzina v metrih	Oblačno 0—10	Padavine: Vrsta	Padavine: v mm do 7. ure
Ljubljana	8.	763·8	0·3	87	mirno	0		
Maribor		762·4	10·0	100	W 2	0		
Zagreb						0		
Beograd		762·6	11·0	95	mirno	0		
Sarajevo		765·6	8·0	86	mirno	0		
Skoplje		766·8	5·0	94	mirno	0		
Dubrovnik	7.	764·2	12·0	75	mirno	0		
Split		763·7	14·0	84	NE 1	0	rosa	
Praha		761·5	9·0	—	S 3	5		

Solnce vzhaja ob 6.43, zahaja ob 16.44, luna vzhaja ob 15.18, zahaja ob 1.13.
Najvišja temperatura danes v Ljubljani 17.5 C, najnižja 5.6 C.

Velika depresija, ki se je pred tednom dni, prišedša z Atlantskega oceana, približala Angliji in že pričela učinkovati na vremenske pojave pri nas, je nepričakovano zaokrenila na svoji poti in zavila namesto proti Franciji, kamor se je že pričela širiti, proti severovzhodu. Z izredno naglico je drvela čez Dansko in Baltiško morje proti sredaji Rusiji. Gospodstvo nad vso južno polovico Evrope, tedaj tudi nad našimi kraji, je obdržal visoki zračni tlak.

Domala ves teden je ostalo vreme nespremenjeno. Vrstili so se solnčni, jasni, po večini celo brezoblačni dnevi, v bolj zaprtih predelih se je razvila megla. Po večini smo imeli v vsej južni polovici Evrope nadnormalno toplo vreme, domala je bilo izdatno topleje, nego se more povprečno pričakovati za prvi teden novembra. Ali razmeroma še mnogo topleje nego v spodnjih legah je bilo po planinah. Vse višinske vremenske opazovalnice v Alpah so poročale dan za dnem nenavadno visoko temperaturo; v višinah je vladala južno - zapadna zračna struja, ki je dovajala topli južni zrak proti severu.

Istočasno pa je imela severna polovica Evrope slabo vreme. Depresija se je pocila za depresijo z Atlantskega oceana čez Skandinavijo v Rusijo in dalje proti Sibiriji. Tod se je spričo tega neprestano menjavalo vreme, vrstili so se dnevi, zdaj vetrovni in toplejši, s z dežjem, zdaj mrzlejši, s severom in snegom. Prevladoval pa je mraz s snežnimi meteži, posebno na Švedskem, Finskem in v Rusiji, kjer je tudi ta teden obilo snežilo. Nazadnje je pritisnil mraz daleč na jug ter dosegel v drugi polovici tedna črnomorsko obrežje, Kaspiško morje in severno vznožje Kavkaza. Na severu, v bližini Belega morja pa se je v tem mrazu spričo novega dotoka severnega mraza še povečal, tako da je kazal termometer po nekaterih krajih Finske in sosedne Švedske ter Rusije že do 25° C pod ničlo. Tamkaj je tedaj zima že perfektna.

Koncem tedna je po štirinajstdnevnem trajanju prenehalo gospodstvo visokega zračnega tlaka pri nas. Maksimum zračnega pritiska se je moral naposled umakniti proti jugu pod pritiskom nove velike depresije, ki je zavzela vso severno - zapadno Evropo. Njen vpliv se je pričel že v petek uveljavljati tudi pri nas; barometer je dosti naglo padal, visoko na nebu so se pojavili drobni oblački, ki jih je gnal jugozapad in na večer se je tudi spodaj uveljavil južnozapadni veter. V soboto so razen tega nastopili že spodnji oblaki, hiteč od južnozapadne smeri čez nebo, tedaj dovolj znakov, da smo v neposredni bližini depresije. Severno od Alp je ta vremenski sistem že v četrtek in petek povzročil manjše množine dežja, pri nas se je uveljavil v milejši obliki.

Dunajska vremenska napoved za nedeljo: Lepo vreme najbrže ne bo ostalo dalje. Podnevi malo nižja temperatura. V južnih Alpah oblačno.

Tržaška vremenska napoved za nedeljo: Lahki južni vetrovi. Ozračje mirno. Temperatura od 12 do 18 stopinj. Morje mirno.

slovensko knjigo, svoj evangeljski katekizem iz l. 1551.

Prvo javno evangeljsko službo božjo po reformacijski dobi je pa opravil v Ljubljani z dovoljenjem oblasti šele 2. julija 1826. tržaški župnik Wolf, ko je prišel pokopat kavarnarja Capretza. Zanimivo je, da je bila ta služba božja, ki ji je prisostvovalo 20—30 oseb, v dvorani hiše nemškega viteškega reda. Prihodnja leta so se obračali protestantje s prošnjami za dovoljenje celo do cesarja, a jim niti ob koleri, ki je morila po deželi l. 1836., ni bila dovoljena verska tolažba, čeprav so ponudili kritje za vse stroške. Šele l. 1837. je po 12. letih opravil zopet tržaški župnik Wolf v stanovanju vdove kavarnarja Capretza na Dunajski cesti božjo službo na skrivaj, štiri leta pozneje je pa obhajal protestante v dvorani vojaškega vzgojevališča. Odtod so jih pa pregnali frančiškani, da so morali luterani imeti drugo jutro na tihem službo božjo v hiši kavarnarice Capretz. Čez dve leti je imel versko opravilo pastor iz Šent Ruperta pri Beljaku v stanovanju O. Jenatscha, kavarnarja, ki so bili vse stoletje skoro sami Švicarji in protestanti.

Šele 1845. leta so z dekretom dvorne pisarne dobili dovoljenje, da smejo protestanje iz Ljubljane in okolice na leto imeti dve privatni službi božji pod zelo težkimi pogoji. Pod predsedstvom Gustava Heimanna, poznejšega prvega kuratorja evangeljske občine, je poseben odbor pripravil vse potrebno, da se je lahko v Reduti vršila 12. oktobra 1845. prva redna služba božja. Takrat so vpeljali tudi letne cerkvene prispevke, ki so še vedno v navadi.

Ker se je pa te službe božje udeležilo tudi nekaj sorodnikov protestantov in radovednih Ljubljančanov, so prih. leto oblasti z vso strogostjo poskrbele, da ne zaide nobena katoliška ovčica med luteranske volkove. Zato je leta 1846. stala pred Reduto pomnožena policijska straža, izpred glavnega vhoda je pa katolike odganjal poseben policaj, pred vrati v dvorano je pa vsakega obiskovalca vprašal drugi policaj, kakšne vere je. Kdor je srečno prispel v dvorano, je padel v roko policijskemu komisarju, ki je takoj ob pričetku službe božje zaklenil vrata v dvorano. Da se ne bi kdo pohujšal, so policaji spodili iz dvorane celo katoliške žene in otroke iz versko mešanih zakonov. Pritožba na dvorno pisarno radi teh dogodkov je imela nepričakovan uspeh. Svobodo pa je protestantom prinesel šele prevrat 1848. leta, in so že prihodnje leto lahko kupili stavbišče za cerkev na Dunajski cesti. Leta 1850. so ustanovili lastno versko občino in sklenili vzdrževati svojega pastorja, čeprav je bilo samo 200 protestantov v Ljubljani. Svojo cerkev, ki je posvečena Kristu, so blagoslovili in obenem ustanovili svoj župni urad l. 1852., torej ravno pred 75. leti. Ker smatrajo otvoritev lastne cerkve za najvažnejši dogodek v zgodovini verske občine, so tudi druge obletnice združili z današnjo proslavo.

Prvi evangeljski župnik po protireformaciji v Ljubljani je postal Teodor Elze, ki ima tudi za slovensko kulturo tako velike zasluge, da se ga ob svečanosti naših someščanov moramo spominjati tudi mi s priznanjem in veliko hvaležnostjo. Rojen je bil leta 1823. na Anhaltskem in nikdar ni popolnoma obvladal slovenskega jezika, čeprav je od 1852.—1865. živel v Ljubljani in se je do svoje smrti l. 1900. v Benetkah pečal z raziskovanjem zgodovine protestantizma v naših krajih in slovenske literature tedanje dobe. Vseučiliški profesor dr. Kidrič piše o njem naslednje: »Imel je nenavadno mnogostranske darove, ki so ga usposabljali, da je pisal dobre pesmi in objavljal uvaževanja vredne prispevke k etnografiji, filozofiji, nemški in angleški literarni historiji, numizmatiki in cerkveno-politični zgodovini. Iz dolge vrste njegovih spisov imajo za Slovence špecijalen pomen članki in knjige o reformacijski dobi med južnimi Slovani s posebnim ozirom na Kranjsko.

Vprašanje o usodi reformacijskega pokreta pri južnih Slovanih v 16. stol. se je vsiljevalo samo ob sebi možuznanstveniku, ki je 254 let po izgonu zadnjega ljubljanskega predikanta prišel v Ljubljano.« S svojimi spisi je kmalu zaslovel za največjega poznavalca reformacije med Jugosloveni in za knjigo o dijakih iz Kranjske na vseučilišču v Tübingenu mu je ta univerza naklonila častni doktorat. Čeprav je razen njegovih del izšlo še najmanj 500 spisov drugih raziskovalcev, so vendar Elzejeva dela še vedno neobhodno potrebna pri študiju zgodovine tedanje dobe in mu zato še danes slovenski strokovnaki priznavajo največje zasluge za našo znanost.

V njegovem času je protestantska občina otvorila tudi svojo šolo in pokopališče v Ljubljani in pa podružnico v Celju.

Po otvoritvi lastne cerkve pred 75. leti se je protestantska občina mirno razvijala in je obhajala 1908. l. 400-letnico rojstva Primoža Trubarja, prvega evangelj. superintendenta na Kranjskem. Ob tej priliki so v cerkvi odkrili bronasto ploščo in tudi veliki zvon nosi ime Primoža Trubarja.

Po svetovni vojni so dali protestantje svojo cerkev na razpolago za pravoslavno službo božjo in jo je s svojim obiskom počastil tudi tedanji prestolonaslednik, sedanji naš kralj Aleksander.

Današnjo svečanost pa praznujejo naši evangeljski someščani v duhu verske in narodne tolerance in mirnega sožitja. Tudi pri svojih dobrodelnih akcijah niso nikdar gledali na verske meje. Vedno so spoštovali versko prepričanje vsakega in izvajali svoje glavno načelo enakosti kakor močan faktor pravega napredka in demokracije. Oni smatrajo, da ni namen raznih cerkva, ljudi ločiti in deliti, temveč jih združevati v slogi in ljubezni. Tako cerkve najlažje koristijo državi, ker sta njene sreče najsigurnejši temelj mir in sloga med državljani.

Preverjeni smo, da pristašem takih načel z veseljem čestitajo ob pomembnem jubileju tudi naši čitatelji.

Kulturni pregled

Ljubljanska drama.

Nedelja, 6. novembra. Ob 15. Večni mladenič. Ljudska predstava po znižanih cenah. Izven.
Ponedeljek, 7.: «Hlapec Jernej». C.
Torek, 8.: Zaprto.
Sreda, 9.: «Vrt Eden». Nastop gospodične Slavčeve. Izven.
Četrtek, 10.: «Dva bregova». D.
Petek, 11.: Zaprto.
Sobota, 12.: Ob 15. uri pop. «Ukročena trmoglavka». Dijaška predstava po znižanih cenah. Izven.

Ljubljanska opera

Nedelja, 6.: «Bajadera». Opereta. Premijerski abonma.
Ponedeljek, 7.: Zaprto.
Torek, 8.: «Faust». Gostuje g. Josip Križaj iz Zagreba. A.
Sreda, 9.: Zaprto.
Četrtek, 10.: «Hoffmannove pripovedke». Gostuje g. Josip Križaj iz Zagreba. Debutira gdč. Popovičeva. Izven.
Petek, 11.: «Bajadera», opereta. Premijerski abonma.
Sobota, 12.: «Zaljubljen v tri oranže». B.

Mariborsko gledališče

Nedelja, 6.: ob 15. «Snegulčica». *Otroška predstava.*
Nedelja, 6.: ob 20. «Čardaška kneginja».

Šentjakobski gledališki oder

Nedelja, 6.: «Školjka». Gostovanje na sokolskem odru v Škofji Loki.

Josip Križaj v Ljubljani. Odlični slovenski basist gospod Josip Križaj, bivši dolgoletni član Narodnega gledališča v Zagrebu, gostuje prihodnji teden v ljubljanski operi. Za to svoje gostovanje si je izbral dvoje odličnih svojih partij in sicer štiri basovske partije v Offenbachovih »Hoffmannovih pripovedkah« in Mefista v »Faustu«. Prvi njegov nastop bo v torek, dne 8. t. m. in sicer v operi »Faust«. Predstava se vrši za abonente A.

»Večni mladenič«. Znana Eegejova komedija z gospodom Danilom v glavni in naslovni vlogi se vprizori danes v nedeljo popoldne v ljubljanski drami kot ljudska predstava po znižanih cenah. Začetek točno ob 15. uri. — V operi se poje zvečer Kalmanova opereta »Grofica Marica« v običajni zasedbi pod taktirko kapelnika Neffata in v režiji gospoda Povheta. Za predstavo veljajo znižane operne cene. Začetek točno ob pol 20. uri zvečer.

»Hoffmannove pripovedke« v ljubljanski operi. V torek, dne 8. t. m. se pojejo v ljubljanski operi Offenbachove »Hoffmannove pripovedke« v sledeči zasedbi: V vlogi Olimpije debutira na našem odru gospodična Popovičeva, gojenka ljubljanskega konservatorija odnosno solopevskega pouka pri opernem pevcu Juliju Betettu. Julietto poje gospa Poličeva, v vlogi Antonije pa gdč Majdličeva, Nikolaja poje ga Medvedova, glas matere gdčna Spanova. V vlogah Lindorfa, Copeliusa, Dapertutta in Mirakla nastopi odličen naš gost g. Josip Križaj. Hoffmanna poje g. Banovec. Ostale vloge so v rokah gg. Janka, Šublja, Mohoriča in Uusa. Dirigira kapelnik Balatka, režijo vodi g. Šubelj. Predstava je izven abonmaja.

Kriza naše knjige

Obupne razmere na našem knjižnem trgu v slovenski publicistiki in sploh v naši javnosti ne najdejo tistega odmeva, ki ga ta pereči kulturni problem izziva v ozkih krogih ljubiteljev lepe knjige. Par notic v naših dnevnikih je vse, kar moremo registrirati v tem pogledu. Zanimivo je, da celo naši založniki, ki so komercialno najbolj prizadeti, mirno prenašajo ostro kritiko njihovega dela. Tem bolj razpravlja o problemu srbohrvatska publicistika.

»Srpski književni glasnik« in »Savezni pregled« sta poleg drugih listov objavila obširne članke, za naše razmere dovolj pesimistično obremenjene. Zagrebški »Vijenac«, čigar urednik dr. I. Nevistić je že aprila v Zagrebu iznesel javnosti vso zadevo v daljšem predavanju, je objavil številne odgovore na svojo anketo s petimi vprašanji: 1. Zakaj se knjige domačih piscev malo čitajo in malo kupujejo? 2. Na kakšen način bi se dala rešiti kriza knjige? 3. Katera književnost vas bolj zadovoljuje, predvojna ali povojna, in zakaj? 4. Katera književna vrsta vam je najljubša (pesmi, drame, novele ali romani) in kateri pisatelji so vam najdražji? Kaj zahtevate od naših književnikov in naše književnosti?

Vprašanja so bila sestavljena tako, da bi primerni odgovori lahko prodrli do jedra celega problema, toda odgovori široke publike na 4. in predvsem na 3. in 5. vprašanje so razočarali, ker so pač vse preveč subjektivni in so samo dokumentirali plitvi nivo današnje publike. Razumljivo je, da so se starejši izrekli za predvojno in mlajši za povojno književnost, vendar to še ne znači, da bi mogli govoriti o »kultu prošlosti«, kar je pred nedolgim ugotovila podobna anketa v Rusiji. Zahteva po književnem edinstvu Srbov in Hrvatov na bazi Skerlićevega programa enotne pisave in enotnega narečja (latinica, ekavščina), po centralni reprezentativni reviji (v kateri naj bi sodelovali poleg Srbov in Hrvatov tudi Slovenci v svojem jeziku), po nacionalnem značaju bodoče literature je pravilna, ugovor proti literarnemu centralizmu glavnih mest je nevzdržen, predlog, da književniki (!) organizirajo analfabetske kurze, konfuzen. Toda kar se tiče predlogov za omiljenje krize knjige, so vsi edini v tem, da je največ krivde na strani založnikov, ki v sedanjih raztrapanih časih vse premalo agitirajo za produkte svojih pisateljev, in pa na strani naše dnevne publicistike, ki bi morala posvečati književnosti vsaj toliko prostora, kakor ga posveča filmu ali sportu.

Potrebna je torej sistematična organizacija propagande in iskreno medsebojno delo producentov in konsumentov za omiljenje prekarnega položaja. Država naj priskoči na pomoč z denarnimi nagradami, predvsem pa naj prosvetno ministrstvo v vseh šolah forsira ustno propagando med dijaškim naraščajem. Uredništvo »Vijenca« je nadalje predlagalo, naj se organizirajo po vsej kraljevini »klubi pisateljev književnosti«, ki naj poskrbe za številna predavanja med narodom, književniki naj organizirajo brez ozira na tradicionalne organizacije književniško udruženje profesionalno-sindikalnega značaja, priredijo naj se po vsej državi »prazniki knjige«, kakor so običajni v Rusiji, v Poljski, na Češkem ali v Italiji — o čemer je »Jutro« že poročalo.

Na osnovi teh predlogov je zagrebški Penklub izvolil posebno sekcijo, da organizira vso zadevo. Ta sekcija je ostala le na papirju. V tem pa je beograjski Pen-klub v družbi z novoustanovljenim »Udruženjem književnikov«, z društvom »Cvijeta Zuzorić« in s »Književarskim udruženjem« v Beogradu sprejel v zadevi propagande za lepo knjigo obširen načrt, ki ga je izdelal V. Živojinović. Prirediti namerava v Beogradu »narodni praznik knjige«. Sodelujejo naj vse državne oblasti, a priredi naj ga »Veliki narodni odbor«, sestavljen iz predstavnikov vlade, parlamenta, vojske, univerze, Akademije znanosti, vseh kulturnih, književnih, umetniških, humanih, dijaških in sportnih ustanov in korporacij. Prirediti mislijo praznik še to jesen; trajal naj bi 4 dni.

Prvi dan naj bi bila svečana otvoritev na univerzi, ki ji prisostvujejo vsi faktorji in vojska. Popoldne naj bi se vršile sportne tekme (da se zadovolji interes publike!) v korist knjigi, zvečer koncerti, svečana predstava v gledališču, vse v korist knjigi. Drugi dan naj se vrše v šolah predavanja o važnosti knjige, v vseh uradih se za pol ure prekine delo in se agitira za knjige. Sledé dijaške tekme, predavanja in koncerti, v kinih se vrši agitacija za knjige, na cestah in važnejših križiščih se prodajajo knjige — »knjižni sejem«. Tretji dan se vrše skupščine vseh humanih društev, zvečer prirede ženska društva ples v korist knjigi. Četrti dan dopoldne koncert Filharmonije na čast knjigi, zvečer ob 6. svečan zaključek »knjižnega sejma«. Peti dan zvečer se vrši zaključna seja književnih društev, objavijo se uspehi in rezultati akcije.

Glavni odbor izbere »upravni akcijski odbor«, ki se deli v finančno, administracijsko, tehnično in književno sekcijo, v vseh mestih se ustanove pododbori. Financirala naj bi se akcija z dobrovoljnimi prispevki s strani države in privatnikov. Stroške za natis posebnih katalogov, za brošure in plakate bi krili založniki in tiskarne; ministrstvo pošte bi oprostilo vso korespondenco poštnih taks. Dnevniki bi podprli vso akcijo s članki in beležkami. Prodaja knjig naj bi se vršila potom posebnih blokov in kuponov, za katere bi bile cene knjig znižane, a na ta način bi se lahko kontrolirala prodaja knjig (načrt teh blokov je detaljno izdelan). Razen tega bi se razpisala loterija s 500.000 srečkami po 10 Din.

Načrt je torej zelo obširen in službenega karakterja. Uspeh takega praznika je morda problematičen, če bi imel preveč zunanjega poudarka. Toda glavno, kar je važno, je to, da je beograjski Pen-klub izredno aktiven in da je šel sam na delo. Strinjamo pa se z mnenjem »Vijenca«, da je treba izdelati enoten načrt za vso državo in obvezati vsa tri glavna mesta in provinco. V treh centrih so potrebni za tako obširno akcijo trije odbori, službeno vodstvo pa naj imajo Penklubi, ki so organizirani v vseh treh glavnih mestih in bi s tako akcijo opravičili svoj obstanek. Potrebna pa je živa in neposredna zveza med Beogradom, Zagrebom in Ljubljano. — Ali je ljubljanski Pen-klub že razmišljal o teh podobnih problemih? In če je, v koliko so dozoreli njegovi načrti?

jt.

Ljubljansko Orkestralno društvo v novi koncertni sezoni

Orkestralno društvo ljubljanske Glasbene Matice, ki širi med našim glasbenim naraščajem in občinstvom zmisel za dobro glasbo, je sestavilo za letošnjo koncertno sezono lep program, iz katerega posnemamo nekatere zanimive podrobnosti:

Stoletnico Beethovnove smrti počasti Orkestralno društvo z izvajanjem I. sinfonije v C-duru. To Beethovnovo delo je doseglo poleg IX., ki smo jo čuli trikrat v Ljubljani, povsod največji uspeh. Na istem koncertu se bo izvajala tudi Egmontova uvertura.

Francoske skladatelje bo zastopal Debussy, ki pride na vrsto s kompozicijo »Childrens Corner«, zelo efektno skladbo. Izvajal se bo tudi istega skladatelja »Prelude a l'apres midi d'un Faune«.

Ker se praznuje v tekočem letu tudi 20. obletnica Griegove smrti, je izbralo Orkestralno društvo tudi nekaj njegovih skladb in sicer: Večer na planini (za oboo, rog in godalni orkester). Ob zibeli (za godalni orkester). Norveški ples in Vdanostno koračnico iz orkestralne suite »Sigurd Josalfar«, op 56. Dalje pripravlja Orkestralno društvo Borodinovo sinfonijo št. 2 v H-molu, ki jo skladatelj sam višje ceni nego svojo 1. sinfonijo (v Es-duru), katero je Orkestralno društvo izvajalo v pretečeni sezoni. Iz tujih glasbenih literatur so na programu še: Stravinskij (Mačje pesmi), Musorgskij (uvertura iz opere »Hovanščina«), Janaček (Suita za godalni orkester) in dve skladbi za komorni orkester s spremljevanjem klavirja: Saint-Saensov »Carneval des animaux« kakor tudi »Poulencova »Rapsodie negre«.

Od domačih skladateljev bo Orkestralno društvo izvajalo sledeče avtorje in njihova dela: Gotovac: Scherzo balcanique; Štolcer: Notturno; Lajovic: Caprice; Santel: Godalna suita; Osterc: Povodni mož; Adamič: Karikature; Škerjanc: Koncert za veliki orkester in Plesni motiv za komorni orkester.

Orkestralno društvo se dogovarja tudi s pianistom Trostom glede izvajanja klavirskega koncerta št. 2 (v C-molu) skladatelja Rahmaninova.

Za cerkveni koncert, ki se bo vršil takisto tekom sezone, je Orkestralno društvo določilo nastopni program: Corelli: Concerto grosso; Locatelli: Lamento; Zajc: Pater noster; Adamič: O kam, Gospod, gre Tvoja pot? Kogoj: Ave Marija.

Gustav Danilowski

V torek je bil v Varšavi pokopan znani poljski pisatelj Gustav Danilowski, eden izmed predstaviteljev poljskega pripovedništva v nekdanji ruski Poljski. Ni bil sicer med prvimi člani slavne literarne generacije, ki se ponaša z imeni Reymont, Żeromski, Przybyszewski, Kasprowicz in dr., vendar pa so nekateri njegovi spisi po svoji izvirnosti in globini zapustili velik vtisk in bodo ostali trajno med pomembnimi deli poljskega pripovedništva. Pokojni Danilowski je slovel tudi kot ognjevit patriot. Bil je ožji prijatelj Pilsudskega. Njegova smrt je izzvala v poljski javnosti močan odmev.

Gustav Danilowski se je rodil l. 1872 v Civilsku, gubernija Kazanj, kot sin poljskega izgnanca, udeleženca ponesrečene vstaje l. 1863. Mladost mu je bila polna mračnih dogodkov. V domači hiši je vladala težka atmosfera, ki pa je mladeniča vzpodbujala k gorečemu domoljubju. Gimnazijo je končal v Varšavi, kjer je bil zapleten v neko omladinsko protirusko gibanje. Tehniko je študiral v Harkovu. Tu so se njegove politične ideje dokončno izkristalizirale v socializem. Kot poljski socialist pa je bil do zadnjega diha dober poljski patriot. L. 1914. je vstopil v legije J. Pilsudskega.

Literarni spisi G. Danilowskega so romantično pobarvani in očitujejo močno domoljubno tendenco. Najboljša sta spisa »Z minionych dni« (Iz minulih dni) in velik roman »Jaskolka« (Lastavica), ki je izšel l. 1907. V njem opisuje življenje poljskih dijakov v carski Rusiji. Prav tako je pomenljiva zbirka povesti »W mitości i w boju« (V ljubezni in v boju«, ki je izšla l. 1910. Knjigi »Maria-Magdalena« iz l. 1912 se je že poznalo, da je pisatelj prekoračil svoj zenit, tudi nadaljni spis »Lili« (1917) kaže nazadovanje.

Nove razmere, ki so nastopile po vojni in po osvobojenju in ujedinjenju Poljske, niso mogle več oploditi pisateljskega duha G. Danilowskega. Med mlado književniško generacijo se je gibal kot tip predvojnega pisatelja. Bil je po vnanjosti bohem in po duhu apostol zašlih časov.

Gostovanje basista Križaja v beograjski operi. Te dni je gostoval v Beogradu basist g. Jos. Križaj, ki bo pel prihodnji teden dvakrat v Ljubljani. Nastopil je kot Kecal v Smetanovi »Prodani nevesti«. Beograjska kritika je polna enodušne hvale za našega pevca ter hvali lepoto in zdravje njegovega organa, Križajeve igralske sposobnosti in posebno Križajevo priliko za imenovano Smetanovo delo. V »Prodani nevesti« sta poleg Križaja pela še dva dobra znanca ljubljanske operne publike, ga. Žaludova (Marinka) in g. Knittl (Vašek). Partijo Janka je postavil na oder tenorist Tomić.

Ljubljansko Narodno gledališče pripravlja za prihodnji mesec sledeče novitete: V operi se vrše priprave za izvirno Konjevićevo opero «Miloševa ženitba», ki se je pred par leti uprizorila z velikim uspehom v zagrebški operi. Za njo pride na repertoar prekrasno Mozartovo delo «Čarobna piščal», ki je ponos vsakega gledališkega repertoarja. V opereti se pripravlja «Bajadera». — Začetkom novembra prinese ljubljanska drama izvirno slovensko igro «Dva bregova». Njen avtor je gosp. Anton Leskovec iz Maribora. Nato pride na vrsto plastična igra «Medeja» z go. Danilovo v glavni ulogi. Ta predstava je bila prvotno namenjena za proslavo 40letnice umetniškega delovanja odlične naše umetnice ge. Avguste Danilove, a se je morala radi nepredvidenih vzrokov odgoditi.

»Zlata Praha« o slovenskem slikarstvu. Odlična češka revija »Zlata Praha« je objavila v številki z dne 27. oktobra reprodukcije nekaterih slovenskih slik, ki so bile razstavljene na reprezentativni razstavi »Narodne galerije« v Pragi. Reproducirane so sledeče slike: Janez Šubic »Podoba sestre«, Matija Jama »Sava pri Radovljici«, Jurij Šubic »Model za Hynaisovo Jaro«, Ivan Grohar »Škofja Loka v snegu«, Ivana Kobilčeva »Pri kavi«, Josip Petkovšek »Pismo«, Ferdo Vesel »Kranjica«, Anton Ažbe »V haremu«, Gojmir A. Kos »Pri toaleti« in Fran Kralj »Žanjice«.

Uspeh slovenske grafike na Poljskem. Na razstavi v Lodžu na Poljskem sta bili prodani dve deli naših umetnikov, ena slika E. Justina in ena V. Pilona.

Društvo konservatoristov v Ljubljani priredi v pondeljek, 7. novembra v dvorani Glasbene Matice predavanje o vibratu na goslih. Začetek ob 6 uri zvečer. Glasbeniki vabljeni.

«Hlapec Jernej» v esperantu. Prof. Rudolf Rakuša, nastavnik na drž. trgovski akademiji v Mariboru, je prevel Cankarjevo povest «Hlapec Jernej in njegova pravica» v esperanto. Prevod izide pod naslovom «La servisto Jerneja» v zbirki «Biblioteko Tutmonda», katero zalaga R. Mosse v Berlinu.

Češkoslovaške državne nagrade za literaturo, gledališče in glasbo so letos prejeli sledeči pisatelji, glasbeniki in igralci: K. M. Čapek - Chod za roman «Rešany»; Antonin Sova (za pesništvo); Jos. Kopta (za roman «Hlidač» št. 47); Jan Opolski (za zbirko povestic «Vampir»); Viktor Dyk (za knjigo «Spomini in komentarji»); Tereza Vanzova (za roman «Kletev»); Leoš Janaček (za opero «Makropulos»); Jos. Foerster (za simfonično glasbo); Ferdinand Bach (za glasbeno reprodukcijo); Češki kvartet; Gabrijela Horvatova, operna pevka; Otokar Ostrčil (za uprizoritev Bergovega «Vojička»); brata Čapka (za dramo); St. Lom (za dramo); igralca Kohout in Sedlačkova ter končno K. Hilar za režijo.

25letnica gledališke igralke v Sarajevu. Dne 5. decembra bo slavila gospa Zora Čurčićeva 25letnico svojega odeskega delovanja. Igralka je članica sarajevskega gledališča, ki uprizori za njen jubilej Nušičevo dramo «Druga knjiga» z jubilantko v ulogi Rajne. Nušičeva igra se bo igrala ob tej priložnosti prvič.

Francoski kandidati za Noblovo nagrado so letos trije: Filozof Henri Bergson, pesnik in dramatik Paul Claudel ter prevajalec Estauniée. Angleži se bodo, kakor je podoba, letos kandidature za literaturo vzdržali, ker je njihov kandidat Hardy lani propadel. Govori se, da ima največ izgleda za prejem nagrade Thomas Man, največji sodobni nemški prozaist. Imenuje se tudi švedska pisateljica Sigrid Undsetova. Italija je predložila pisateljico Grasio Deleddo, ki pa že zaradi tega ne pride v poštev, ker jo je priporočil direktno Mussolini. Vsako priporočilo pa je v hudi opreki z običaji švedske akademije.

Jugoslovensko grafične razstave v inozemstvu. Serija grafičnih razstav, ki jih je priredilo Udruženje likovnih umetnikov v Poljski, se je zaključila z razstavo v Lodžu. V drugi polovici oktobra se vrnejo razstavljena dela, katera niso bila prodana. Generalni konzul Milan Schwarz v Curihu javlja Udruženju likovnih umetnikov, da se v kratkem vrnejo dela, ki so bila razstavljena v Švici ter da pošlje istočasno obračun razstave in denar za vnovčena dela. Glede grafične razstave, ki se bo vršila v Pragi in za katero se vsi grafiki marljivo pripravljajo, omenjamo, da je društvo »Hollar« rezerviralo mesec november za Jugoslovensko grafično razstavo. Dela naj se torej pripravijo čimpreje, da se zamorejo takoj odposlati, ko bo javljen končni rok za pošiljatev. Kakor je bilo že sporočeno, bodo na to razstavo pripuščene tudi risbe. S tem je omogočena večja udeležba s strani slovenskih likovnih umetnikov, predvsem grafikov.

Strokovno udruženje likovnih umetnikov v Zagrebu je izvolilo na zadnjem obč. zboru za svojega predsednika slikarja Ljuba Babića ml., za odbornike pa gg.: Omerja Mujadžića, Hinka Juhna, Jos. Turkarja, E. Tomažića, I. Meštrovića, Vlad. Becića, Frangeša - Mihaljevića, T. Krizmana, Iva Kardića, M. Trepšeta, Ivana Tabakovića in Roberta Jeana - Ivanovića.

«Gospod doktor, moj mož govori v spanju! Ali imate kako sredstvo proti temu?»
«Hm, težko bo!»
«Gospod, hotela bi kaj takega, da bi moj mož jasneje govoril!» («Kasper»)

ZLOGOVKA

1	5	9	13	17	21	25
2	6	10	14	18	22	*
3	7	11	15	19	23	26
4	8	12	16	20	24	*

Današnjo zlogovko priobčujemo s posebnim zadoščenjem, ker nam je vesel dokaz, kako splošno zanimanje vzbujajo naše uganke. Poslal nam jo je namreč 77 let star gospod, višji uradnik v p. in graščak, ki se njegovo ime spominja z največjim spoštovanjem in hvaležnostjo v krogih slovenskih umetnikov, čeprav je mecen nemškega rodu.

Pomen besed

1 in 2 vzklik, ki ga rabimo, če kdo kako predebelo zine, 3 predlog, 4 členica, 5 časovni prislov, 6 isto kakor 5, 7 pomožni glagol (narečje), 8 in 12 orožje, 9 isto kakor 3, 10 osebni zaimek, 11 krajevni prislov, 11 in 12 lastnost zakurjene peči, 13 pomožni glagol, 14 svojilni zaimek, 15 črka, ki jo ima vsak osel, 16 zlog, s katerim se začenja vsak govor, 17 del vasi, 18 sprednji konec kure, 19 skupina vojakov (2. sklon), 20 vol brez repa, 21 in 20 slava, 22 dragocena tekočina, 12 in 23 ptica, 24 ri, 25 osebni zaimek, 26. osebni zaimek.

Pravilno pogodeni zlogi, čitani v vodoravnem redu, dado obče znano pesem.

Rešitev «Nagrobnega spomenika»

Po vrsti v vodoravnem redu: gg, gora, amen, Ig, plot, malarija, erar, Ečez, lonec, mi, grapa, in, če, raza, ai, od, s, d, oral, n, e, ti, ro, ak, in, on, g, ena, ksi, h, p, internat, g, om, tja, vi, par, ko, ki, Ra, as, na, ob, or, n, o, l, k, ta, p, tja, Job, r, Bola, Karakorum, or, e, m, m, d, l, p, Ra, o, e, o, i, r, iz, s, r, č, c, e, ni, s, k, i, n, a, d, ol, l, v, k, o, i, kitara, as, Asirec, a, ojesa, a, p, trava, h, mi, alt, avijon, Ana, ki, novela, o, als, rja, a, kamela, labirint, aritmetika, Ukrajina, a, i, v, r, t, h, l, al, s, r, s, k, b, u, aka, i, o, b, ma, a, a, t, a, o, l, kal, k, v, a, ej, b, b, o, ban, r, k, tri, e, n, b, la, oči, v, oje, a, j, te, ne, a, i, n, j, osa, celina, Banat acord, Avala.

Najbolj preiskušene recepte razpošilja na željo brezplačno in prosto od poštnih pristojbin
Dr. Oetker, d z o. z., Maribor.

Sport

Današnje nogometne tekme

Primorje : Hermes *Ilirija : Slovan, Slavija : Jadran.*

Zadnje kolo jesenskih prvenstvenih tekem, ki se odigrava danes na obeh ljubljanskih igriščih, prinese tekme *Slavija : Jadran* (ob 13.45 na igrišču Ilirije), *Ilirija : Slovan* (ob 15.20 na igrišču Ilirije), 21 preostalih minut prekinjene tekme *Primorje : Hermes* (ob 14. na igrišču Primorja), dalje v II. razredu *Reka : Svoboda* (ob 10.30 na igrišču Ilirije) in *Panonija : Krakovo* (ob 14.30 na igrišču Primorja).

Jadran in Slavija sta v sedanji formi precej enaka nasprotnika, oba enako borbena in požrtvovalna, toda oba dokaj primitivne igre. Slavija bi se z eventuelno zmago mogla rešiti poslednjega mesta v tabeli. — Slovan je preteklo nedeljo sicer doživel težak poraz od Primorja, toda se je od tega neuspeha skoro gotovo že opomogel in utegne nuditi Iliriji mnogo odpora. — Srečanje med Primorjem in Hermesom, ki je bilo na praznik ob stanju 3 : 1 prekinjeno, se nadaljuje pod ugodnejšimi izgledi za Hermesa. Primorje mora absolvirati namreč ostanek igre brez izključenega centerhalfa Slamiča. Kljub temu ni posebno verjetno, da bi uspelo Hermesu v kratkem času 21 minut izboljšati dosedanji rezultat.

V II. razredu se more označiti srečanje med Reko in Svobodo za drugorazredni derby. Kluba sta namreč na čelu prvenstvene tabele, Svoboda s 6, Reka s 5 točkami, in se borita danes torej za jesensko prvenstvo svoje skupine. Ker oba igrata dober nogomet, vlada za to srečanje upravičeno mnogo večje zanimanje kot sicer za tekme II. razreda. Krakovo zavzema v tabeli tretje mesto. Z zmago nad Panonijo bi moglo napredovati na drugo mesto, ako pa podleže bo moralo prepustiti svoje dosedanje mesto Panoniji ter se v jesenski tabeli zadovoljiti s predzadnjim mestom.

Po absolviranju današnjih tekem preostane za prihodnji termin le še tri tekme v skupini rezervnih moštev.

Prvenstvene tekme v Mariboru in Ptuju

ISSK Maribor : TSK Merkur

Danes popoldne ob pol 15. se bo na igrišču Maribora odigrala prvenstvena tekma med dvema precej neenakima nasprotnikoma, Mariborom in Merkurjem. Merkur, ki je v letošnjih prvenstvenih tekmah nastopal z malo sreče in v treh tekmah zaporedoma podlegel, ni smatrati za najslabše moštvo, čeprav ga je nesrečen start potisnil na zadnje mesto v tabeli. Njegova neenaka igra zlasti pa slab odpor in nevigranost med posameznimi deli, so zahtevali močan padec sicer simpatične enajstorice, ki je še nedavno mnogo obetala. Gotovo se bo tudi danes skušala približati nekdanji formi, kajti mlade moči, s katerimi je nadomestila odstopivše igralce, so najboljša garancija, da lahko moštvo izide iz neenakega boja s častnim rezultatom. Maribor bo nastopil v izpremenjeni postavi. Prodorni Kirbiš bo nastopil na levi zvezi, na njegovem mestu pa Košenina, ki se je doslej na vseh mestih izborno obnesel. V golu bo igral Kovačič. Ako se moštvo izkaže za dobro, bo v prihodnje stalno nastopalo v današnji postavi.

Predtekmo bosta odigrali rezervi Maribora in Merkurja ob 13. — Ob 10. dopoldne bo mladina Maribora odigrala prijateljsko tekmo z rezervo Svobode.

SK Ptuj : SK Železničar

V Ptuju se bo vršila prvenstvena tekma med tamkajšnjim SK Ptujem in mariborskim moštvom SK Železničara. Ptuju se na domačih tleh pripisuje več izgledov, vendar ni izključeno, da si Železničar pridobi nad tjni dve točki. Na srečanje med omenjenima protivnikoma se polaga veliko važnost, ker bo odločilo kateri izmed konkurentov bo zasedel tretje mesto v tabeli. Iz navedenega razloga vlada za to tekmo veliko zanimanje, o katere izidu bo odločevala le večja požrtvovalnost in vztrajnost.

Medmestna tekma Maribor : Gradec, o kateri smo poročali, da bi se morala odigrati v Mariboru še letošnjo jesen, se po sklepu mariborskega MO preloži na spomlad. Takrat se bo odigrala tudi medmestna tekma Maribor : Celovec.

Stanje prvenstva v mariborskem okrožju. Z zmago Maribora nad Rapidom se je končnoveljavno plasiral Maribor na prvo mesto v prvenstveni tabeli, dočim je Rapidu zasigurano drugo mesto. Glede zasedbe tretjega mesta bo padla odločitev danes v tekmi med SK Ptujem in Železničarji. Svoboda in Merkur pa bosta po dosedanjih izgledih zasedla zadnji dve mesti. Trenutno stanje je sledeče: 1. Rapid 4 točke (tri tekme) 8 : 1. 2. Ptuj 3 točke (2 tekmi) 3 : 2. 3. Svoboda 3 točke (3 tekme) 3 : 6. 4. Maribor 2 točki (1 tekmo) 1 : 0. 5. Železničar 2 točki (2 tekmi) 3 : 4. 6. Merkur 0 točk (3 tekme) 2 : 7.

Seja načelstva JZSS se vrši dne 7. t. m. ob 20.30 v dam. salonu kavarne Emona.

Kolesarske, motociklistične in avtomobilske dirke. I. Hrv. motoklub v Zagrebu priredi v nedeljo dne 6. t. m. kolesarske, motociklistične in avtomobilske dirke na Černomercu v Zagrebu, in sicer v korist olimpijskega fonda Koturaškega Saveza SHS. Dopoldne se absolvirajo predvožnje biciklistov za državno prvenstvo na dirkališču. Motoristi vozijo v kategorijah 175, 350, 500 in 1200 ccm. Dirka malih avtomobilov se vozi v sportni in turistični kategoriji, ter so že prijavljeni vozovi Opel, Mathis, Renault, Senechal i. dr. — Z razpisom teh dirk vrši I. Hrv. motoklub hvalevredno delo pomagati biciklistiki, katera izmed vseh sportnih panog, klub ogromnim žrtvam za dirke — nikdar ne pride do finančnih uspehov. Z ozirom na hvalevredni namen dirk, bo zagrebško sportno občinstvo iste gotovo mnogobrojno posetilo, ter s tem pomagalo našim biciklistom k udeležbi na IX. olimpijadi v Amsterdamu.

Giller pri praški Sparti? Kakor poroča «Sport-Tagblatt», je praška Sparta ponudila Gillerju angažman. Vendar pa ni še gotovo, ali je Giller pripravljen postati profesijonal.

Letošnji nogometni turnir za Gosposvetski pokal se odigra prihodnjo nedeljo 13. t. m. Dohodki turnirja gredo v korist Jugoslovanske Matice. Svoje sodelovanje so prijavili v stavljenem roku SK Ilirija, SK Slovan in SK Reka. Četrti udeleženik bo ASK Primorje ali ZSK Hermes. Vsaka tekma v tem turnirju traja 45 minut, torej le polovico normalnega časa. Zmagovalca v semifinalu nastopita takoj k odločilni tekmi. Na ta način dosežejo prireditelji, da more sodelovati pri tej sportno nacijonalni manifestaciji na dan odločilnih tekem čim več klubov. Obenem učinkuje ta način izvedbe zelo privlačno tudi na publiko in ji nudi večji sportni užitek.

Amater (Trbovlje) : Ilirija. Trboveljski SK Amater igra danes na svojem igrišču z rezervo SK Ilirije.

SK Slovan v Mojstrani. Danes se vrši na igrišču Edinosti v Mojstrani pod Možakljo nogometna tekma s SK Slovan Ljubljana. Za jeseniški sportni klub bo igralo komb. moštvo Bratstva in Edinosti. Začetek ob 14. uri.

Glavna skupščina Plivačkega Saveza se bo vršila 13. decembra v Beogradu. Poleg razprave o važnih tehničnih in sportskih vprašanjih se bo sprejela tudi končna redakcija pravilnika in poslovnika Zbora plavalnih sodnikov JPSa.

Kriza v splitskem nogometnem podsavezu. Predsednik splitskega nogometnega podsaveza g. Doležal in oba podpredsednika sta podala ostavko. Danes se vrši izredna glavna skupščina tega podsaveza.

Službene objave LNP. (Iz seje kazenskega odbora dne 4. t. m.) Po § 16 k. pr. JNSa se kaznuje igralec Tičar (SK Slovan) vsled prestopkov pri tekmi dne 25. septembra s tri mesečno zabrano igre od dneva suspenza. Kazen traja do 28. XII. t. l. — Po § 25 k. pr. se kaznuje igralec Cimperman (SK Reka) vsled prestopka pri tekmi dne 8. avgusta z enomesečno zabrano. Kazen je prestana s suspenzom. — Po §§ 25 in 35. kaz. pr. se kaznuje igralec Slamič Herman (Primorje) vsled prestopka pri tekmi dne 1. t. m. z dvomesečno zabrano igre, in sicer od 5. XI. do 5. I. 1928. — Po §§ 25 in 35 k. pr. se kaznuje igralec Buljević Zvonko (ASK Primorje) vsled prestopka pri tekmi dne 1. XI. t. l. s trimesečno zabrano igre in to od 5. XI. 1927 do 5. II. 1928. — Tajnik II.

SK Jadran. Danes ob 9.30 se vrši izredni občni zbor pri Steinerju, Opekarska cesta. — Postava za tekmo s Slavijo je: Vidmar, Steiner, Ivček, Rogač, Brcar, Žnidarič, Zomer, Kos, Rape, Bončina, Januš. Reditelji Carl, Seidel, Valentič, Logar P. Imenovani morajo biti točno ob 13.15 na igrišču Ilirije.

SK Ilirija. Plenarna seja klubovega odbora se vrši jutri, v pondeljek ob 20. uri v klubski sobi v kavarni «Evropa». Predsedstvo prosi polnoštevilne udeležbe. —

Službeno iz LNP. Kot službujoči odbornik za rediteljsko službo pri današnjih prireditvah na prostoru SK Ilirije se delegira namesto službeno zadržanega g. Bajca g. Tone Gosar. — Tajnik II.

Tenis sekcija Atene otvori zimski tenis, ako se bo prijavilo zadostno število udeležencev. Prijave do 10. novembra na tenis sekcijo Atene. Informacije istotam.

ASK Primorje, nogom. sekcija. Danes, v nedeljo, naj bodo ob 13.30 (ob 1.30 uri) na našem igrišču sledeči igralci: Anžlovar, Svetic, Pečnik, Pišek, Vindiš, Jug, Erman II, Čebohin, Uršič in Kariž radi doigranja prv. tekme s Hermesom. — Načelnik.

Proti nahodu
in proti nekaterim nalezljivim boleznim
GRIPOSAN
(varstvena znamka)
po dr. Besaroviću
desinficirajoča mast za nos.
Dobi se v vseh lekarnah.

Šah

Zopet remis!

Buenos Aires, 5. novembra. 24. partija je po 41. potezi končala remis. Stanje 4 : 2 za Aljehina, 18 partij neodločenih.

Capablanca — Aljehin.

Četrta zmaga dr. Aljehina.

21. partija, igrana v Buenos Airesih 25 oktobra 1927.

Odklonjen damski gambit.

Beli: J. R. Capablanca *Črni: dr. A. Aljehin*

1. d2—d4	d7—d5	17. Dd1—b3	Sf6—d5
2. c2—c4	e7—c6	18. Le2—f3	Tc8—c4
3. Sb1—c3	Sg8—f6	19. Sc3—e4	Dd8—c8
4. Lc1—g5	Sb8—d7	20. Tc1×c4	Sb5×c4
5. e2—e3	Lf8—e7	21. Tf1—c1	Dc8—a8
6. Sg1—f3	0—0	22. Se4—c3	Tf8—c8
7. Ta1—c1	a7—a6	23. Sc3×d5	Lb7×d5
8. a2—a3	Lf8—e7	24. Lf3×d5	Da8×d5
9. Lg5—h4	d5×c4	25. a3—a4	Le7—f6
10. Lf1×c4	b7—b5	26. Sd4—f3	Lf6—b2
11. Lc4—e2	Lc8—b7	27. Tc1—c1	Te8—d8
12. 0—0	c7—c5	28. a4×b5	a5×b5
13. d4×c5	Sd7×c5	29. h2—h3	e6—e5
14. Sf3—d4	Ta8—c8	30. Te1—b1	e5—e4
15. b2—b4	Sc5—d7	31. Sf3—d4	Lb2×d4
16. Lh4—g3	Sd7—b6	32. Tb1—d1?	Sc4×e3

in Capablanca se vda.

Sedemnajsta partija,

igrana v Buenos Airesih 18. in 19. okt. 1927.

Odklonjen damski gambit.

Beli: J. R. Capablanca *Črni:* dr. A. Aljehin

1. d2—d4	d —d	31. Se2 - d4	g7—g6
2. c2—c4	e7—e6	32. f2—f4	Le5—c7
3. Sb1—c3	Sg8—f6	33. Ke1—f2	Tc5—a5
4. Lc1—g5	Sb8 - d7	34. Ta7×a5	Lc7×a5
5. e2—e3	Lf8—e7	35. g3 - g4	h7—h5
6. Sg1—f3	0—0	36. g4×h5	Kg6×h5
7. Ta1—c1	a7—a6	37. Kf2—f3	Tb8—g8
8. a2—a3	b7—b5	38. Td2—g2	Tg8×g
9. c4×d5	e6×d5	39. Kf3×g2	Kh5 - g4
10. Lf1—d3	Lc8—b7	40. h2—h3†	Kg4—h4
11. 0 - 0	c7—c5	41. Sd4—f5†	Kh4 - h5
12. d4×c5	Sd7×c5	42. Kg2—g3	La5—b4
13. Dd1—e2	Tf8 - e8	43. Sf5—d4	Kh5 - g
14. Ld3—c2	Dd8—b	44. Kg3—g4	f6—f5†
15. Tf1—d1	Ta8 - d	45. Kg4—g3	Kg6—f6
16. Sc3—a4	Db—b	46. Sd4—f3	Lb4—c5
17. De2×b5	a6×b5	47. Kg3—f2	Lc5—b
18. Sa4—c3	Lb7—c6	48. Sf3—g5	Lb4—d6
19. Lc2—d3	c5—c4	49. Sg5—f3	Ld6 - b4
20. Ld3—f5	b5—b4	50. h3—h4	Kf6—g6
21. a3×b4	Le7×b4	51. Sc3—e2	Lb7—c
22. Sf3—d4	Lc6 - b7	52. Se2—g3	Lc8—e6
23. Lf5×d7	Td×d	53. h4—h†	Kg6—h6
24. Lg5×f6	g7×f6	54. Kf2—e2	Lb4—e
25. Sd4—e2	Lb4—d	55. Ke2—d2	Le7—d5
26. Tc1—c2	Ld—e5	56. Sf3 - d4	Le6 - c4
27. Tc2—d2	Td7—c7	57. Kd2—c2	Ld8—a5
28. Td1—a1	Kg8—g7	58. Kc2—d1	La5 b4
29. g2—g3	Tc7—c5	59. Kd1—e2	Lc8—d
30. Ta1—a7	Te8—b8	Remis	

Gospodarstvo

Državni proračun in inozemsko posojilo

Potovanje finančnega ministra v Pariz in London.

Predlog državnega proračuna bo v kratkem v podrobnostih izdelan. Po poročilih iz Beograda bo načelnik proračunskega oddelka v finančnem ministrstvu te dni poslal predlog proračuna državni tiskarni v Sarajevo, tako da bo proračun tiskan do 18 t. m., nakar bo pred potekom roka, predvidenega v ustavi, predložen Narodni skupščini.

Ker je letošnji proračun v primeri z lanskoletnim znatno reduciran, je potrebno za kritje velikih investicijskih izdatkov, ki so bili izločeni iz rednega proračuna, pravočasno rešiti tudi vprašanje inozemskega investicijskega posojila. Finančno ministrstvo je prejelo že več ponudb iz inozemstva, vendar do sedaj se še niso pričela tozadevna pogajanja in tudi ni še končno določena višina posojila, ki naj bi v prvi vrsti služilo za gradbo novih prog po načrtu bodoče železniške mreže.

Čim bo zaključeno delo na novem proračunu, namerava finančni minister dr. Marković odpotovati v inozemstvo (London, Pariz in morda še drugam), kjer bo stopil vstike z velikimi angleškimi in ameriškimi emisijskimi bankami. Po beograjskih vesteh bo finančni minister odpotoval že koncem prihodnjega tedna in bo ostal na potu 10—15 dni. Zatrjuje se, da je to potovanje v zvezi z nedavnim obiskom predsednika Anglo-International-Bank- Limited, in bivšega ruskega finančnega ministra Petra Barka v Beogradu.

Do sedaj še ni sklenjeno, kje naj se najame to posojilo, ali v Newyorku ali pa v Londonu. Osebni obisk finančnega ministra bo vsekakor ugodno uplival na razvoj pogajanj; dosegli bomo gotovo povoljnejše pogoje, kakor pa če bi se pogajali z raznimi posredovalci in agenti.

Za emisijo zunanjega posojila v Londonu, bodisi v celoti ali pa deloma, danes ne obstojajo več nikake zapreke, ker so bili pred kratkim regulirani naši vojni dolgovi v Angliji.

Potovanje finančnega ministra v London more biti tudi velikega pomena za bodoči razvoj naše finančne in gospodarske politike. Ministru bo dana možnost, da se točno informira o naziranjih angleške visoke finance glede naše finančne politike. Če sodimo po izjavah predsednika Petra Barka ob priliki obiska v Beogradu, angleški finančni krogi z vodstvom naših državnih financ niso baš zadovoljni. To pa je važen moment, ki more v znatni meri uplivati na pogajanja za posojilo. Od spretnosti finančnega ministra bo tudi odvisno, v koliko bo ta obisk pripomogel k zboljšanju finančnih in gospodarskih stihov med Anglijo in našo državo.

Tudi vprašanje zakonske stabilizacije dinarja, odnosno prehoda na zlato valuto ni nič manj važno, kajti to prepotrebno valutno reformo bo mogoče izvesti le s sodelovanjem inozemskih novčaničnih bank, predvsem Angleške banke.

Načrt zakona o čeku

Minister pravde dr. Subotić je te dni predložil Narodni skupščini predlog zakona o čeku, ki je bil izdelan od posebne komisije. Čeprav še ni definitivno rešeno vprašanje mednarodne unifikacije čekovnega prava, je smatrala komisija za potrebno, da je za osnovo novega čekovnega zakona treba vzeti resolucije mednarodnega kongresa v Haagu (1912), ker je sigurno, da bo bodoče delo na tem polju zasnovano na teh resolucijah. V letih po vojni je po zaslugi Mednarodne trgovske zbornice vprašanje unifikacije čekovnega zakona zelo napredovalo. Sklenjeno je bilo, da se ima unifikacija po ugotovljenih načelih čim prej izvesti, čeprav se Anglija in Zedinjene države še vedno branijo, sprejeti principe haške konference.

Po izjavi komisije, se naš predlog zakona o čeku bolj približuje mednarodnemu reglemanu, kakor vsi obstoječi čekovni zakoni v drugih državah.

Glede sistema čekovnega zakona se je komisija odločila za sistem, po katerem se vse norme meničnega zakona, ki se nanašajo tudi na čekovni zakon, unesejo samo v en paragraf čekovnega zakona (hrvatsko - madžarski sistem).

Predpisi glede **izdajanja in oblike čeka** se razlikujejo od avstrijskega in hrvatsko-madžarskega zakona v tem, da se zahteva označenje mesta plačanja. Ček se more trasirati samo na kreditne zavode, banke in bankarje, da se s tem centralizira promet s čeki. Za Slovenijo je važno, da se more ček trasirati tudi na hranilnice (zavodi, ki so po svojih statutih pooblaščeni za prevzemanje tujega denarja). Ako kraj plačanja ali kraj izdanja ni označen, ne izgubi dokument značaja čeka. V tem primeru se smatra kraj plačanja oni kraj, ki je naznačen poleg imena trasata. Ako na čeku ni označen kraj izdanja, se smatra, da je ček izdan v kraju, ki je naznačen poleg imena trasanta. Ček se more izdati le na onega trasata, pri katerem ima trasant kritje, s katerim more razpolagati potom čeka. Trasant, ki izda nekrit ček, je v vsakem primeru odgovoren imetniku za popolno zadovoljenje.

Trasant more izdati ček tudi na svoje ime ali po svoji naredbi. Ček, ki je izdan na prinesitelja in v katerem je trasant istočasno trasat, ne velja, ker bi tak ček imel veliko analogij z bankovci, kakršne izdajajo privilegirane novčanične banke, kar bi omogočilo zlorabe. Zakon ne predpisuje, da bi se moral trasat prepričati o formalni legitimaciji imetnika, kajti ček, ki je izdan na ime z dostavkom »ali prinesitelju«, se ima izplačati prinesitelju.

Člen 7. predvideva v nasprotju s pri nas veljavnimi zakoni, **da se more ček, ki ne glasi na prinesitelja in čeprav nima opazke »po naredbi«, prenesti potom indosamenta, kakor menica, dočim je bil po sedanjih zakonih prenos mogoč samo potom cesije.**

Indosament mora biti brezpogojen. Vsak pogoj, ki je pristavljen indosamentu, se smatra, da ni napisan. Neveljaven je delni indosament ali indosament na prinesitelja. S tem je onemogočeno tudi pretvarjanje čeka na prinositelja v ček po naredbi ali obratno. Vsak, ki stavi svoj podpis na zadnjo stran čeka (izvzemši trasata), se smatra kot trasantov avalist. Indosament trasata se smatra kot plačilo čeka, izvzemši, če je indosiran v korist podružnice v drugem kraju.

Izjava o akceptu, ki je stavljen na ček, nima čekovnopravnega značaja. Haaški načrt smatra, da ček ni treba akceptirati, ker bi se s tem ček približal novčanici. Ček se more tudi zasigurati z avalom, ki ga more dati vsakdo izvzemši trasata.

Ček se mora izplačati pri prezentiranju, **kar pa ni treba posebno označiti. Dokument,** pri katerem bi bila dospelost drugačna, ni ček.

Ček se ima predložiti na izplačilo v roku, odrejenem po zakonu v kraju plačanja; če pa v kraju plačanja ne obstojajo taki predpisi, v roku 5 dni, ako sta kraj izdanja in kraj plačanja v naši državi, v 15. dneh, ako kraj plačanja ni v naši državi, v 20. dneh, ako je ček izdan v kaki drugi evropski državi, in v 40., odnosno 60. dneh, ako je ček izdan izven Evrope. Ako je bil ček predložen zavodu za obračunavanje (tak zavod se ima šele uvesti v naši državi), kateremu pripada trasat kot član, se smatra, da je bil predložen v izplačilo.

Smrt trasata ali nastop njegove nesposobnosti za sprejemanje obvez (kuratela) nimajo vpliva na dolžnost trasata, da izplača ček. Trasat pa mora odbiti plačilo, če ve, da je bil nad imovino trasanta objavljen konkurz.

Vprašanje preklica čeka je bilo rešeno v smislu avstrijskega in hrvatsko - madžarskega zakona. Ček se torej s strani trasanta načelno ne more preklicati v roku za prezentiranje, temveč šele po preteku tega roka. Izvzet je primer, ako trasant pošlje ček, ki se glasi na ime ali po naredbi, neposredno trasatu v svrho izplačila označeni osebi. Imetnik čeka more odbiti delno izplačilo. Trasat more zahtevati od donositelja potrdilo o plačanju.

Načrt čekovnega zakona **uvaja tudi tako zvane prečrtane ali krosirane čeke**, ki se morejo izplačati samo **bankam**, in sicer splošno krosirane in posebno krosirane čeke, ki se morejo izplačati **le** imenoma označeni banki.

Za obvarovanje regresnih pravic je, kakor pri menici potrebno pravočasno prezentiranje in pravočasni protest. Predvideni so naslednji načini protesta: 1.) običajni protest pri sodišču ali notarju; 2.) izjava trasata na čeku, ki mora biti zabeležena v protestni register (tu se zakon bistveno razlikuje od dosedanjih predpisov), in 3.) izjava zavoda za obračunavanje, katere ni potrebno vnesti v protestni register.

V nasprotju z dosedanjimi zakoni se more ček, ki je plačljiv v inozemstvu (predvsem v prekooceanskih državah), izdati v večih izvodih.

Regresne zahteve imetnika čeka proti indosantu in **trasantu zastarajo** v 6 mesecih od dne, ko je potekel rok za prezentiranje za izplačilo.

= **Direktna tarifa z Italijo.** S 1. novembrom je končno po dolgem pričakovanju stopila v veljavo direktna tarifa za železniški promet z Italijo, katero so zahtevali naši gospodarski krogi že pred leti preko Zbornice za trgovino, obrt in industrijo. S tem večnim zavlačevanjem je naše gospodarstvo utrpelo veliko škodo, kajti tuja konkurenca je izpodjedala tla našim proizvodom, ki smo jih morali izvažati v Italijo v lokalnem prometu z lomljenimi tarifi. Ta direktna tarifa predstavlja morda primerno bazo za nadaljnjo izpopolnitev, kajti situacija našega izvoza se je od tedaj, ko so gospodarski krogi stavili svoje predloge v mnogih ozirih bistveno spremenila. Zato bo treba to novo tarifo kritično dopolniti in prilagoditi potrebam izvoza. Zbornica za trgovino, obrt in industrijo se je zaradi tega obrnila na zainteresirane kroge, da se izjavijo glede strukture in konvenijence nove tarife. Pričakovati je, da bodo naši interesenti vzeli to velevažno vprašanje v resno razmatranje. Treba točno oceniti v koliki meri so v tej tarifi upoštevani naši izvozni interesi, da bo mogoče čim prej izgraditi direktni promet po efektivnih in praktičnih načelih reciprocitete in največjih ugodnosti v korist najširšim slojem našega gospodarstva.

= **Z lesnega trga.** Tendenca na jugoslovenskem lesnem trgu je precej čvrsta. Čeprav je sezija za izvoz stavbnega lesa več ali manj končala je naš izvoz še vedno znaten. Povpraševanje po drvah je nespremenjeno, vendar upliva na izvoz drv v Italijo dejstvo, da je letos cena angleškemu premogu znatno nižja kakor lani, kar ima za posledico manjši konsum drv v Italiji. Trenotno je povpraševanje za taninski les, dalje za bukove hlode, hrastove frize, za testone (poznejše dobave) in za železniške prage. Tu pridejo v poštev predvsem hrastovi pragi italijanskih normalnih dimenzij in bukovi pragi italijanskih, odnosno nemških dimenzij. Jugoslovenska lesna industrija si je letos za svoje proizvode ustvarila dobro in trdno pozicijo v inozemstvu, vendar ugodna konjunktura še ni v pravem razmerju z rentabilnostjo, kajti primerna rentabilnost je danes mogoča le v velikih podjetjih. Ugodno se v zadnjem času razvija izvoz slavonskega hrasta in sicer v Avstrijo, Italijo, Nemčijo, Češkoslovaško in Francijo. Na zadnjih gozdnih licitacijah je bilo opažati, da so dosežene cene znatno prekoračile izklicne cene. Teh licitacij so se v večjem številu udeležile tudi tvrdke iz Nemčije. Tendenca je vsekakor precej čvrsta. Na italijanskem lesnem tržišču v zadnjem času ni bilo znatnejših izpremememb, vendar je opažati nekoliko živahnejše povpraševanje po prvovrstnem blagu. Tudi cene so za malenkost čvrstejše. Vsekakor je računati, da je kriza na italijanskem lesnem tržišču prekoračila najnižjo točko.

= **Odgoditev trgovinskih pogajanj med Jugoslavijo in Avstrijo.** Po vesti z Dunaja se je sklenilo, da se odgodijo pogajanja med Jugoslavijo in Avstrijo za sklenitev trgovinske pogodbe, ker še niso zaključena pogajanja med Avstrijo in Madžarsko glede sklenitve gospodarskih konvencij.

= **Položaj na tržišču jajc.** Spričo povoljnega vremena je produkcija jajc večja kakor običajno v tem času. Nakupne cene v Sloveniji se gibljejo med 1.25—1.50 Din za komad, a na drobno se prodajajo po slovenskih mestih po 1.50—1.75 Din komad. Večja produkcija pritiska na cene zlasti v inozemstvu, ki ne povprašuje v večji meri po blagu.

= **Madžari zahtevajo vrnitev sladkorne tvornice v Belem Manastiru.** Iz Beograda poročajo: Madžarska delniška družba, ki je še za časa Avstro - Ogrske imela v zakupu sladkorno tvornico v Belem Manastiru, je sedaj potom mednarodnega razsodišča v Haagu stavila zahtevo, da se ji ali tvornica vrne ali pa da se ji dá odškodnina 10 milijonov zlatih kron. Ta zahteva je neosnovana in je gotovo, da se bo zavrnila.

Položaj na naših borzah

Večje povpraševanje po devizah. Vojna škoda je popustila za 5—7 točk.

Ljubljana, 5. novembra.

Na ljubljanski borzi je bil pretekli teden devizni promet živahnejši. Navzlic dejstvu, da je borza zaradi praznika poslovala le 4 dni, je skupni tedenski promet **dosegel 13 milijonov Din** napram 13.1, 13, 14.1 in 13.6 v zadnjih štirih tednih. Ker je bila privatna ponudba slaba, je morala Narodna banka intervenirati skoro v vseh devizah, izvzemši devize na Trst, Pariz in Newyork. Zaradi večjega povpraševanja so se tečaji nekaterih deviz (na Dunaj, Newyork, Prago in Pariz) nekoliko dvignili. Med efekti se je Ljubljanska kreditna ves teden trgovala po nespremenjenem tečaju 135.

Na zagrebškem efektnem tržišču je **Vojna škoda znatneje popustila.** Promptna je nazadovala od 395 — 396 na 388.5 — 390, za december pa od 401 na 392 — 393. Tendenca za nazadovanje tečajev je ves teden izhajala iz beograjskega tržišča. V petek pa se je padanje tečajev Vojne škode ustavilo. Tudi v ostalih državnih papirjih je bila tendenca mlačna.

Zanimanje za bančne vrednote, ki se je pojavilo pretekli teden, je nekoliko popustilo, edino Jugobanka je dalje čvrsta ter se je včeraj trgovala po 93.5 — 93.75. Tečaji ostalih bančnih vrednot so ostali v glavnem nespremenjeni. Industrijski papirji so bili ves teden zanemarjeni, vendar tečaji niso bistveno nazadovali.

Ljubljana. (Prosti promet.) Dunaj 8.02, Berlin 13.57, Milan 310.5, London 276.7, Praga 168.45, Curih 1095.5.

Zagreb. (Prosti promet.) London 276.7, Newyork 56.76, Milan 310.25, Curih 1095.5, Berlin 13.57, Dunaj 8.02, Praga 168.45.

Trst. Beograd 32.12 — 32.5, Dunaj 255.75 do 261.55, Praga 54.15 — 54.45, Pariz 71.75 do 72, London 89.07 — 89.27, Newyork 18.28 do 18.32, Curih 352.50 — 354.50, Budimpešta 318 — 324, Bukarešta 11.05 — 11.45; dinarji 31.90 — 32.40, dolarji 18 — 18.15.

Ljubljanski trg

Blaga na ljubljanskem trgu vedno dovolj. Tudi onih živil, za katera že mineva sezija, prihaja precej na trg. Prav mnogo pride na trg gob. Cene so od srede oktobra naprej v glavnem nespremenjene in so naslednje: **Meso in mast:** govedina 15—19, teletina 20—22.50, svinjina 20.25, mešana slanina 23—24, mast 26—28, gnjat 30—35, koštrunje meso 13—14, kozličje 20, konjsko 6—8, suhe kranjske klobase 50, prekajena slanina 28—30 Din kg. **Perotnina:** piščanci 10—25, kokoši 25—40, petelini 25—30, race 25—35, nepitane gosi 70, pitane 100 Din komad. **Divjačina:** divji zajci 40—60, poljske jerebice 20 Din komad. **Ribe:** karpi in linji 25, ščuke 27—30, postrvi 60, klini 15, mrene 15, pečenke 10 Din kg. **Mlečni proizvodi:** mleko 2.50—3 Din liter, sirovo maslo 40—44, čajno 50—60, kuhano 44 Din kg. **Jajca:** 1.50—1.75 Din komad. **Sadje:** jabolka 2.50—6, hruške 3—10, navadni kostanj 4—6, maroni 12, orehi 10, luščeni 36 Din kg. **Špecerijsko blago:** Kava 38—72, sladkor kristalni 14.50, v kockah 16.50, riž 9—10, čaj 80 Din kg, namizno olje 18 Din liter. **Mlevski izdelki:** moka »00« 5.75, »0« 5.50, »1« 5.25, kaša 6—7, ješprenj 6—10, ješprenjček 12, turščična moka 3—4, turščični zdrob 3—4, pšenični zrob 7, ajdova moka 6—9, ržena 4.50—5 Din kg. **Kurivo: premog** 42 Din metrski stot, trda drva 150, mehka 75 Din kubični meter. **Zelenjava in sočivje:** solata 3—6, pozno zelje 1.50—2, rdeče 4—5, kislo 4, ohrovt 2, karfijola 10—15, koleraba 4—5, špinača 6—7, paradižniki 10, čebula 2.50—4, česen 6—7, krompir 101.50, kisla repa 3, zelena paprika 6 Din kg, jurčki 10 Din merica. **Krma:** sladko seno 80, polsladko 75, kislo 60, slama 50 Din za 100 kg.

Mariborski trg

Na včerajšnji trg so pripeljali slaninarji na 53 vozovih 140 zaklanih svinj, ki so jih prodajali po 17.50—30 Din kg na drobno in po 15—17.50 Din kg na debelo. Krompirja je bilo 38 vozov (0.75—1.50 Din kg) in zelja 6 vozov (0.50—3 Din glava). Cene nespremenjene.

Ostale cene so bile naslednje: **Perotnina:** kokoši 40—50, piščanci 17.50—22.50, gosi 60—100, purani 65—110. **Domači zajci:** 5—25 Din komad. **Zelenjava in sočivje:** karfijola 1—10, ohrovt 0.50—2.50, solata 0.50—2 Din komad, česen 10—16, čebula 2—3, kislo zelje 4, kisla repa 2—3, paradižniki 3 Din kg. **Sadje:** jabolka 5—7, hruške 6—8, suhe češplje 10—12.50 Din kg. **Mlečni proizvodi:** mleko 2—2.50, smetana 10—14 Din liter, sirovo maslo 36—40, čajno 50—55, kuhano 49—50 Din kg. **Jajca:** 1.50—1.75 Din komad. **Med:** 20—30 Din kg.

Kmetje so pripeljali na trg tudi 16 vozov sena in 8 vozov slame. Cene: seno 70—82.50, slama 35—42.50 Din za 100 kg.

Dopisi

JEŽICA. Zveza kulturnih društev priredi tri predstave s kinematografom, in sicer bode predstavljala šestdejanski film »Dalmacija in nje otoki«. Slike so krasne, in bo vsak zadovoljen, kdor pride k predstavam. Prva bo danes 5. t. m. ob 5. uri za šolsko mladino, druga ob 8. uri zvečer za odrasle in tretja v nedeljo ob 6. uri zvečer. Vselej drug program. Za pokritje stroškov predstave plača vsaka oseba po 2 Din. Vabimo k obilni udeležbi vse.

ŠKOFJA LOKA. V nedeljo 6. t. m. gostuje na tukajšnjem sokolskem odru entjakobski gledališki oder iz Ljubljane. Igrali bodo dr. Kraigherjevo trodejansko dramo »Školjka«. Upamo, da bo dvorana kakor pri prejšnjih gostovanjih Šentjakobčanov nabito polna, posebno ker bomo videli iste prvikrat igrati dramo. S to dramo so dosegli Šentjakobčani v Ljubljani zelo velik uspeh in nabite dvorane.

V VEVČAH ima plesna družina Sokola v Polju plesne vaje ob nedeljah od 3—6 ure v prostorih tovarniške restavracije. Vabimo k udeležbi. 1613

RADOVLJICA. Sok. gledališče v Radovljici vprizori prihodnjo nedeljo, dne 6. t. m. ob pol 20. izvirno noviteto »Pater Anzelm« v sedmih slikah, — spisal J. Špicar. Naslovno vlogo igra br. F. Klavora, sodeluje pa tudi br. Novak, ki je še vsem v dobrem spominu kot pisar v »Spominski plošči«. Igra se ponovi v nedeljo dne 13. t. m. popoldan. 1621

PRAGERSKO. 1. t. m. nas je zapustil g. Rudolf Ogrinc, načelnik tukajšnje kurilnice, ter je odšel na svoje novo mesto v Palanki v Banatu. Na predvečer smo njegovi prijatelji in znanci iz vseh slojev tukajšnje občine napolnili restavracijske prostore na kolodvoru, da se poslovimo od moža, ki se je vsem priljubil. S prisrčnimi nagovori so se poslovili od njega g. Srečko Huber v imenu SDS, g. Planek v imenu Sokola, g. Kopriva v imenu Olepševalnega društva, zastopnik strojevodij in drugi. Vsi so povdarjali požrtvovalno in koncilijantno sodelovanje g. Ogrinca v javnem življenju. Obžalovati je, da je ljubljanska žel. direkcija premalo znala ceniti njegove sposobnosti. Prepričani smo, da bo g. Ogrinc tudi v svojem novem službenem kraju v vsakem pogledu na mestu, kakor je bil pri nas, in mu želimo še enkrat vse najboljše.

C. Phillips Oppenheim: 16

Milijonar brez denarja

Vrnil se je k vozičku. Ura je bila še zgodnja in trg je bil malone zapuščen. Le tam na vogalu Bowske ceste se je bila zbrala majhna gruča ljudi.

»Kaj pa je?« je vprašal enega izmed tržnih pomagačev.

»Ne vem. Mislim, da je družba lenuharjev s kakega plesa. Ti pobje žro in žlampajo vso noč in kadar ga imajo preveč v laseh, se skavsajo med seboj. Nu, kaj je mini do njihovih neumnosti!«

Bliss se je po ovinku pripeljal z vozom k skrivališču svoje varovanke. Videč ljudi, ki so šli mimo, je počakal in si je med tem zapalil pipo. Nato je tiho zlezel z voza. »Vstanite,« je zamrmral, »zdaj vas nihče ne vidi.«

Mlada ženska je vstala izpod kupa in Bliss jo je ogrnil s plaščem Nato je vzel čepico z glave in jo je dal njej. »Vrzite klobuk proč in vzemite čepico! Prisedite k meni, pa vas zapeljem, kamor hočete, samo da ne bo trajalo delj ko dvajset minut. Več vam ne morem obljubiti. Bog ne daj, da bi zamudil svoje delo!«

Njeni ledeni prsti so ga spet prijeli za roko. »Ne bo trajalo delj. Brž, brž, zaklinjam vas!«

Bliss je zlezel na svoj vozniški sedež in ji je pomogel k sebi. »Kam?« je vprašal.

»Po Strandu!«

Spravil je zaspanega konja v tek, vodeč ga skozi množico kmečkih voz, ki so zdaj prihajali drug za drugim. Kmalu sta zdirjala po Strandu nizdoli.

Ona je pomirjeno vzdihnila. »Kar naravnost,« je dejala ter pokazala z roko proti Pall Mall in nato proti St. Jamesovi ulici. Prevozila sta Piccadilly ter zavila na Berkeley - Square. Na vogalu Grosvenorskega trga mu je velela, naj ustavi.

»Dajte mi, da sestopim tamle pri cestni svetiljki!« Pokazala je ni hišo, ki je bila živo razsvetljena. »In brž mi povejte svoje ime!«

»Bliss,« je odgovoril, »Ernest Bliss.«

»In vaš naslov?«

Obotavljal se je. »Poplar, Crumnova cesta,« je rekel naposled.

Pokimala je — in zdajci ga je prijela za roke. »Ostanite zdravi! In hvala vam! O, hvala tisočkrat!«

Rožnat svit je pokrival nebo za katedralo Sv. Pavla, ko je vozil Bliss spet navkreber po coventgardenskem griču. Kraj, kjer je preje stal njegov voziček, je bil že oddan in le trudoma se je preril dalje. Nazadnje se mu je vendar posrečilo, da je oddal svojo naročilnico in dobil za to sadje in zelenjavo.

»Kje pa je stari Mott?« ga je vprašal trgovec. »Preklemanski dedec! Zmirom ga nekaj vleče na potep. Kar čudim se, da mu žena ne brani. Kako dolgo ste pa že tam?«

»Ne dolgo. Danes sem prvič tu.«

»Škoda, da niste prišli pol ure preje. Okoli stojnic so se igrali skrivanice. Nekdo je ondukajle na plesu nekaj napravil, pa je odnesel pete.«

»Kaj je neki bilo?«

»Prav ničesar ne vem. Nekoga so spravili v bolnico, videl sem, ko so ga peljali v rešilnem vozu tod mimo. Povejte gospe Mottovi, mladi mož, da bi mi bilo ljubo, če bi dobil v četrtek kaj denarja. Plačila imam, veste!« To rekši, je stisnil Blissu šiling v roko in je oddrsal po svojem opravku.

Bliss se je vrnil v Poplar. Ko je stopil v izbo, je gospa Mottova že sedela za mizo. Oblečena je bila v nočno haljo od rožnatega porhanta in lasje so ji bili naviti na papirčke. »Sedite, da skupaj pozajtrkujeva,« je rekla prisrčno. »Upam, da niso bili na trgu z vami preveč surovi?«

»Narobe,« je odgovoril Bliss, strmeč nad njeno pričesko. »Trgovec vas pozdravlja in vam sporoča, da bi rad dobil v četrtek denar; šiling mi je podaril!«

»Zastran šilinga mi ne bi bilo treba povedati. In kar se tiče denarja, ga bo že dobil, to ve sam! Zdaj lahko začnete jesti, jaz pa skočim med tem za trenutek na vrh.«

V svoje začudenje je jedel Bliss s prav dobrim tekom. Gospa Mottova se je kmalu vrnila k njemu. Papirčki so bili izginili in nasvedrani lasje so ji zdaj krasili čelo. Nekam v zadregi je sedla za mizo. »Drugače se ne počešem tako zgodaj — a vi, se mi vidi, ste v teh stvareh sila natančni. Morda bi vzeli še košček slanine? Z razkladanjem bova imela veliko truda. Nadejam se, da vam niso podtaknili slabih stvari?«

»Mislim, da ne. Zelo sem pazil.«

»Sami sleparji so tam. Človek mora imeti oči neprestano odprte. Da, da. Ženska, ki ima čedno trgovinico kakor jaz, ne more prebiti brez vrlega mladeniča, ki gleda na to, da je ne varajo od zore do mraka.«

Bliss je videl, kako mu je pobliskavala z drznimi, zapeljivimi pogledi. Prestrašen je postavil skodelico na mizo.

»Ne, vi ste pa res boječi!« se je nasmehnila in porinila svoj stol bliže k njemu. »A kje ste pustili plašč in klobuk? Vsi zmrzli ste se vrnili.«

»Na trgu sem izgubil oboje. Odložil sem za trenutek, in ko sem se spet ozrl v tisto stran, ni bilo ne tega ne onega.«

»Vas je res greh spuščati med to tatinsko sodrgo!« je vzkliknila gospa Mottova napol očitajoče, napol nežno. »Dečko, kakršen ste vi, potrebuje nekoga, ki bi pazil nanj!«

Zvonec v prodajalni je zapel in gospa Mottova je godrnjaje vstala. »To je tudi nekaj, česar ne morem trpeti: kupci, ki prihajajo po zelenjavo, preden je človek pozajtrkal. Ne dajte se motiti, takoj bom spet pri vas!«

Bliss je brž popil svojo kavo in se je ukradel skozi zadnja vrata. Toda branjevkin rezki glas ga je poklical nazaj. »Evo gospoda, ki je prinesel vaš plašč. Rad bi govoril z vami.«

Bliss je minil gospo Mottovo, ki se je vračala k zajtrku. »Česa je ta iskal v Covent Gardenu, mi ne gre v glavo,« je dejala. »Pravi frakar je videti.«

Ko je stopil Bliss v prodajalno, je stal tam sredi nereda mlad mož, čigar vnanjost se je docela ujemala z opisom gospe Mottove. Držal je Blissov plašč na roki. Zunaj je čakal avtomobil. »Ali ste vi Bliss?« je vprašal. »Ta plašč je menda vaš.«

Bliss je pokimal »Nadejam se, da je dama srečno prišla domov?« je rekel tiho.

Mladi mož je segel v žep svojega telovnika in je potegnil iz njega pisemski omot. »Želiva in prosiva vas, da pozabite, kar se je zgodilo. Gospodična vam je zelo hvaležna in vam pošlje to malenkost.«

Bliss je vrgel plašč na kup čebule in je vtaknil roke v žepe. Glas mladega moža je bil prijazen, toda govoril je, kakor govori človek iz višjih slojev s tržnim hlapcem. »Hvala lepa,« je odvrnil Bliss, »denarja ne potrebujem.«

Gospodski dečko je v prvem trenutku kar obnemel. »Dragi moj,« je dejal nato, »morali ste pustiti svoje delo v nemar in gospodična bi vas za to iz srca radi odškodovala. Morda ne veste, da odklanjate petdeset funtov.«

Bliss, ki je še nedavno podaril prav toliko nekemu natakarju, je ostal pri tem, da ne vzame. »To ni bila usluga, ki bi zanjo lahko zahteval ali sprejel plačilo. A drago bi mi bilo slišati, da je stvar —«

KDOR SE ZANIMA ZA LJUBLJANSKO OKOLICO
NAJ BERE *ANTON MELIK*
KOLONIZACIJA LJUBLJANSKEGA BARJA
ZDALA KNJIGARNA TISKOVNE ZADRUGE V LJUBLJANI

Skoro docela nov, mali
Peugeot-avto
4 sedežni 5/12 HP model 1927 se **ugodno proda**. Interesenti naj se javijo od PEUGEOT na oglasni oddelek „Jutra".

Mnogi morda niti ne mislijo na to, da jim
pomankanje spanja
povzroča kafein, ki se nahaja v navadni kavi ter škodljivo pljiva **na srce živce in led ce** in je posebno škodljiv mladini.

Po znanstvenih zdravniških poskusih je ugotovljeno, da
kava HAG ne škodu zdravju
ker je kava Hag prava pravcata kava v zrnu z istim vonjem, duhom in okusom kot najfinejša navadna kava ali v nji ni kofeina

Kava HAG se dobiva v vseh boljših trgovinah. Glavna zaloga v Zagrebu, Boškovičeva 9.

Sukno – Doubl
Kamgarn
za moške obleke – Velika izbira – Ugodne cene
R. Miklauc
„PRI ŠKOFU"
Ljubljana, Lingarjeva ul.

„SPECTRUM" d. d.
Inž. Kopista, Dubsky in Krstić, tvornica ogledal in brušenega stekla.
Ljubljana VII. Medvedova ul. 38, tel. 343
Zagreb, Beograd. Osjek. Središnjica: Zagreb
Zrcalno steklo, portalno steklo, mašinsko steklo 5—6 mm. ogledala, brušena vseh velikostih in oblikah. kakor tudi brušene prozorne šipe. izbočene plošče. vsteklevanje v med. Fina. navadna ogledala 82

SALAME
prvovrstno novo robo ... dobite povsod
Prva hrvatska tvornica salam, suhega mesa in masti
M. Gavrilovića sinovi
d. d. Petrinja
Glavno zastopstvo za Slovenijo:
Franc Palme, Ljubljana, Celje — Maribor

Tkanine za pohištvo:
brokat, damask, pliš, gradl za žimnice in rolete, afrika strune, vzmeti, žeblji in vse tapetniške potrebščine dobite najceneje pri
I. Omerzo in drug
Zagreb, Petrinjska ul. 3. na dvorišču
Na debelo Na drobno.

Otvoritev nove mesnice
Slavnemu občinstvu naznanjam, da sem otvoril dne 6. novembra t. l. novo mesnico v Spodnji Šiški,
KNEZOVA ULICA
(nasproti nove cerkve).
Zagotavljam svoje odjemalce, da jih bom postregel vedno s svežim mesom vsake vrste, in sicer: goveje meso I. vrste Din 17, II. vrste 15 Din, svinjsko meso 20—24 Din, telečje 17—20 Din.
Za obilen obisk se priporoča
MATEVŽ KRUŠIĆ, mesar in posestnik v Zeleni jami.

Korespondentko
popolnoma samostojna z večletno prakso
išče primerne službe.
Obvlada perfektno slovenščino, nemščino in francoščino ter deloma srbohrvaščino in angleščino. Je izurjena strojepiska in stenografka ter izvežbana tudi v knjigovodstvu. Ponudbe na oglasni oddelek „Jutra" pod „Korespondentka" 16.

Skrivnost dolgega življenja
obstoji v zdravem načinu življenja in očuvanju odpornosti
Kdor pri vsak m zajtrku in južini dene v svojo skodelico mleka ali kave 2 do 3 žličice OVOMALTINE, ta mnogo doprinese za očuvanje svojega zdravja, svoje življenjske sile in delovne sposobnost, ker OVOMALTINE kakor prirodna okrepčilna hrana povečava moč in odpornost organizma, dovede mu mnogo hranilnih sestavin, in da želodca in črevesja ne obtežuju OVOMALTINE vsebuje vse prirodne hranilne sestavine, sladkor, svežega mleka svežih jajec in najboljšega holandskega kakava in vitamine, ki so potrebni za telesno razvijanje ter čuvanja telesa
OVOMALTINE
hrani in jači telo in živce!
Dobite jo v vseh lekarnah, drogerijah in boljših delikatesah za ceno od 100 gr Din 18.50, 250 gr Din 36.25 in 500 gr Din 63.25. Zahtevajte vzorce pozivajoči se na ta list.
Dr. A. WANDER d. d. Zagreb

Mlinarske zastopnike
dobro vpeljane v mlevskih izdelkih, sprejmemo. Za skladišča in zaloge potrebno nekaj kapitala. Obsežna pojasnila na: Interreklam A. G., Zagreb, Moravska ul. 28 pod »Mlinarski zastopniki P-687«. 11.621-a

Mladeniško izgledanje lica!

Tisoči in tisoči prelestnih in interesantnih dam vpotrebljava samo odlične kreme od dr Dorraine & Cie., Paris. — Creme Rose Centifolia, prvorazredna suha dnevna krema, edina, ki daje licu ono ljubko, sveže in zamamljivo izgledanje, poleg tega čuva in čisti lice vseh dnevnih nezgod 50 Din — Creme de France, neprecenljiva za mastna in znojna lica, ker ne samo da odstranjuje odvečno mast, nego lice dobi za vselej zdrave in lepo izgledanje. 55 Din. Gold Cream original, mastna nočna krema s radioaktivnim dejstvom, hrani, jači in neguje kožo lica. Odstranjuje dovršeno vse nečistoče, ogrce in nagubano kožo. Daje sveže in mladeniško izgledanje v kasno starost 50 Din. — Creme »Isis« daje licu porcelansko alabastrsko polt, garantirano neškodljivo 55 Din. — Vinaigre Ambre, odlični francoski toaletni kis za jačenje in osveževanje kože lica. Nenadomestljivi pridatek vodi za umivanje 30 Din. — »Centifolia«, kozmetični zavod, Zagreb, Ilica 37. Zahtevajte brezplačne ilustrovane prospekte! 54-a/I

Dol
obvezo in odprite vendar enkrat oči ter ne kupujte v trgovinah, kjer Vam nudijo slabo robo za drag denar, ampak kupite še danes dopisnico za 50 para in pišite takoj po ilustrovani cenik z več tisoč slikami na veletrgovino R. STERMECKI, CELJE št. 20., v katerem najdete po čudovito nizkih cenah obleko, čevlje, klobuke, srajce, ure, harmonike, gramofone, britve, toaletne, modne, jeklene in galanterijske predmete. Naročila čez 500 Din poštnine prosta. Kar ne ugaja se zamenja ali vrne denar. 86

100.000 glasbil

smo prodali lani, kar priča o zaupanju do naših izdelkov in o njih izvrstni kvaliteti
Gramofoni od 345 Din, violine od 95 Din dalje mandoline od 136 Din, citre od 192 Din, ročne harmonike od 85 Din dalje. Kitare, tamburice lesena in pločevinasta pihala itd., po izredno nizkih cenah direktno s tovarniškega skladišča.
8 dni na ogled
Vsako glasbilo lahko vrnete, če ne ugaja! Velik katalog zastonj!
Zahtevajte ga takoj od tovarn. skladišča
MEINEL & HEROLD
tovarna glasbil gramatonov in harmonik
MARIBOR št. 101

Jaz Ana Čilag

s svojimi 185 cm dolgimi divnimi lasmi, sem iste dobila po uporabi pomade, ki sem jo sama iznašla. Ista je priznana kot edino sredstvo proti izpadanju las, za pomaganje razvitka gostih las in za jačenje las.
Pomaga razvitku gostih las pri moških, ženskah in deci ter povzroči že po kratki uporabi naravni sijaj in čuva lase od prezgodnje osivelosti do visoke starosti. Čilag-pomada odstranjuje prhljaj v 48 urah. Nobeno sredstvo ne vsebuje toliko hranilne materije za lase kakor Čilag-pomada, ki je po vsej pravici zadobila svetovni sloves, kajti gospodje in gospe že po uporabi prve steklenice dosežejo najboljši uspeh, ker izpadanje las prestane že po nekaj dneh popolnoma in nova rast se že prikazuje. Ta uspeh dokazuje moj 50letni jubilej in milijoni zahvalnih pisem, ki sem jih dobila iz vsega sveta.
Cene velikemu lončku Čilag-pomade Din 60.—, dvojnemu Din 90.—.
K vsakemu lončku je potrebno: 1 steklenica Special-Shampoo (za 20-kratno umivanje glave) Din 25.—. Poštnina posebna. Pošilja se po povzetju ali če se denar naprej pošlje iz tovarne za SHS: 45-II
Laboratorij „AURORA"
Sremska Kamenica br. 16

Odeje in rjuhe
flanelaste, volnene za postelje, klotaste prešite ter navadne kretonaste in **koce** nudi poceni
J. GROBELNIK
Ljubljana.

Trgovci zahtevajte engros cene.

„JUNIPER"
zeleno francosko žganje z brinjevim ekstraktom je najboljše sredstvo proti revmatizmu, glavobolu, zobobolu, trganju, želodčnim boleznim itd. Dobi se v vsaki apoteki, drogeriji in trgovini.
Glavna zaloga: **Vitomir Dolinšek**
AGENTURA »JUNIPER«
Celje, Gosposka ulica št. 25

Revmatizem
Izjava zahvalnosti.
Gosp. dr. I. Rahlejevu, Beograd, Kosovska 43
Spoštovani gospod!
Podpisani zahvaljujem se Vam najtoplejе za izlečenje od reumatizma, ki je trajal nad 9 let, ter mi nobeno sredstvo pomagalo do izlečenja. Vi ste me z Vašim lekom RADIO BALSAMIKA v kratkem roku izlečili, ter sem vsega uporabil 3 steklenice in sedaj sem popolnoma ozdravil, a preje mi niti kopeli ni pomagala. Zato se Vam še enkrat najtopleje blagodarim in Vaše zdravilo vsakomur priporočam kot siguren.
Z odličnim spoštovanjem
Ljuba J. Rancić, trgovac
sam pisao i potpisao svojeručno.
Selevac (srez jasenički).
Zdravilo lahko dobite v vseh lekarnah in drogerijah.
Lek Radio Balsamaca izdeluje, prodaja in razpošilja po povzetju Laboratorij Radio Balsamica dra. I. Rahlejeva. Beograd. Kosovska 43

Prvovrstno delo, nizke cene, to je naša reklama!
Anton Janežič
knjigoveznica, črtalnica, industrija trgovskih knjig in šolskih zvezkov
Ljubljana, Florjanska ul. 14.

Kostanjev les in hmeljevke
kupuje stalno
ERNEST MARINC, CELJE
Zrinjskega ulica štev. 4.

P. n. občinstvu ter turistom in smučarjem naznanjam da sem
otvorila
v Kranjski gori kavarno „Pisank"
ob poti na Vršič.
Izvrsta vina, kakor tudi razni likerji vedno v zalogi
Priporoča se
Metka Šejnost-Dobovišek
kavarnarica
Kranjska gora

Naročila in vse dopise, tičoče se malih oglasov, je pošiljati na: Oglasni oddelek JUTRA, Ljubljana, Prešernova ul. 4. Čekovni račun poštne hranilnice Ljubljana, št. 11842.

Telefon številka 2492

Mali oglasi

Mali oglasi, ki služijo v posredovalne in socijalne namene občinstva: vsaka beseda 50 par. Najmanjši znesek Din 5'–. Pristojbina za šifro Din 3'–. Ženitve, dopisovanja in oglasi trgovskega ali reklamnega značaja: vsaka beseda Din 1'–. Najmanjši znesek Din 10'–. Pristojbina za šifro Din 5'–. Vse pristojbine je vposlati obenem z naročilom, sicer se oglasi ne priobčijo.

Sprejemanje malih oglasov za prihodnjo številko JUTRA se zaključi dan pred izidom lista ob 17 uri. Pozneje sprejeti oglasi bodo priobčeni v naslednji številki lista.

Telefon številka 2492

Kam pa kam?

Posetnikom Poljanske doline
priporočam restavracijo «Pod klančkom» v Gorenji vasi nad Škofjo Loko. 197

Gostilna pri Toncu prej Goljar, Dravlje
priporoča dobro novo in staro kapljico in dobro kuhinjo z domačimi krvavimi klobasami. 34571

Avtomiklavž!
Sprejemamo naročila za poset sv. Miklavža z njegovim številnim spremstvom na dom. Naročila pod šifro «Avtomiklavž» na oglasni oddelek «Jutra». 34400

Motorna vozila

Motorno kolo
znamke A. J. S., B. S. A. ali Ariel, rabljen, a v dobrem stanju, kupim. Ponudbe z navedbo k. s. in cene na oglasni oddelek «Jutra» pod «Motor kolo». 34392

Prodam:
1 Austro Daimler, 35 HP, 6 sedežni, električna luč, z novimi gumi, Din 35.000. — 1 Austro Fiat 20/24 HP, 6 sedežni, električna luč, v dobrem stanju, 20.000 Din. 1 Ford limusina 5 sedežni, v dobrem stanju, 25.000 Din, 1 Ford omnibus, 15 sedežni, skoraj nov, 35.000 Din. Naslov v upravi «Jutra», Maribor. 34511

Prikolico
za «Indian Scout», malo rabljeno, kupim. 34490

Fiat 501
štirisedežen, malo rabljen, prodam. Interesenti naj se pismeno javijo pod šifro «Stedljiv» na oglasni oddelek «Jutra». 34562

Avtomobile
Fiat 501, vožen dosedaj ca 20.000 km; Puch T. 12, dosedaj vožen ca. 40.000 km in Salmson 2. S. dvosedežni vožen 60.000 km, vsi vozovi se nahajajo v najboljšem stanju, ter jih le radi opusta obrata takoj ugodno prodam. Cenjene ponudbe na podružnico «Jutra» v Mariboru pod «Fiat, Puch, Salmson». 34643

Obrt

Elektro instalacije
izvršuje Alojzij Arhar, Sp. Šiška, Celovška cesta 80. Solidno delo, cene zmerne. 33846

Snežne čevlje
in galoše sprejema v popravilo tvrdka S. Trebar, Sv. Petra cesta štev. 6. 33989

Slike za legitimacije
izdeluje najhitreje fotograf Hugon Hibler v Ljubljani, Valvazorjev trg. 196

ŠTAMPILJE
pečate
etikete, graverstvo
SITAR & SVETEK
LJUBLJANA
Sv. Petra cesta 15

Vulkaniziram
vse vrste avtogume ter
galoše in snežne gumijeve čevlje
Popravljam kolesa in motorje. P. Škafar, Ljubljana, Rimska cesta 11. 12

Popravila:
Specijalni mehan. pisarniških strojev
Ivan Legat, Maribor
Vetrinjska ulica 30.
Telef. int. 434. 233a

Pozor 90
! ženini in neveste !
Žimnice
(matrace), posteljne mreže, železne postelje (zložljive), otomane, divane in tapetniške izdelke nudi najceneje
Rudolf Radovan
tapetnik
Krekov trg štev. 7

Električno brušenje britvic in rezil

Besednik in drug
Ljubljana
Prešernova ul. 5.

Snežne čevlje
in galoše popravlja Avgust Škof, Borštnikov trg št. 1. 34330

Odeje
vata, volna, izdelovanje in popravila. Rožna ulica 19. 34585

Fr. Šmajdek
ključavničarstvo — Jesenice se priporoča za naročila vseh ključavničarskih del. Izdelujem po najnižji ceni razne železne ograje, železna okna, vrata, štedilnike za vzidavo in pločevinaste, končno tudi peči in štedilnike na žaganje.

Vsakovrstne košare
n. pr. za balone itd., iz surovega, gojenega protja, izdeluje po najnižji ceni Pletarska zadruga v Noranjih goricah, pošta Brezovica pri Ljubljani. 34526

Predno si nabavite pisalni stroj si oglejte stroj
„Triumph“
model 10
Glavno zastopstvo za Slovenijo
Ludvik Žitnik
Ljubljana, Kolodvorska ulica 26, dvorišče.

Brivski in frizerski salon
za dame in gospode odprt vsako nedeljo
Trajno kodranje cele glave v damskem salonu po **izjemni ceni 100 Din.** Karol Dinter, Ljubljana — pri cerkvi Sv. Petra. 34630

Službo dobi

Služinčad
kuharice, sobarice, natakarice, hišne itd. dobe najlažje službo v Beogradu, ako se zglase v biron Ekonomija, Beograd, Visana 11. 32817

Trg. pomočnico
za mešano blago, samostojno in zanesljivo sprejmem pod ugodnimi pogoji. Ponudbe na oglas. oddelek «Jutra» pod «Stalno 72». 34372

Mladeniča
15—17 let starega, nadarjenega, sprejmemo kot začetnika v elektrotehnično skladišče. Sinovi železničarjev imajo prednost. — Bergodac & Comp., Kolodvorska 3. 34361

Trg. vajenca
s primerno šolsko izobrazbo, pridnega, poštenega in močnega (učenci meščanskih šol imajo prednost) sprejme takoj v trgovino mešanega blaga J. Grile, Oplotnica, pošta Konjice. 34453

2 čevljarska pomočnika
sprejme takoj s hrano in stanovanjem v hiši Ambrož — Zagradec pri Stični. 34452

Knjigovodjo
verziranega v lesni trgovini, mizarstvu in parni žagi, z večletno prakso, zmožnega voditi podjetje samostojno, sprejmem. — Zmožen mora biti slovenščine, nemščine in italijanščine. Stanovanje prosto. Nastop januarja. Ponudbe na oglasni oddelek «Jutra» pod «Lesna industrija». 34404

Trgov pomočnika
manufakturista, dobrega prodajalca, sprejme v trgovino Ivan Savnik, Kranj. 34514

Pisar. praktikantinjo
iščemo. Z znanjem nemščine in srbohrvaščine prednost. Ponudbe na oglasni oddelek «Jutra» pod šifro «Dober nastop». 34574

Viničar
samostojen, oženjen, po možnosti brez otrok, s spričevali vinogradarske šole in prakse v vinogradarstvu, za malo posestvo v Zagrebu, se išče. Plača dobra, lepo stanovanje, kos zemlje, drva za kurjavo in drugo. Nastop 1. decembra letos. Ponudbe naj se pošljejo na naslov: Josip Guštin, Zagreb, Trg I. br. 18. 34455

Zidarski mojster
kateri bi zidal na obroke pod ugodnimi pogoji, se išče. Ponudbe na ogl. odd. «Jutra» do 11. t. m. pod šifro [illegible]

Kroj. pomočnika
sprejmem za veliko delo — Vižmarje 93. 34580

2 vajenca
sprejme za kleparsko obrt proti plačilu Srebotnjak-Golob, Ljubljana, Puharjeva ulica 3. 34530

Krojaško pomočnico
takoj sprejme M. Kruselj, Kodeljevo (pri Mladinskem domu). 34530

Kuharico
samostojno, ki opravlja vsa hišna dela in zna tudi šivati, sprejme proti dobri plači dvočlanska družina na deželi. Ponudbe na ogl. oddelek «Jutra» pod šifro «Delazmožna». 34525

Vzgojiteljico
sprejmem k 2 otrokoma za čez dan. Gospodične z znanjem tujega jezika, zlasti italijanščine imajo prednost. Ponudbe na oglas. oddelek «Jutra» pod «Vzgojiteljica 66». 34566

Natakarico
na račun, z nekaj kavcije, agilno in pošteno, sprejmem do 1. januarja 1928. — Istotako sprejmem tudi
trgovsko vajenko
s primerno šolsko izobrazbo, od poštene hiše. Ponudbe na naslov: J. M. Šalamon, trg. z meš. blagom, gostilna, Zbelovo pri Poljčanah. 34624

Mesarja
ki bi imel par tisoč Din kavcije, sprejmem. Ponudbe pod «Družabnik» na ogl. oddelek «Jutra». 34594

Gospodinjo
delazmožno, za majhno posestvo na deželi, ne pod 30 let staro sprejme samostojen gospod. Vdove s pokojnino imajo prednost. — Ponudbe na naslov: Hubat, pri gospe Mlakar, Pekl — Poljčane. 34651

Šiviljo
sprejmem za moška dela na Celovški cesti 41. 34658

Potnike akviziterje
dobro izvežbane, za Slovenijo sprejmemo proti visoki proviziji ali fiksni plači. Kavcije zmožni imajo prednost. Ponudbe na oglasni oddelek «Jutra» pod šifro «Pibe». 34622

Zaslužek

Zastopnike
strokovnjake v špecerijski stroki, dobro uvedene v Ljubljani in okolici, sprejme tvornica «Gajret», Zemun, Pašićev trg 5. 34109

Potniku
ki obiskuje galanterijske trgovine v Celju, Mariboru in okolici, dam zastopstvo še za 2 druga predmeta. Takojšnje točne ponudbe pod «Lahek zaslužek» na oglasni oddelek «Jutra». 34467

Postrežnico
pridno in pošteno, ki zna tudi lepo prati, sprejmem na Dunajski cesti štev. 65. 34575

Brinjevec
v večji množini bi prvovrstno žgal proti plačilu. Ponudbe na oglas. oddelek «Jutra» pod «Binjevec». 34245

Potnik
potujoč po celi Jugoslaviji, nujno rabi par dobrih predmetov. Naslov pod «resni zaslužek» na ogl. odd. «Jutra» do 15. t. m. 34465

Postrežnica
zanesljiva in snažna, želi zaposlenja. Pnudbe na ogl. oddelek «Jutra» pod šifro «Delavna». 34522

Potnike
zanesljive in poštene zastopnike in agente sprejme proti dobri proviziji tvornica pijač. Ponudbe pod šifro «Zanesljiv 26» na oglasni oddelek «Jutra». 34551

Zastopnike
dobro verzirane, sprejmem za dobro vpeljan predmet kakor: državne vrednostne papirje, švicarske ure, manufakturne predmete itd. proti fiksni plači in proviziji. Zumbulović, Ljubljana, Aleksandrova 12. 34561

Strojepisko
sprejmem za honorarno delo. — Ponudbe z navedbo prakse, znanja jezikov in s sliko na oglasni oddelek «Jutra» pod «Dopis 8110». 34631

J. Stjepušin, Zagreb
Jurjevska ul. 57
priporoča najboljše tamburice strune partiture, šole in ostale potrebščine za vse glasbila. Odlikovan na pariški izložbi!

Ceniki franko.

Pouk

Učiteljica
mlajša, vpokojena, muzikalno naobražena, bi se naselila kot učiteljica klavirja na deželi, ali pa v majhnem mestu, če bi se oglasilo vsaj 10 učencev, ozir. učenk. Pismene ponudbe na oglasni oddelek «Jutra» pod značko «Dober pouk 10». 34444

Akademik
dober inštrktor, daje inštrukcije srednješolcem proti hrani, ozir. nizkemu honorarju. Ponudbe na oglas. oddelek «Jutra» pod šifro «Uspeh 337». 34337

Nemški pouk
in pripomoč v šolskem pouku v nemščini po nizki ceni. Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 34550

Matematiko
in francoščino poučuje akademik. Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 34584

Angleščino
francoščino, italijanščino, nemščino in klavir poučuje dipl. učiteljica v Kolodvorski ulici štev. 11, pritličje. 34637

Službe išče

Absolvent
dvorazredne trg. šole, z dveletno prakso v mešani trgovini, vešč tudi pisarniških del, želi službe — Cenjene ponudbe na oglas. oddelek «Jutra» pod šifro «Absolvent 35». 33836

Uradnica
s triletno odvetniško in notarsko prakso, perfektna strojepiska in stenografka, išče sličnega nameščenja. — Ponudbe na oglas. oddelek «Jutra» pod «Verzirana». 33968

Šofer
25 let star, trezen in zanesljiv, želi stalne službe. Plača eksistenčni minimum Ponudbe na oglasni oddelek «Jutra» pod «Šofer Rus». 34441

Gospodična
izprašana vrtnarica, želi službo vzgojiteljice pri boljši rodbini v Ljubljani ali izven. V Ljubljani gre tudi samo za popoldanske ure. Plača po dogovoru. — Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 34505

Lovec - gozdar
in za vsa poljska dela zmožen sameo želi primerne službe. Pogoji po dogovoru, nastopi takoj. Naslov na oglasni oddelek «Jutra» pod «Zanesljiv lovec». 34498

Bivši orožnik
star 25 let, želi službo skladiščnika, trg. ali bančnega sluge, inkasanta ali kaj sličnega, za takoj, oz. kasneje. Dopise na oglas. oddelek «Jutra» pod šifro «Bivši orožnik». 34454

Trg. poslovodja
želi premeniti službo — najraje na deželo. Ponudbe je poslati na oglasni oddelek «Jutra» pod «Zanesljiv 36». 34327

Šofer mehanikar
z večletno prakso in dobrimi spričevali, samski, želi stalne službe. Cenjene ponudbe na podružnico Jutra v Mariboru pod «Mehanik». 34343

Trg. nastavljenec
s kavcijo 10.000 Din, želi službo prodajalca ali skladiščnika. Ponudbe na ogl. oddelek «Jutra» pod šifro «Kavcija 79». 34579

Trg. pomočnik
priden in pošten, išče službo. Položi 20.000 Din kavcije. Cenjene ponudbe na oglasni oddelek «Jutra» pod «Takoj 569». 34569

Absolventinja
trgovskega tečaja želi službe v trgovini ali pisarni, po možnosti s hrano in stanovanjem v hiši, takoj ali pozneje. Cenjene ponudbe na M. Slovan, Slovenjgradec. 34506

Hlapec
z dobro prakso, zmožen vseh poljskih del, kakor tudi pri strojih, želi službe. Gre najraje h konjem. Ponudbe na upravo «Jutra», Maribor, pod «Hlapec». 34507

Poštena mladenka
izučena šivilja, vajena spioinega šivanja ter pri delu natančna, vajena tudi drugih del, želi primerne službe. Ponudbe na upravo «Jutra», Maribor, pod «Marljiva 1124». 34510

Trgovski pomočnik
mlad, želi vstopiti v večjo mešano trgovino v mestu. Naslov pove ogl. odd. «Jutra». 34552

40-letna dekla
želi premeniti mesto ali gre kot gospodinja k samostojnemu gospodu. Ponudbe pod «M. D. 1.» na upravo «Jutra» v Mariboru. 34402

Upokojen železničar
vsakovrsten strokovnjak, želi primerno službo. Ponudbe na upravo «Jutra» Maribor pod šifro «Železničar». 34425

Dekle,
zmožno slovenskega in nemškega jezika, izučeno v šivanju in strojnem vezenju, želi službo sobaririce ali kaj sličnega. Naslov v ogl. odd. «Jutra». 34492

Žagar
trezen in zanesljiv, dobro izvežban v trdem in mehkem lesu, išče službe. 34496

Strojnik
vešč vseh popravil in elektrike, želi zaposlenja v Ljubljani za takoj. Naslov v oglasnem oddelku Jutra. 34436

Trg. pomočnik
želi premeniti službo s 1. decembrom v trg. mešan. blaga ali kaj sličnega. — Gre tudi za 2—3 mesece. Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 34541

Katero elektrotehn. podjetje
v Ljubljani vzame za 20 Din dnevno fanta, že nekoliko veščega, radi obiskovanja tečaja. Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 34535

Korespondentinja
slov., srbohrv. in nemška, verzirana v knjigovodstvu, hitra strojepiska, želi primernega nameščenja. Ponudbe na oglasni oddelek «Jutra» pod «Perfektna». 34517

Likarica
izurjena in poštena, želi službe. Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 34598

Trg. učenka
špecerijske stroke, ki se je že učila 1½ leta, želi priliko za nadaljevanje učne dobe. — Dopise na oglasni oddelek «Jutra» pod šifro «Pridna in poštena 17». 34589

Trg. učenka
poštena, želi premeniti učno mesto. Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 34587

Izurjena pletilja
išče službo. Naslov v ogl. oddelku «Jutra». 34654

Ekonom
dobro verziran v vseh panogah kmetijstva, tudi v hmeljarstvu, neoženjen, želi premeniti službo takoj ali z novim letom. Ponudbe na podružnico «Jutra» v Mariboru pod šifro «Ekonom». 34654

Boljša gospodična
želi v kakem hotelu, restavraciji ali kavarni službo natakarice začetnice. — Gre tudi en mesec brezplačno. Nastopi s 1. decembrom ali po dogovoru. Ponudbe prosi na oglasni oddelek «Jutra» pod šifro «Zanesljiva moč 69». 34595

Inkasant
s 400.000 Din kavcije, išče službo. Ponudbe na oglasni oddelek «Jutra» pod šifro «Nelson». 34642

Administr. uradnik
gradbene stroke, tehnično uporabljiv, naobražen, išče službo, tudi v Srbiji. Ponudbe pod «Agilen 26» na podružnico «Jutra» v Mariboru. 34647

Sedlar
z večletnimi spričevali, želi službe v kaki tovarni ali lesni industriji kot jermenar, tapetnik ali ličar. Gre tudi za vratarja ali hišnika v hotel ali kopališče, kjer bi med službo opravljal razna tapetniška dela. Tudi žena lahko prevzame mesto hišne. Fr. Florjančič, Zidani most. 34538

Prodam

Kino - aparat
z vso opremo in 1 agregat s 65 volti in 35 amp. zelo ugodno prodam. Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 33778

Stoj!
ala za dežnike, posode za premog, pečni podstavki, kaminsko orodje. Železnina Fr. Stupica, Ljubljana, Gosposvetska 1. 33455

Delilni stroj
za testo, v dobrem stanju takoj naprodaj za 2500 Din v Trbovljah, Retje št. 1. 34018

Zbirko znamk
manjšo (ca 1000—2000) kupim. Naslov pove oglasni oddelek «Jutra». 34179

Vinske sode
hrastove, v najboljšem stanju, od 200—3300 litrov, poceni poda Miro Peterlin, gostilničar v Kranju. 34060

Radioaparat
štiricevni «Hartley», s pritiklinami, popolnoma nov, zelo poceni proda Hešik v Sp. Šiški. 34464

Male **budilke** v lesu
F. Čuden LJUBLJANA Prešernova 1.

Več spalnic
orehovih — pol poliranih, proda po ugodni ceni in sprejema naročila Avgust Černe, Zg. Šiška štev. 122. 33932

Pisalni stroj
Adler štev. 15, nov in le malo rabljen, po ugodni ceni naprodaj. — Ponudbe na oglasni oddelek «Jutra» pod značko «Adler št. 15». 34391

Voz
(tajselj do 2000 kg), enovprežno kočijo in par konjske prsne opreme prodam, event. zamenjam za voz na peresih (zapravljivec). Trgovina na Starem trgu št. 32. 34472

Sveže in najboljše norveško
ribje olje
in najfinejša emulzija iz ribjega olja vedno na zalogi v lekarni Trnkóczy, Mestni trg 4. 34481

Hercegovačko roblje
z lepim okvirjem prodam za 400 Din. Več v Kranju št. 68 Kokriško, predmestje. 34493

Pletilni stroj
8/36 proda Špunt, Slomškova ulica 27 — dvorišče. 34341

Vrhniško opeko
trboveljski premog in bukova drva nudi najceneje Lovro Krže, Trnovski pristan 12 Postrežba točna! 61

Drva
hrastova, parketne odpadke od žage ter mehka drva po nizki ceni dostavlja na dom parna žaga V. Scagnetti — Ljubljana, za gorenjskim kolodvorom. 86

Premog, drva, koks
in oglje nudi družba «Ilirija», Dunajska cesta 46 (poleg Iv. Zakotnika). Telefon 2820. 208

Perje
gosje, račje, kokošje in purje proda vsako množino in po najnižji ceni tvrdka E. Vajda, Čakovec, Medjimurje. Telefon 59 60, 3. 34105

Stroje
Sickenmaschine, Rundmaschine, napravo za poniklanje, delovne mize in brus prodam. Dopise pod «Poceni 12» na oglasni oddelek «Jutra». 34280

Plišasto preprogo
2½ m dolgo in 1.50 široko, dobro ohranjeno, ugodno prodam. Istotam predsobna stena z ogledalom in majhen železen štedilnik naprodaj. Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 34400/a

Starinsko uro
krasno, repetirko na alabastrovih stebrih, dobroidočo, prodam. Naslov v ogl. odd. «Jutra». 34429

Perzijska preproga
2×1.20, naprodaj. Natančneje iz prijaznosti pri g. Vovku, Dunajska cesta 36. 34448

Damski kožuh
120 cm dolg, rujav, s sivim ovratnikom, popolnoma nov, za Din 2800 naprodaj. Ponudbe pod «Kožuh» na ogl. odd. «Jutra». 34448/a

Toplodar
skoro nov, radi selitve prodam. Naslov v upravi «Jutra». 34488

Preprogo
stare vrste, dobro ohranjeno, 2×1.68 m, prodam. Naslov v ogl. odd. «Jutra». 34509/a

Svitlo spalnico
elegantno, poceni proda Andlovic, Domobranska c. št. 23 (poleg vojašnice na Poljanah). 34539

Radio - aparat
kompleten, skoro nov, trocevni, zelo poceni naprodaj. Pismena vprašanja na oglasni oddelek «Jutra» pod «Radio št. 37». 34537

Jedilno mizo
s 4 stoli (renesančen slog) in politirano otroško posteljico, vse čisto in dobro ohranjeno, prodam. Ogleda se lahko med 10. in 13. uro Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 34542

Časopisnega papirja
naprodaj večja količina. — Poizve se v Tourist-Officu, Ljubljana, Dunajska c. 1. 34547

Police
za specerij. trgovino prodam. Naslov v oglas. oddelku «Jutra». 34559

Smoking
in zložljivo posteljo takoj poceni prodam. Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 34559

Moško kolo
in dobro ohranjeno pozavno B, 4 cilindri, prodam. Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 34563

Recept
za «Special Café - Liqueur» z inventarjem vred prodam, event. želim zvezo s tovarno te stroke, v svrho izdelave istega. — Dopise na oglasni oddelek «Jutra» pod šifro «Special». 34590

Spalnico
novo, hrastovo, politirano, prodam za 3700 Din. Naslov pove oglasni oddelek «Jutra». 34591

Dečji plašč
za desetletnega fanta prodam. Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 34583

Smoking
popolnoma nov in moško, že nošeno suknjo poceni prodam. Naslov v oglas. oddelku «Jutra». 34592

Črna zimska suknja
ugodno naprodaj v Šiški Polakova ulica 11. 34566

Šivalni stroj
malo rabljen čevljarski «Singer Ringschif» — cilinderco, ugodno proda Ljudska šola v Kranju. 34636

2 telefonska aparata
namizna, prodam. Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 34641

Servise
in kuhinjsko posodo radi selitve prodam. Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 34619

Moški paleto
rujav, skoraj nov in dve kratki moški suknji po zelo nizki ceni prodam. Na ogled v Komenskega ulici št. 8/I, od 12.—2. ure. 34623

Zimska suknja
dobro ohranjena, poceni naprodaj Ulica na grad št. 6. 34618

Krasen portal ter kompletne stelaže
manufakturne in špecerijske s predali za moko, v najboljšem stanju, mecesnov les, prodam po nizki ceni. Ponudbe na oglas. oddelek «Jutra» pod šifro «Ugoden nakup». 34445

Akumulator
4 volt, 40 amp. ur za radio prodam. Naslov v oglas. oddelku «Jutra». 34633

Črno suknjo
dobro ohranjeno, za srednjo velikost, prodam za 380 Din. Naslov v oglas. oddelku «Jutra». 34632

Pridelki

Vagon krompirja
odbranega, belega, po 103 Din stot proda Mursa — Ljutomer. 34241

Lepega krompirja
1 vagon prodam po 1.05 Din franko Mokronog. — Jože Jerman, posestnik, Pijavce pošta Tržišče. 34442

Ajdovo kašo
svežo, prodaja Ferdo Ussar, Maribor, Glavni trg št. 1. 34650

Sadje

Kostanj
po najnižji ceni prodaja Gospodarska zveza. — Istotam tudi naprodaj krompir na vagone. 34640

Klavirji-pianini
svetovnih inozemskih tvrdk, po znatno znižanih cenah vedno v zalogi! Prodaja tudi na obroke! Vsa popravila in uglaševanje strokovnjaško!
M. Ropas
Celje.

Knjige

Valvasorja
vse 4 zvezke, dobro ohranjene, prvo izdajo, proda M. Celjar, Kamna gorica. 34513

Novo knjigo
Methode Mertner: Italienisch prodam za 110 Din. Naslov v oglasnem oddelku Jutra. 34616

Kupim

Polnojaremnik
(Vollgatter) premera od 65 do 75 cm, v dobrem stanju kupim. Jaremniki v obratu, z okrogličnimi tečaji imajo prednost. Ponudbe z opisom in ceno je poslati na oglasni oddelek «Jutra» pod «Jaremnik št. 10/27». 34384

Sedlarski stroj
za krtačenje žime, kupim. Ponudbe na glas. oddelek «Jutra» pod «Sedl. stroj». 34124

Hlode
bukove Ia in hrastove, od 20 cm naprej kupuje v vsaki množini parna žaga V. Scagnetti v Ljubljani. 232

Srebrne krone
kupi F Čuden, Ljubljana, Prešernova 1. 209

Lisičje, polhove kože
in vse druge od divjačine kupuje in zanesljivo dobro plača D. Zdravič, Ljubljana. Florijanska ulica št. 9. 47

Vsakovrstno zlato
kupuje po najvišjih cenah
Černe — juvelir
Ljubljana. Wolfova ul. 3. 38

Otomano
dobro ohranjeno, kupim. — Ponudbe na oglas. oddelek «Jutra» pod «Otomana». 34577

Stare obleke
pohištvo, najbolje plačam. Prekuh, Stari trg 26. Dopisnica zadostuje, pridem na dom! 34373

Bukovo oglje
žgano iz polen, rešetano brez prahu, večje količine in poedine vagone kupim franko Djevdjelija ali postaja. Ponudbe na R. Bukovac, Peščenica VI. 39, Zagreb. 34518

Pisalni stroj
dobro ohranjen, kupim. — Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 34549

Pisalno mizo
rabljeno, kupim. Ponudbe na oglasni oddelek «Jutra» pod «Miza». 34301

Posest

Hišo v Ljubljani
primerno za vsakovrstno obrt, prodam v Gradaški ulici št. 4. 34540

Hišo trg. ali obrtno
v sredini Ljubljane kupim Posredovalci izključeni. — Ponudbe na oglas. oddelek «Jutra» pod «Prosto stanovanje». 34581

Nova hiša
ob glavni cesti in postaji se proda. Cena 45.000 Din. Naslov v ogl. odd. «Jutra». 34521

„Posest“
Realitetna pisarna
družba z o. z.
Ljubljana
Miklošičeva cesta 4
proda:
VILO, enodružinsko, komfortno, 6 sob, pritikline, 1200 m² vrta, parka, blizu centra, 350.000 Din;
VILO, enonadstr., novozidano, 2 stanovanji po 3 sobe, pritikline, 1500 m² vrta, blizu Martinove c., 250.000 Din;
HIŠO, enonadstr., 10 sob, več kuhinj, velik vrt — Vodmat, 150.000 Din;
HIŠO, enodružinsko, novozidano, 4 sobe, pritikline, vrt, Dunajska cesta — Din 90.000;
HIŠO, vili slično, visokopritlično, 2 stanovanji po 3 sobe, vrt, dvorišče — Rožna dolina, 160.000 D;
HIŠO, novozidano, visokopritlično, 5 sob, pritikline, vrt, elektrika, vodovod, Vodmat, 110.000 Din
VILO, enonadstropno, novograjeno, blizu Sv. Krištofa, 600 m² vrta, takojšnja vselitev, 180.000 Din
VILO, visokopritlično, novozidano, 4 sobe, pritikline, velik vrt, Rožna dolina, 135.000 Din;
Poleg tega večje število hiš, stavbišč, v mestu in na periferiji, kmečkih posestev, veleposestev, gostilniških in obrtniških hiš itd. po ugodnih cenah 34604

Manjšo hišo
enodružinsko kupi penzijonist. — Posredovalci izključeni. Ponudbe na oglasni oddelek «Jutra» pod «Mir». 34171

Majhno posestvo
3 orale zemlje: travnik, njiva in vingrad, močno zidana hiša, takoj prodam za 19.000 Din. Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 34051

Hiša s trg. lokalom
lep vrt, na prometni cesti, radi preselitve ugodno naprodaj. Pojasnila daje A. M., Pobrežje pri Mariboru, Cesta na Brezje 8. 34509

Hiša in lep vrt
na prodaj v Trbovljah tik ob cesti. Naslov v ogl. odd. «Jutra». 34495

Gozd
prodam v Travni gori pri Sodražici. Naslov v oglas. oddelku «Jutra». 34407

Vrtnarstvo
z pol oralom vrta, tik ob postaji in glavni cesti v mestu, z novo stavbo ter toplim in mrzlim rastlinjakom in stanovanjem ugodno prodam. Več pove uprava «Jutra». 34516

Enonadstropna hiša
z lepim petsobnim stanovanjem, trgovskim lokalom, hlevom, vrtom, travnikom s sadonosnikom, vinogradom in njivo, tik župne cerkve v trgu mariborske oblasti naprodaj radi preselitve. Prav primerno za trgovca, obrtnika, zasebnika ali vpokojenca. Pojasnila daje M. Grmovšek, šolski nadzornik, Slovenjgradec. 33364

Hotel Slovan
Šentakovo posestvo z obširnimi stanovanjskimi in gospodarskimi poslopji, mesarijo, 13 oralov prvovrstnih, pretežno s hmeljem zasajenih njiv, 8 oralov travnikov in 20 oralov večinoma doraščenega gozda, naprodaj v trgu Vransko — Savinjska dolina. Reflektanti pošljite ponudbo na oglasni oddelek «Jutra» pod «Vransko štev. 27 in 110». 34635

„Posredovalec“
Realitetna pisarna
družba z o. z.
Ljubljana
Sv. Petra cesta 18
posreduje prodajo in nakup nepremičnin pod najugodnejšimi pogoji. — Provizija plačljiva le tedaj, če se proda našemu kupcu! —
Kupci plačajo samo
1%
Kupne pogodbe in prepise uredimo brezplačno 34625

Hišo z vrtom
v mestu ali predmestju kupim za ceno 70—100.000 Din. Ponudbe na oglasni oddelek «Jutra» pod šifro «Ljubljana». 34608

Trgovino
z mešanim blagom in izvoz, tik postaje na Štajerskem, zraven novopreurejena hiša, 5 sob, gospodarsko poslopje, lep sadni vrt, njive in travnik, z inventarjem, razni vozovi, oprema, gospodarsko orodje, seno, tovorni avto in garaža, prodam za 200.000 Din. Polovico je plačati takoj, ostanek po dogovoru. Ponudbe na podružnico «Jutra» v Mariboru pod «Trgovina 200.000». 34652

Posestvo
v Savinjski dolini, vinograd, njiva in nekaj travnika, hiša ter gospodarsko poslopje v dobrem stanju (2½ joha) poceni naprodaj. Megojnice št. 72 pri Celju. 34617

Enodružinska hiša
v Šiški ugodno naprodaj. Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 34634

Lokali

Lokal
združen s stanovanjem oddam v najem na Glincah, Tržaška cesta 13. 34478

Trgovino
z mešanim blagom, dobro idočo, ½ ure od Ljubljane oddam takoj. — Prednost imajo samci ali samice. Naslov pove oglasni oddelek «Jutra». 34554

Lokal za trgovino
na prometnem kraju na deželi vzamem v najem. Ponudbe na oglasni oddelek «Jutra» pod «Na deželi». 34578

Gostilna in trgovina
na prometnem kraju, 5 minut od žel. postaje ob drž. cesti, se s 15. decembrom ali 1. januarjem 1928 odda v najem. Naslov v ogl. odd. «Jutra». 34508

Lokal
primeren za vsakršno obrt, odda Turk v Streliški ul. št. 24. 34479

Mesarski lokal
in sobo, s popolno mesarsko opremo (inventarjem), pripraven tudi za vsako drugo obrt, sredi mesta na prometnem kraju oddam. Najemnina zelo nizka. Pojasnila: vinotoč pri Menzingerju, Sv. Petra cesta — dopoldne. 34605

Trgovino
z mešanim blagom, na prometni točki v ljubljanskem predmestju prodam z zalogo in inventarjem. Ponudbe pod «Trgovina 55» na oglasni oddelek «Jutra». 34555

Špec. trgovino
na najbolj prometnem kraju v centru Ljubljane, z vsem inventarjem in zalogo takoj oddam najkasneje do 30. novembra. Urejena je tudi točilnica. — Potreben kapital 50.000 Din. Naslov v oglasnem oddelku Jutra. 34614

Dve suhi kleti
pripravni za skladišče, oddam v najem. — Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 34328

Pisarno
2—3 sob oddam sredi mesta v I. nadstropju. — Ponudbe na oglasni oddelek «Jutra» pod «Štev. 88». 34656

Gostilne
tudi izven Maribora iščem za nakup in najem Marstan, Maribor, Koroška cesta 10. Prijave brezplačno. 34648

Slaščičarno
na zelo prometnem prostoru — 5 minut od gl. kolodvora, prodam takoj radi bolezni. Maribor, Aleksandrova cesta 40. 34649

V najem

Trgovino
dobro vpeljano, s špecerijskim ali mešanim blagom želim vzeti v najem. Event. pristopim kot družabnica s glavnico 100.000 Din. Ponudbe na oglasni oddelek «Jutra» pod «Venera». 34193

Vrt v mestu
oddam, event. vzamem družabnika za vrtnarstvo. Ponudbe na oglasni oddelek «Jutra» pod «Zelenjad in cvetje». 34568

Stanovanja

Stanovanje
lepo, suho in solnčno, 2 sobi, kuhinja in pritikline, souterensko, v vili oddam mirni stranki brez otrok. Ponudbe na oglas. oddelek «Jutra» pod «Centrum». 34473

Starejša prodajalka
mešane stroke, z večletnimi spričevali, dobi službo takoj. — S kavcijo imajo prednost. Cenj. ponudbe na oglasni oddelek «Jutra» pod «Vestna». 34573

Stanovanje
sobo, kuhinjo, pralnico in drvarnico, z elektriko in vodovodom, oddam v novi hiši, Kolezija, Gerbičeva ulica 9 — za 350 Din mesečno, dvema osebama. 34570

Sostanovalko
šiviljo, sprejmem v snažno in svetlo odstrešno sobo v Slomškovi ulici 23/I, levo. 34572

Stanovanje
želi zakonski par brez otrok. Posodi tudi večjo vsoto. Ponudbe na oglasni oddelek «Jutra» pod šifro «Solnčno». 34586

Malo stanovanje
s kuhinjo in pritiklinami, želi za takoj mirna stranka 2 oseb v mestu ali bližnji okolici. Ponudbe pod «Mirna/60» na ogl. odd. «Jutra». 34460

Manzardno stanovanje
1—3 sob dobi tisti, kateri si ga sam prenaredi, ali če plača 1 leto naprej. Naslov v ogl. odd. «Jutra». 34519

Stanovanje
sobe in kuhinje želim — event. odkupim pohištvo — ali sobo s souporabo kuhinje, za 1. december. Kosi, hotel Lloyd, Ljubljana. 34545

Stanovanje
2—3 sob z vsemi pritiklinami želim za takoj ali pozneje v sredini mesta. Plačam tudi za pol leta vnaprej. Ponudbe pod «Zakonski par brez otrok» na ogl. odd. «Jutra» 34512

Stanovanje
v Mariboru, obstoječe iz 3 do 5 sob, želim za takoj, event. pozneje. Zamenjam tudi moje dvosobno stanovanje v Ljubljani. Ponudbe pod «2435» na oglasni oddelek «Jutra». 34534

Dijaka (injo)
nižjih razredov sprejme v dobro oskrbo učiteljska rodbina. Pomoč pri učenju. — Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 34524

Stanovanje
v mestnih hišah v Kolesiji, 1 sobo, kuhinjo in pritikline, zamenjam z enakim stanovanjem za Bežigradom. Ponudbe na oglas. oddelek «Jutra» pod značko «Iz službenih ozirov». 34544

Stanovanje
sobo in kuhinjo, iščem v mestu. Ponudbe na ogl. odd. «Jutra» pod «December 100». 34516

Šivilja
dobi poceni stanovanje. — Naslov v ogl. odd. «Jutra». 34508/a

Stanovanje
2 sob, kuhinje in shrambe oddam takoj. Naslov pove oglasni oddelek «Jutra». 34538

2 gospoda
sprejmem na stanovanje. — Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 34556

Mirna stranka
brez otrok, želi stanovanje 2 sob in kuhinje. Ponudbe na oglasni oddelek «Jutra» pod «Mirna stranka 1». 34397

Stanovanje
1—2 sob, kuhinje in pritiklin. v bližini Tabora ali v mestu, suho in solnčno, v stari ali novi hiši želi mirna tričlanska družina za takoj ali pozneje. — Plača tudi naprej. — Ponudbe na oglasni oddelek «Jutra» pod «Sunaga». 34299

2-3 sobe in kuhinjo
lepo opremljeno, oddam, event. z uporabo klavirja. Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 34399

Stanovanje
prazno, obstoječe iz 3 sob, kuhinje in kopalnice, po mogočnosti v kaki vili želim z uporabo vrta. — Ponudbe na oglasni oddelek «Jutra» pod šifro «52 p. p.» 34600

Stanovanje
2 sob, predsobe, kuhinje in pritiklin, velik vrt, vodovod v hiši, v Stožicah, pol ure od mesta takoj oddam mirni in snažni stranki. — Vselitev takoj mogoča. — Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 34612

Lepi stanovanji
2—4 sob, oddam na najlepšem prostoru sredi Ljubljane. Ponudbe z natančnimi podatki pod «Krasna lega» na oglasni oddelek «Jutra». 34657

Vdova
brez otrok, želi primerno stanovanje sobe in kuhinje, event. veliko sobo. Cenjene dopise na naslov: I. Novosel, Poljanski nasip št. 40 — I. Kunc & Komp. 34621

Prehrana

Fino domačo hrano
v centrumu mesta želi več gospodov. Ponudbe na ogl. odd. «Jutra» pod «fina hrana». 34290

Dojenčka
sprejmem v dobro oskrbo proti gotovemu plačilu. — Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 34588

Sobe

Zakonskemu paru
oddam opremljeno sobo s souporabo kuhinje v Jenkovi ulici štev. 13/I, desno. 34305

Preprosto sobico
želim v bližini Ljubljane. Ponudbe na oglas. oddelek «Jutra» pod «Štev. 100». 34370

Prazno sobo
čisto, s posebnim vhodom in električno razsvetljavo oddam s 15. novembrom. Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 34438

Opremljeno sobico
s posebnim vhodom, lepo in zračno oddam v neposredni bližini ženske in javne bolnice v vili V. Fortiča v Holzapflovi ulici 34395

Mlad gospod
soliden, išče prazno sobo s 15. novembrom, z elektr. razsvetljavo in posebnim vhodom, pod Rožnikom ali v Rožni dolini. Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 34576

2—3 sobe
za pisarniške svrhe se odda takoj. Naslov v ogl. odd. «Jutra». 34387

Dve gospodični
želita znanja radi razvedrila z dvema gospodoma srednjih let. Dopise pod «Srečni večer» na ogl. odd. «Jutra» 34474

Mirna gospodična
želi pripreto sobico, prazno ali opremljeno, najraje pri starejši gospej. Ponudbe pod «Zmerna cena» na ogl. odd. «Jutra». 34196

Opremljeno sobo
veliko in lepo, v sredini mesta, z elektr. razsvetljavo in dvema posteljama oddam takoj. — Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 34583

Sobo
v centru mesta, z uporabo klavirja želim s 1. decembrom. Ponudbe na oglasni oddelek «Jutra» pod šifro «Gospodična». 34536

Preprosto sobico
oddam sredi mesta. Naslov v oglasnem oddelku Jutra. 34523

Opremljeno sobo
lepo, separirano, oddam. — Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 34543

Gospoda
sprejme kot sostanovalca g. Kravanja, Cesta v Rožno dolino 43. 34546

Solnčno sobo
lepo, v vili blizu Bleiweisove ceste, oddam solidnemu, stalnemu gospodu s 16. novembrom. Naslov v ogl. oddelku «Jutra». 34548

Gospoda
sprejmem na stanovanje in hrano. Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 34558

Prazno sobo
v bližini opere želim za pisarno. Ponudbe na oglas. oddelek «Jutra» pod šifro «Pisarniška soba». 34567

Sobico
želim za takoj s celo dnevno hrano. Ponudbe na ogl. oddelek «Jutra» pod šifro «Opremljena». 34580

Dijaka
sprejmem na stanovanje. Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 34590

V preprosto sobo
s posebnim vhodom in električno razsvetljavo sprejmem dijaka kot sostanovalca k dijaku, maturantu sr. tehn. šole. Rimska cesta št. 22/I. 34652

Elegantno sobo
s posebnim vhodom, solnčno, s parketi in električno oddam nasproti Ljubljanskega dvora. Pozive se v oglasnem oddelku «Jutra». 34639

Prazno sobico
lahko podstrešno ali dvorišno, najraje s štedilnikom želi mirna, ves dan odsotna samica. — Ponudbe na oglasni oddelek «Jutra» pod «Preprosta sobica». 34432

Opremljeno sobo
veliko, v Celju, s souporabo kuhinje, proste kurjave, oddam dotičnemu, ki posodi hišnemu gospodarju 30.000 Din. Ponudbe na oglas. oddelek «Jutra» pod «Stanovanje mstanje». 34601

Snažno sobico
s posebnim vhodom oddam stalnemu gospodu. Sprejmem tudi gospodično kot sostanovalko, event. s hrano. Rimska cesta 23, levo. 34613

Sobo
z elektriko in parketi oddam v bližini glavnega kolodvora. Naslov pove ogl. oddelek «Jutra». 34611

Opremljeno sobo
mirno, event. s hrano išče za takoj mlad železniški uradnik, samec. — Ponudbe na oglasni oddelek «Jutra» pod «Primorec». 34633

Sostanovalca
za sobo v sredini mesta, s posebnim vhodom in električno razsvetljavo iščem za takoj ali s 15. novembrom. Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 34643

Vdova
sprejme gospoda samca, do 40 let starega, na stanovanje s 1. decembrom. Ponudbe na podružnico Jutra v Mariboru pod šifro «Stanovanje». 34644

V separirano sobo
v sredini mesta sprejmem 2 gospoda na stanovanje in hrano. Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 34606

Dve gospodični
želita boljšo sobo s električno in vhodom iz stopnišča. Ponudbe na oglas. oddelek «Jutra» pod «500—600». 34607

Opremljeno sobo
s posebnim vhodom in električno razsvetljavo oddam takoj 1 ali 2 osebama. Naslov pove oglasni oddelek «Jutra». 34615

Opremljeno sobo
veliko, solnčno, oddam zakonskemu paru ali gospodičnam s hrano, na Miklošičevi cesti. Naslov v ogl. oddelku «Jutra». 34620

Boljšega gospoda
sprejmem kot sostanovalca na Gosposvetski cesti 2/II, desno. Pozive se od 1.—2. 34629

Sobo
z dobro domačo ali srbsko hrano dobi gospod. Naslov v oglasnem oddelku Jutra. 34626

Prenočišče v Ljubljani
preprosto, za takoj, želim trikrat tedensko skozi tri mesece. Ponudbe z navedbo cene je poslati na: Milo Rozin, Trbovlje 2. 34436

Kapital

Posodim
ali vložim v podjetje proti popolni garanciji 20.000 Din in sicer za zaposlenje par ur v pisarni, proti plačilu. Ponudbe na oglasni oddelek «Jutra» pod šifro «Posojilo». 34418

Srečke
drž. razr. loterije V. razr. 14 kolo predam globoko pod ceno. Naslov v oglas. oddelku «Jutra». 34499

Idejo
kako dobro naložiti kapital — nagradim. Event. sprejmem družabnika. Ponudbe na oglasni oddelek «Jutra» pod značko «Trgovec 77». 34177

Popolna varnost in realnost 2,000.000
Dvignite pismo v podružnici «Jutra» v Mariboru. 34527

Družabnika
z najmanj 40.000 Din kapitala sprejmem za prekajevalsko obrt. Ponudbe pod «Export» na oglasni oddelek «Jutra». 34627

Ženitve

Gospodična
stara 30 let, želi poročiti starejšega gospoda, event. vdovca brez otrok. Prednost imajo drž. uradniki ali oficirji. Razpolagam s 25.000 Din kapitala. Dopise na oglasni oddelek «Jutra» pod «Pima». 34557

Dva trgovca
mlada, simpatična, premožna, želita poročiti istotake gospodični. Dopise prosita na podružnico «Jutra» v Mariboru pod značko «Dva trgovca». 34654-a

Simpatična gdč.
stara 24 let, ki poseduje lastnega prihranka 5000 Din v gotovini ter celo balo, oceamljena — ne po lastni krivdi, z enim otročičkom, išče tem potom idealnega moža v svrho ženitve. — Cenjene ponudbe na oglasni oddelek «Jutra» pod šifro «Idealna 1903». 34602

Samostojna trgovka
želi spoznati dobrosrčnega gospoda, najraje trgovca ali drž. uradnika od 26 let naprej, v svrho poznejše ženitve. Cenjene ponudbe s sliko na oglasni oddelek «Jutra» pod šifro «Znašajnost 365». 34628

Dopisi

Dve mladenki
hrepenita po odkritosrčnem dopisovanju z idealistoma v starosti 24—28 let. Le resnonimne dopise poslati na ogl. odd. «Jutra» pod «Hlamenitost» — «Iskrenost». 34566

Boljša gospodična
želi znanja z enakim gospodom v svrho obiskovanja plesnih vaj. Cenj. ponudbe na upravo lista pod «Dunav 18». 34507/a

Dragica
Mojček, ni res! Preje obratno! Nisem še prenehal biti Vaš. Malo me razumete! Oglasi niso pravo mesto! Dajte besedo! 34515

Samostojen obrtnik
in posestnik, 33 let star vdovec z 2 fantkoma, želi poročiti gospodično ali vdovo v starosti od 25—30 let. Pogoji: 15—40.000 Din ter pridna in dobra gospodinja. Prednost imajo šivilje itd. Ponudbe s sliko in potnim naslovom na oglasni oddelek «Jutra» pod šifro «Ženitev 33». Diskrecija častna stvar. 34529

Gospoda
spremljevalca v gledališče, koncerte in za nedeljske izlete želi gospodična. Ponudbe na oglasni oddelek «Jutra» pod «Spremljevalec». 34528

Gospodična
v starosti 30 let, čedna, prvovrstna gospodinja, s 50.000 Din gotovine, se želi seznaniti v svrho ženitve z dobrosrčnim gospodom trgovcem ali vižjim uradnikom. Dopise s sliko pod «Srečni dom» na ogl. odd. «Jutra», Ljubljana. 34161

Gospod
srednjih let, lošen ne po lastni krivdi, zdrav, veselega in mirnega značaja, s dobro idečo gostilničarsko obrtjo v večjem mestu Slovenije, želi znanja s samostojno gospodično ali gospo, ki ima veselje do gostilne. Biti mora zdrava, simpatična, mirnega in resnega značaja ter ne preko 40 let stara. Ker je tajnost častna zadeva, prosim za poln naslov, ter sliko (ako mogoče), katero vrnem takoj. Vsak morebitno posredovanje, šalo in anonimne ne vpoštevam. Prosim za event. cenjene ponudbe na oglasni oddelek «Jutra» pod šifro «Stroga tajnost 1887». 34565

G. Ivana P. Sv. Petra cesta!
Predzadnja želja gdč. F. je bila: V mraku na Vseh svetih tri sveče; imaje poseben pomen. Zadnja želja pa, da se njeno mnenje o Vas in Vaši «miloščini» objavi, ter odločno odkloni cvetje iz Vaših rok. Več Vam želijo povedati navzoče priče. Med bogatijo in «beraštvom» je še srednja pot: moja smer. — F. D. 34608

Za najboljše stanovanje v starejši hiši
naj dvigne pismo. 34436

Lepotica
dražestna, želi dopisovati s pomorskim častnikom. Dopise je poslati na podružnico «Jutra» v Mariboru pod «Jadranska sirena». 34546

Danitan
30. oktobra na večer služba — zakasnil pol ure. — Javite se na oglasni oddelek «Jutra» s točno adreso 34564

Glasba

Klavirje
harmonije na obroke in posodo svetovno najboljše: Steinway, Hölzel, Bösendorfer, Förster, Stingl original etc. dobite le v veliki salogi in izberi strokovnjaka in bivšega učitelja «Glasbene Matice»
ALFONZ BREZNIK
Ljubljana, Mestni trg št. 3 (poleg magistrata). 25882

Klavir
(Bösendorfer) radi pomanjkanja prostora naprodaj. Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 34440

Glasovirje in harmonije
uglašujem, popravljam strokovno in cenol Tudi potujem! Naročajte po dopisnici G. Jurasek, Ljubljana Wolfova ulica 12. 40

J. Vardjan, Šiška 54, Hrv.
uriporoča kot stara izdelovalnica svoje najboljše tamburice vseh vrst. Cenik na razpolago 184-a

Živali

Sulcev
kupim vsako množino po najvišji dnevni ceni. Ponudbe na: E. Vajda, Čakovec. 33763

Bernhardinec
krasen, čistokrven, star 1 leto, ugodno naprodaj. Naslov pove oglasni oddelek «Jutra». 34610

Čistokrven jazbičar
pritlikavec, 5 mesecev star, naprodaj. Naslov v oglas. oddelku «Jutra». 34609

Kanarčki
izborni pevci in zelo plodne samice po izredno nizki ceni naprodaj na Rimski cesti št. 7, vrata 3. 34600-a

Razno

Najdebelejša dama
postane vitka — če hoče. Uspeh viden že v par dneh — To dosežete z uporabo angleškega radioaktivnega ki daje moderno ravno linijo! Uspeh zajamčen, sicer povrnemo denar. Cena zavojčku franko 85 Din. — Uporaba zunanja, navodilo priloženo. Naročila na naslov: «Sanitaria» Crikvenica, Primorje 33514

Zahtevajte moj veliki **cenik brezplačno**

A. Kiffmann, Maribor 6 b
največje skladišče ur

Jamstvo 3 leta. Za neodgovarjajoče **vračam denar.**

Zahtevajte moj veliki cenik brezplačno.

St. 150 Budilka odbija ure	St. 151 Ura kukavica	St. 152 Odbija ure	St. 156 Budilka	St. 157 Budilka	St. 153 Budilka	St. 154 Budilka	St. 159 Roskopf	St. 157 Nikel	St. 156 Nik. tula
D 260·–	D 370·–	D 160·–	D 115·–	D 120·–	D 80·–	D 75·– Prima 90·–	95·– Prima 143·–	173·– Srebro 285·–	Din 210·–

Joško Windischer.
Milka Jelenc
POROČENA.
Novo mesto, 6. novembra 1927.

Ernest Turko
tehn. poslovodja, pilot lovec
Zofka Stepič
poročena
Ljubljana Bled Novisad

FRANC KNEZ
PEPCA KNEZ roj. KRULEC
POROČENA
dne 5. novembra 1927.
MARIBOR TRBOVLJE

Dr. Rihard Jug
ne ordinira do 18 nov. 1927.

Tiskarna „Kolektor“
Pogačnik Albin, Stražišče pri Kranju izvršuje
vsakovrstne tiskovine
dobro – solidno – poceni.

Svetovnoznane original
prave LUTZOVE peči
iz BLUDENZA
in emajltablice z napisom
ima v zalogi samo:
Inž. MATE GUZELJ. Ljubljana-Šiška,
Jernejeva cesta 5 (blizu stare cerkve).
na dvorišču pod hišo Celovška cesta št. 58.

Velika kemična tvornica
sprejme pogonskega strojemernika
z večletno prakso v delavnici, strojarnici in električnem pogonu. Detajlirane ponudbe s curiculum vitae in specijalnim naznakom dosedanjega delovanja ter plačnih zahtevkov na **Interreklam d. d., Zagreb,** Moravska 28 pod „Strojemernik 174a-k“

PRESELIL
sem svojo ključavničarsko in tehničarsko delavnico in Križevniške ulice štev. 9, v neposredno bližino merolizkusnega urada
Pred prulami štev. 5.
Ker bodem s preselitvijo svojo obrt znatno razširil, mi bo mogoče vsako delo v najkrajšem času izvršiti.
Potrudil se bodem v novi delavnici, da bom p. n. interesentom najkulantneje in v vsakem oziru najsolidneje postregel. Izdeloval in popravljal bodem tudi za naprej vsakovrstne tehnice strokovno precizno in po najnižjih cenah.
Priporočam se tudi za ključavniska dela.
LOVRO ROZMAN,
ključavničar in izdelovatelj tehnic
Ljubljana, Pred Prulami 5.

Hektografični aparati,
zvitki, masa, hektografični trakovi vedno in najceneje v zalogi pri
LUD. BARAGA, Ljubljana,
Šelenburgova ulica štev 6/I. 49 Telefon st. 2980

Kupujemo staro lito-železo
v vsaki množini. Ponudbe z navedbo najnižje cene na
Strojne tovarne in livarne d. d., Ljubljana.

Na progi Brezovica-Ljubljana
prične redno voziti autobus s 6. novembrom. — Cene in ure razvidne na voznem redu glavnega postajališča — Brezovica pri g. Velkavrhu in v Ljubljani, Rimska cesta «Pod staro Lipo».
Se priporoča KERŠIČ FRAN.

Elektrotehnično podjetje
Karol Florjančič
v Celju, Cankarjeva c. 2
(poleg davčnega urada).
Inštalacije električnih naprav za luč in pogon, telefonov, zvoncev, radio-aparatov. Poprava elektromotorjev in vsakovrstnih električnih naprav. — V zalogi: leženci, svetiljke, likalniki, motorji, števci, žarnice itd. in ves elektromaterijal. — Točno postrežba! Nizke cene! Proračuni brezplačno!

Prevzem gostilne!
Podpisana naznanjava cenj. občinstvu, da sva prevzela staroznano gostilno
«PRI LOZARJU» V LJUBLJANI, ROŽNA ULICA ŠT. 15.
Točila bova najboljša vina, kakor dolenjsko, štajersko in dalmatinsko. — Ravnotako bodo vedno na razpolago vsakovrstna mrzla in gorka jedila. — Sprejemava tudi p. n. abonente na hrano. — Se priporočava za obilen obisk.
MIHAEL in MARIJA BURGAR.

Ako potrebujete kakršnihkoli
informacije, trgovske zveze ali intervencije v Beogradu, Srbiji, Vojvodini Banatu in Slavoniji, obrnite se pod šifro **Prvestne zveze** na Rudolf Mose v Beogradu, Terazije. Za odgovor je priložiti 10 dinarjev, lahko tudi v namka. Poslujemo točno in solidno ter imamo prvovrstne zveze.

Prodam
ali dam
v najem
veliko posestvo
v Pragerskem pri Mariboru
tik kolodvora.
Urejeno za nakup in izvoz živine, mesa in poljskih pridelkov. Okolica s hmeljarstvom. 20 oralov zemljišča, moderna klavnica, tedenica, vodovod, električna moc, veliki hlevi, gostilna, tehnica, 3 velike stanovanjske hiše in lepa stavbišča. Ugodni pogoji.
Pojasnila daje:
JOS. MULEJ
Ruše (Slovenija).

Krompir, zelje, belo in rdečo čebulo, orehe, slive, marmelado **italijanske konzerve**
kupite najceneje
pri
Velemiru Lederer
Subotica, Manojlovićeva ul. 7
Telefon 6 — 20. Brz. nasl. „Konzerv“ Subotica.

Auto **Škoda**

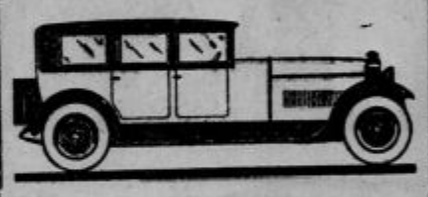

Osebni, dobavni in tovorni automobili, autobusi.
Eleganca, kvaliteta in praktičnost.
Nizke cene. Povoljni pogoji.
ŠKODINI ZAVODI
U PLZNJU
PRODAJNI URAD: ZAGREB
RAČKOGA UL. 2. TELEF. 14-97

Oblačilnica Franc Cverlin, Maribor
Gosposka ulica štev. 32
priporoča svojo veliko zalogo gotovih modnih p[illegible] mikado, usnjate suknje, pelerine, hubertus plašči, dežni plašči, modne obleke, spartne in modne hlače. — Velika izbira spartnih dečjih oblek. — Vse po najnižjih cenah.

Preselitev pisarne.
S sledečim si dovoljujem obvestiti cenj. občinstvo, da se je naša poslovalnica preselila s 1. novembrom t. l.
v Ljubljani na Sv. Petra cesto štev. 24.
Trgovina ostane še nadalje v Šelenburgovi ulici štev. 3
Singer šivalni stroji Bourne & Co.
Filiala Ljubljana.

Trstje za strope

naročate le pri domači tvrdki

Jos. R. PUH. Ljubljana
Gradaška ul. 22, tel. 2513

katera **edina** izdeluje to blago iz najboljšega zdravega materijala močno pleteno s pobakreno žico. Originalni zavitki s točno kvadraturo, o čemer se pri nakupu tega blaga vedno prepričajte! **Cene konkurenčne**

Kakovostno znamenje dobre svetiljke je razvidno na vseh omotih Osram-svetiljk.

OSRAM

Vse na obroke! Vse na obroke!

Za ženski kostum

3 mtr. najmodernejšega dunajskega 150 cm širokega volnenega blaga v najnovejših modnih barvah **na obroke za Din 452·—** dobite samo pri

Obločilnici „ILIRIJA“
Mestni trg 17/I.

Vse na obroke! Vse na obroke!

Neprijetne dlake!

na licu, rokah ter ženske brke odstranjuje **za vedno** preizkušeno sredstvo «Rapidenth št. I.» od dr. Dorraine & Cie., Paris. Ta preparat je že 80 let v obči porabi po vseh kulturnih deželah, ker ne samo da momentalno odstranjuje dlačice, nego jih postopoma ubija in odstranjuje iz samega korena. Garnitura Din 60.— «Rapidenth št. II.» služi izključno samo za odstranjevanje velikih površin dlačic po rokah, nogah in prsih, 80 Din — Dobi se po vseh lekarnah, drogerijah in parfumerijah. «Centifolia», kosmetični zavod, Zagreb, Ilica štev. 37. Zahtevajte brezplačne ilustrovane prospekte! 54a/1

Dva vrla potniška akviziterja

za Slovenijo

z obsežnim poznanstvom v vsej deželi **sprejme** proti stalni plači in proviziji **Gradjanska Dionička štediona** — (Kolo za štednju i vieresiju), **DARUVAR**.

Pismene ponudbe s točnimi podatki dosedanje zaposlitve.

Dobre zastopnike sprejmem za vso Jugoslavijo

za prodajo brezkonkurenčnega važnega predmeta, potrebnega za vsako gospodinjstvo. Krajevna zavarovalnina mala. Potreben kapital. Glavno zastopstvo Maribor. Ponudbe v nemščini na „Tüchtig 2752“ bef. Rudolf Mosse, Wien I., Seilerstätte 2.

Vaša obleka bode izgledala zopet kakor **nova,** ako jo pustite **kemično čistiti** v

tovarni Jos. Reich

Tovarna: Poljanski nasip 4-6 Ljubljana.
Podružnica: Selenburgova ul 3.

Plisiranje v najmodernejših vzorcih tekom 24 ur.

Barvanje oblek v različnih barvah.

Slavno občinstvo

obveščam, da sem pričela v svoji na novo odprti prodajalni v **Ljubljani,**

Kolodvorska ul. 28, nasproti **Ljubljanskega dvora s prodajo čevljev znamke**

„The Ideal shoe“

ki sem jih dobila v komisijsko zalogo od najsolidnejše in najreelnejše tovarne moških, damskih in otroških obuval. Znamka **«Ideal»** predstavlja resnično najidealnejše obuvalo, kar jih je mogla čevljarska industrija doseči. **«Ideal»-čevlji** ne vsebujejo nikakih surogatov kot umetno usnje, furnir, lepenko itd., temveč samo pristno najtrpežnejše usnje. Ako kupite enkrat **«Ideal»-čevlje,** boste ostali gotovo moj stalni odjemalec.

Cenj. gospode in dame prosim, da si ogledate vsakovrstno zalogo v moji trgovini in se Vam najudanejše priporočam.

Jirka Erzin roj. Koubková.

Znižane cene in največje skladišče tikrako. dvokoles, motorjev, otroških **vozičkov,** šivalnih **strojev,** vsakovrstnih **nadomestnih delov,** pneumatike. Posebni oddelek za popolno poprtavo, emajliranje in poniklanje dvokoles, otroških vozičkov, šivalnih strojev itd. — Prodaja na obroke. — Ceni

„TRIBUNA“ F. B. L., tovarna dvokoles in otroških vozičkov, LJUBLJANA. Karlovška cesta št. 4.

POZOR!
NE KUPUJTE DRUGIH PLAVIL ZA PERILO NEGO SAMO „KOLMAN“-OVO

Krajni šolski svet na Grosupljem razpisuje

oddajo mizarskih del

pri novem šolskem poslopju.

Mesec dni obvezne ponudbe do

24. novembra 1927

vložiti pri županstvu, kjer so načrti in pojasnila na razpolago.

Najpopolnejši Stoewer šivalni stroji

za šivilje, krojače in čevljarje ter za vsak dom. Preden si nabavite stroj, oglejte si to izrednost pri tvrdki

Lud. Baraga, Ljubljana
Selenburgova ulica 6 I.

brezplačen pouk 15-letna garancija
Telefon št. 980.

Radio amaterji!

Ne kupujte manjvrednih aparatov in sestavnih delov po cenikih in oglasih tvrdk, o katerih niste prepričani, da Vam dobavijo solidno blago.

Ne kričeča reklama in ne hvalisanje slabega blaga temveč deviza, da je najboljši materijal komaj dovolj dober za sestavo Radio aparatov so vzrok mojim uspehom.

Posetite me in oglejte brezobvezno najmodernejše aparate ter nad 1200 različnih vrst sestavnih delov najboljših inozemskih tvrdk.

Moja tvrdka je edina v Ljubljani, ki ima dovoljenje družbe **Telefunken** za gradnjo aparatov.

Priznani strokovnjaki moje tvrdke so Vam vedno brezplačno na razpolago z nasveti in vsakršnim pojasnilom.

Velik, bogato ilustrirani cenik je v tisku in izide v prihodnjih dneh. Pošljem Vam ga na zahtevo zastonj.

FRANC BAR
Radio
LJUBLJANA, Cankarjevo nabrežje 5. Tel. 2407

PUH - PERJE
R. MIKLAUC LJUBLJANA

IVAN ZAKOTNIK LJUBLJANA DUNAJSKA C. 46 Telefon št. 379
MESTNI TESARSKI MOJSTER

Vsakovrstna tesarska dela, moderne lesene stavbe, ostrešja za palače, hiše, vile, tovarne, cerkve in zvonike; stropi, razna tla, stopnice, ledenice, paviljoni, verande, lesene ograje i. t. d. Gradba lesenih mostov, jezov in mlinov.

Parna žaga. Tovarna furnirja.

Lokomobila

s pregreto paro, tvrdke Wolf, 58 do 75 HP izborno ohranjena, še v obratu, zaradi povečanja obrata 108-1

naprodaj pri opekarni v Račju.

Proda se ali zamenja

za dobre konje ali dobro vino

tovorni Fiat-avto
2 tonski in nov plato-voz na peresa.

JOS. MULE Ruše.

Najboljši dokaz, da so

Lubas-harmonike najboljše

je ta, da vsak izdelovatelj harmonik poskuša ponarejati prvovrstne naše harmonike kar pa nikomur ne uspe.

Kupujte le originalne Lubas-harmonike.

F. LUBAS & SOHN Klagenfurt (Avstria)

Razpis.

Zbornica za trgovino, obrt in industrijo

razpisuje oddajo

krovskih in kleparskih del

za stanovanjsko hišo na Bleiweisovi cesti. Vsi potrebni podatki, kakor proračuni i. t. d. se dobijo med uradnimi v zborničnem uradu.

Zapečateno oferto je oddati do 10. t. m., 12. uri opoldne pri podpisanem uradu.

Zbornica za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani.

E 4896-27-5.

Dražbeni oklic.

Dne 5. decembra 1927 ob 11. uri dopoldne bo pri podpisanem sodišču v sobi št. 27 dražba nepremičnin (polovico) zemljiška knjiga Sv. Magdalena, vl. št. 375, 2 zemljiški parceli, ki radi ugodne lege prideta v poštev kot stavbišče.

Cenilna vrednost 58.686·26 Din, polovica tedaj 29.343 25 Din. Najmanjši ponudek 29 343 25 Din.

V ostalem se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski sodišča.

Okrajno sodišče v Mariboru,
dne 29. oktobra 1927.

Zahvala.

Vsem ki so z nami sočustvovali v težki bolezni in ob smrti naše drage žene matere in stare matere, gospe

MARIJE ŠVAJGER

izrekamo iskreno zahvalo, zlasti pa še g. zdravniku doktorju za lajšanje njenih boli, gg. pevcem za ganljive žalostinke, zastopnikom požarne brambe in vsem, ki so jo spremili na njeni zadnji poti, k večnemu počitku.

GRADEC v Belokrajini, dne 3. novembra 1927.

Zalujoča rodbina Svajgerjeva.

†

Umrla je naša blaga soproga, mamica, sestra, tetka in svakinja, gospa

Jožica Korbar roj. Ažman

soproga trgovca v Dubravi pri Ptuju

Pokop v nedeljo ob dveh na ptujskem pokopališču.

Pokoj njeni duši!

Rodbine:

Korber, Ažman, Jakowitsch, Majndelj, Stupica

Urejuje Davorin Ravljen. Izdaja za Konzorcij »Jutra« Adolf Ribnikar. Za Narodno tiskarno dd. kot tiskarnarja Fran Jezeršek. Za inseratni del je odgovoren Alojzij Novak, vsi v Ljubljani.